

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2021/2036**2022/EØS/83/37**

av 19. november 2021

om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 17(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 av 19. juli 2002 om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder⁽¹⁾, særlig artikkel 3 nr. 1, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ved kommisjonsforordning (EF) nr. 1126/2008⁽²⁾ ble det vedtatt visse internasjonale regnskapsstandarder og tolkninger som forelå 15. oktober 2008.
- 2) Den 18. mai 2017 kunngjorde IASB (International Accounting Standards Board) internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 17 *Forsikringskontrakter* og den 25. juni 2020 endringer av IFRS 17, heretter kalt «IFRS 17».
- 3) Vedtakelsen av IFRS 17 innebærer konsekvensendringer av følgende standarder eller tolkninger av standarder: IFRS 1 *Førstegangs-anvendelse av internasjonale standarder for finansiell rapportering*, IFRS 3 *Virksomhets sammenslutninger*, IFRS 5 *Anleggsmidler holdt for salg og avvirket virksomhet*, IFRS 7 *Finansielle instrumenter — opplysninger*, IFRS 9 *Finansielle instrumenter*, IFRS 15 *Driftsinntekter fra kontrakter med kunder*, Internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 1 *Presentasjon av finansregnskap*, IAS 7 *Oppstilling over kontantstrømmer*, IAS 16 *Eiendom, anlegg og utstyr*, IAS 19 *Ytelser til ansatte*, IAS 28 *Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet*, IAS 32 *Finansielle instrumenter — presentasjon*, IAS 36 *Verdifall på eiendeler*, IAS 37 *Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler*, IAS 38 *Immaterielle eiendeler*, IAS 40 *Investeringseiendom* og SIC-tolkning 27 (Den faste tolkningskomité) *Vurdering av innholdet i transaksjoner som har juridisk form av en leieavtale*.
- 4) IFRS 17 fastsetter en helhetlig metode for regnskapsføring av forsikringskontrakter. Formålet med IFRS 17 er å sikre at et selskap i sitt finansregnskap gir relevant informasjon som på en korrekt måte representerer forsikringskontraktene. Denne informasjonen gir brukere av finansregnskaper et solid grunnlag for å vurdere forsikringskontraktens virkning på et selskaps finansielle stilling, finansielle inntjening og kontantstrømmer.
- 5) IFRS 17 får anvendelse på forsikringskontrakter, gjenforsikringskontrakter og investeringskontrakter med skjønnsmessige deler. Innenfor Unionen er det mange forskjellige livsforsikrings- og spareforsikringskontrakter med en anslått samlet forpliktelse på 5,9 billioner euro (unntatt fondsforsikringskontrakter). I flere medlemsstater har noen av disse kontraktene elementer av direkte deltakelse og skjønnsmessige deler, noe som gjør det mulig å fordele risiko og kontantstrømmer mellom forskjellige generasjoner av forsikringstakere.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 416 av 23.11.2021, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 27/2022 av 4. februar 2022 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXII (Selskapsrett), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 42 av 30.6.2022, s. 41.

(1) EFT L 243 av 11.9.2002, s. 1.

(2) Kommisjonsforordning (EF) nr. 1126/2008 av 3. november 2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 (EUT L 320 av 29.11.2008, s. 1).

- 6) I en rekke medlemsstater forvaltes livsforsikringskontrakter også på tvers av generasjoner for å redusere eksponeringen for renterisiko og leverisiko, og for å ha en egen gruppe av eiendeler som ligger til grunn for forsikringsforpliktelsen, men disse kontraktene har ikke elementer av direkte deltakelse som definert i IFRS 17. Dersom kravene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF⁽³⁾ oppfylles, og etter at forsikringstilsynsmyndighetene har godkjent dem, kan noen av disse kontraktene anvende matching-justeringen ved beregningen av solvens II-forholdet.
- 7) Unionen kan vedta IFRS 17 som utstedt av IASB bare dersom den oppfyller kriteriene for vedtakelse fastsatt i artikkel 3 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1606/2002.
- 8) I sitt råd før godkjenningen fastslo EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group) at IFRS 17 oppfyller kriteriene for vedtakelse fastsatt i artikkel 3 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1606/2002. EFRAG kom imidlertid ikke til enighet om hvorvidt grupperingen av generasjonsovergrepene («intergenerationally-mutualised») og kontantstrømsavstemte («cash flow matched») kontrakter i årlige kohorter oppfyller de tekniske godkjenningskriteriene eller er i den europeiske offentlighets interesse. Dette er i overensstemmelse med interessentenes synspunkter om EFRAGs råd før godkjenningen og synspunktene fra medlemsstatenes sakkyndige i Komiteen for regnskapsregulering.
- 9) Selskaper i Unionen bør kunne anvende IFRS 17 som utstedt av IASB for å lette børsnotering i tredjeland eller for å oppfylle globale investorers forventninger.
- 10) Kravet om å gruppere kontrakter i årlige kohorter som regneenhet for grupper av forsikrings- og investeringskontrakter gjenspeiler imidlertid ikke alltid forretningsmodellen eller de juridiske og kontraktsmessige egenskapene ved generasjonsovergrepene og kontantstrømsavstemte kontrakter omhandlet i betraktning 5 og 6. Disse kontraktene utgjør mer enn 70 % av de samlede livsforsikringsforpliktelsene i Unionen. Kravet om å gruppere kontrakter i årlige kohorter, som gjelder for slike kontrakter, har ikke alltid en positiv nytte- og kostnadsbalanse.
- 11) Siden IFRS benyttes på det globale kapitalmarkedet bør avvik fra IFRS begrenses til ekstraordinære omstendigheter og ha et snevert virkeområde.
- 12) Uten at det berører definisjonen av grupper av forsikringskontrakter i vedlegg A i vedlegget til denne forordningen, bør selskaper i Unionen derfor ha mulighet til å unnta generasjonsovergrepene og kontantstrømsavstemte kontrakter fra kravet om å gruppere kontrakter i årlige kohorter i IFRS 17.
- 13) Investorene bør kunne forstå om et selskap har anvendt unntaket fra kravet om å gruppere kontrakter i årlige kohorter for grupper av kontrakter. Et selskap bør derfor i samsvar med Internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 1 *Presentasjon av finansregnskap* i notene til sitt finansregnskap opplyse om bruken av unntaket som et vesentlig regnskapsprinsipp og gi andre forklarende opplysninger, for eksempel hvilke porteføljer unntaket er anvendt på. Dette bør ikke innebære en kvantitativ vurdering av virkningen av bruken av det valgfrie unntaket fra kravet om å gruppere kontrakter i årlige kohorter.
- 14) Kommisjonen bør senest 31. desember 2027 gjennomgå unntaket fra kravet om å gruppere kontrakter i årlige kohorter for generasjonsovergrepene og kontantstrømsavstemte kontrakter, idet det tas hensyn til IASBs sluttvurdering av IFRS 17.
- 15) Forordning (EF) nr. 1126/2008 bør derfor endres.
- 16) Tiltakene fastsatt i denne forordningen er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for regnskapsregulering.

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF av 25. november 2009 om adgang til å starte og utøve virksomhet innen forsikring og gjenforsikring (Solvens II) (EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1).

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Artikkel 1

I vedlegget til forordning (EF) nr. 1126/2008 gjøres følgende endringer:

- a) Internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 17 *Forsikringskontrakter* innsettes som angitt i vedlegget til denne forordningen.
- b) IFRS 1 *Førstegangsanvendelse av internasjonale standarder for finansiell rapportering*, IFRS 3 *Virksomhetssammenslutninger*, IFRS 5 *Anleggsmidler holdt for salg og avvirket virksomhet*, IFRS 7 *Finansielle instrumenter — opplysninger*, IFRS 9 *Finansielle instrumenter*, IFRS 15 *Driftsinntekter fra kontrakter med kunder*, Internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 1 *Presentasjon av finansregnskap*, IAS 7 *Oppstilling over kontantstrømmer*, IAS 16 *Eiendom, anlegg og utstyr*, IAS 19 *Ytelser til ansatte*, IAS 28 *Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet*, IAS 32 *Finansielle instrumenter — presentasjon*, IAS 36 *Verdifall på eiendeler*, IAS 37 *Avsetninger, betingede forpliktelses og betingede eiendeler*, IAS 38 *Immaterielle eiendeler*, IAS 40 *Investeringseiendom* og SIC-tolkning 27 (Den faste tolkningskomité) *Vurdering av innholdet i transaksjoner som har juridisk form av en leieavtale* endres i samsvar med IFRS 17 som fastsatt i vedlegget til denne forordningen.

Artikkel 2

1. Alle selskaper skal anvende endringen nevnt i artikkel 1 senest fra første dag i det første regnskapsåret som begynner 1. januar 2023 eller senere.
2. Som unntak fra nr. 1 kan et selskap velge ikke å anvende kravet i nr. 22 i vedlegget til denne forordningen på
  - a) grupper av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse og grupper av investeringskontrakter med skjønnsmessige deler som definert i vedlegg A i vedlegget til denne forordningen og med kontantstrømmer som påvirker eller påvirkes av kontantstrømmer til forsikringstakere i andre kontrakter, som fastsatt i B67 og B68 i vedlegg B til nevnte vedlegg,
  - b) grupper av forsikringskontrakter som forvaltes på tvers av generasjoner av kontrakter og oppfyller vilkårene i artikkel 77b i direktiv 2009/138/EF, og som er godkjent av tilsynsmyndighetene med hensyn til anvendelse av matching-justeringen.

Når et selskap ikke anvender kravet fastsatt i nr. 22 i vedlegget til denne forordningen i samsvar med nr. 2 bokstav a) eller b), skal det i notene opplyse om dette, i samsvar med Internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 1 *Presentasjon av finansregnskap*, som et vesentlig regnskapsprinsipp og gi andre forklarende opplysninger, for eksempel hvilke porteføljer selskapet har anvendt dette unntaket på.

Artikkel 3

Kommisjonen skal senest 31. desember 2027 gjennomgå det frivillige unntaket i artikkel 2 nr. 2 på nytt og eventuelt foreslå å endre eller oppheve unntaket.

Artikkel 4

Denne forordningen trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 19. november 2021.

For Kommisjonen
Ursula VON DER LEYEN
President

VEDLEGG

IFRS 17 Forsikringskontrakter**Internasjonal standard for finansiell rapportering nr. 17*****Forsikringskontrakter***

FORMÅL

1. **IFRS 17 *Forsikringskontrakter* fastsetter prinsipper for innregning, måling og presentasjon av og opplysninger om forsikringskontrakter som omfattes av virkeområdet for standarden. Formålet med IFRS 17 er å sikre at et foretak gir relevant informasjon som på en korrekt måte representerer disse kontraktene. Denne informasjonen gir brukere av finansregnskaper et grunnlag for å vurdere forsikringskontraktens virkning på et foretaks finansielle stilling, finansielle inntjening og kontantstrømmer.**
2. Et foretak skal ved anvendelse av IFRS 17 ta hensyn til sine materielle rettigheter og plikter, uansett om de stammer fra en kontrakt, en lov eller en forskrift. En kontrakt er en avtale mellom to eller flere parter som skaper håndhevbar rettigheter og plikter. Om rettigheter og plikter i en kontrakt er håndhevbar, er et juridisk spørsmål. En kontrakt kan være skriftlig eller muntlig eller følge av foretakets vanlige forretningspraksis. Kontraktsvilkår omfatter alle vilkår i en kontrakt, eksplisitte eller implisitte, men et foretak skal se bort fra vilkår som ikke har noe forretningsmessig innhold (dvs. ingen merkbar virkning på kontraktens økonomiske forhold). Implisitte vilkår i en kontrakt omfatter slike som er pålagt ved lov eller forskrift. Praksis og framgangsmåter ved opprettelse av kontrakter med kunder varierer på tvers av jurisdiksjoner, bransjer og foretak. I tillegg kan de variere innenfor et foretak (de kan for eksempel avhenge av kundekategorien eller de avtalte varenes eller tjenestenes art).

VIRKEOMRÅDE

3. Et foretak skal anvende IFRS 17 på
  - a) forsikringskontrakter, herunder *gjenforsikringskontrakter*, som det utsteder,
  - b) *gjenforsikringskontrakter* som det innehar, og
  - c) *investeringskontrakter med skjønnsmessige deler* som det utsteder, forutsatt at foretaket også utsteder forsikringskontrakter.
4. Alle henvisninger i IFRS 17 til forsikringskontrakter gjelder også for
  - a) *gjenforsikringskontrakter* som innehas, unntatt
    - i) henvisninger til utstedte forsikringskontrakter og
    - ii) som beskrevet i nr. 60–70A,
  - b) *investeringskontrakter med skjønnsmessige deler* som fastsatt i nr. 3 bokstav c), unntatt henvisningen til forsikringskontrakter i nr. 3 bokstav c) og som beskrevet i nr. 71.
5. Alle henvisninger i IFRS 17 til utstedte forsikringskontrakter får også anvendelse på forsikringskontrakter som foretaket har anskaffet ved en overføring av forsikringskontrakter eller ved en virksomhetssammenslutning, med unntak av *gjenforsikringskontrakter* som innehas.
6. Vedlegg A definerer en forsikringskontrakt, og B2–B30 i vedlegg B gir veiledning om definisjonen av en forsikringskontrakt.
7. Et foretak skal ikke anvende IFRS 17 på
  - a) garantier som gis av en produsent, en forhandler eller en detaljist i forbindelse med salg av dennes varer eller tjenester til en kunde (se IFRS 15 *Driftsinntekter fra kontrakter med kunder*),
  - b) arbeidsgiveres eiendeler og forpliktelser i forbindelse med ordninger for ytelser til ansatte (se IAS 19 *Ytelser til ansatte* og IFRS 2 *Aksjebasert betaling*) og avtalte fratredelsesytelser som rapporteres av ytelsesbaserte pensjonsinnskottninger (se IAS 26 *Regnskapsføring og rapportering av pensjonsinnskottninger*),

- c) kontraktsregulerte rettigheter eller kontraktsregulerte plikter som er betinget av framtidig bruk av eller rett til å bruke en ikke-finansiell gjenstand, for eksempel visse lisensavgifter, royaltier, variable og andre betingede leiebetalinger og lignende poster (se IFRS 15, IAS 38 *Immaterielle eiendeler* og IFRS 16 *Leieavtaler*),
  - d) restverdigarantier gitt av en produsent, en forhandler eller en detaljist og en leietakers restverdigarantier når de er innebygd i en leieavtale (se IFRS 15 og IFRS 16),
  - e) finansielle garantikontrakter, med mindre utstederen tidligere uttrykkelig har opplyst at den betrakter slike kontrakter som forsikringskontrakter og har regnskapsført dem som forsikringskontrakter. Utstederen skal velge å anvende enten IFRS 17 eller IAS 32 *Finansielle instrumenter — presentasjon*, IFRS 7 *Finansielle instrumenter — opplysninger* og IFRS 9 *Finansielle instrumenter* på slike finansielle garantikontrakter. Utstederen kan foreta dette valget kontrakt for kontrakt, men valget som gjøres for hver enkelt kontrakt, kan ikke gjøres om,
  - f) skyldig eller tilgodehavende betinget vederlag ved en virksomhetssammenslutning (se IFRS 3 *Virksomhetssammenslutninger*),
  - g) forsikringskontrakter der foretaket er *forsikringstaker*, med mindre disse kontraktene er gjenforsikringskontrakter som innehas (se nr. 3 bokstav b)),
  - h) kredittkortkontrakter eller lignende kontrakter som tilbyr kreditt- eller betalingsordninger, som bare oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt dersom foretaket ikke lar en vurdering av *forsikringsrisikoen* knyttet til en enkelt kunde gjenspeiles i fastsettelsen av prisen på kontrakten med vedkommende kunde (se IFRS 9 og andre relevante IFRS-standarder). Bare dersom IFRS 9 krever at et foretak skiller ut en forsikringsdekningskomponent (se nr. 2.1 bokstav e) iv) i IFRS 9) som er innebygd i en slik kontrakt, skal foretaket anvende IFRS 17 på denne komponenten.
8. Noen kontrakter oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt, men har som hovedformål å yte tjenester mot et fast gebyr. Et foretak kan velge å anvende IFRS 15 i stedet for IFRS 17 på slike kontrakter som det utsteder, men bare dersom nærmere angitte vilkår er oppfylt. Foretaket kan foreta dette valget kontrakt for kontrakt, men valget som gjøres for hver enkelt kontrakt, kan ikke gjøres om. Vilkårene er følgende:
- a) Foretaket lar ikke en vurdering av risikoen knyttet til en enkelt kunde gjenspeiles i fastsettelsen av prisen på kontrakten med vedkommende kunde.
  - b) Kontrakten kompenserer kunden ved å yte tjenester snarere enn ved å foreta kontantutbetalinger til kunden.
  - c) Forsikringsrisikoen som overføres gjennom kontrakten, oppstår hovedsakelig som følge av kundens bruk av tjenester snarere enn som følge av usikkerhet omkring kostnaden for disse tjenestene.
- 8A Noen kontrakter oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt, men begrenser erstatningen for *forsikrede hendelser* til det beløpet som ellers kreves for å innfri forsikringstakerens plikt i henhold til kontrakten (for eksempel lån med fritak ved dødsfall). Et foretak skal velge å anvende enten IFRS 17 eller IFRS 9 på slike kontrakter som det utsteder, med mindre slike kontrakter utelukkes fra virkeområdet for IFRS 17 ved nr. 7. Foretaket skal foreta dette valget for hver *portefølje av forsikringskontrakter*, og valget for hver portefølje er ugjenkallelig.

Kombinasjon av forsikringskontrakter

9. Et sett eller en serie av forsikringskontrakter med samme eller en tilknyttet motpart kan oppnå eller bli utformet for å oppnå en samlet forretningsmessig virkning. Ved rapportering av innholdet i slike kontrakter kan det være nødvendig å behandle settet eller serien av kontrakter som en helhet. Dersom for eksempel rettighetene eller pliktene i én kontrakt ikke gjør noe annet enn helt å oppheve rettighetene eller pliktene i en annen kontrakt som er inngått samtidig med samme motpart, er den kombinerte virkningen at det ikke foreligger noen rettigheter eller plikter.

Utskillelse av komponenter fra en forsikringskontrakt (B31–B35)

10. En forsikringskontrakt kan inneholde én eller flere komponenter som ville ha vært omfattet av en annen standard dersom de var separate kontrakter. En forsikringskontrakt kan for eksempel inneholde en *investeringskomponent* eller en komponent for andre tjenester enn *forsikringskontraktjenester* (eller begge deler). Et foretak skal anvende nr. 11–13 for å identifisere og regnskapsføre kontraktens komponenter.

11. Et foretak skal
- a) anvende IFRS 9 for å avgjøre om det foreligger et innebygd derivat som skal skilles ut, og eventuelt hvordan dette derivatet skal regnskapsføres,
  - b) skille ut en investeringskomponent fra en vertsforsikringskontrakt bare dersom denne investeringskomponenten er særskilt (se B31–B32). Foretaket skal anvende IFRS 9 for å regnskapsføre den utskilte investeringskomponenten, med mindre det er en investeringskontrakt med skjønnsmessige deler som omfattes av IFRS 17 (se nr. 3 bokstav c)).
12. Etter anvendelse av nr. 11 for å skille ut eventuelle kontantstrømmer knyttet til innebygde derivater og særskilte investeringskomponenter skal et foretak skille ut fra vertsforsikringskontrakten ethvert tilsagn om å overføre til en forsikringstaker særskilte varer eller tjenester som ikke er forsikringskontrakttjenester, ved anvendelse av nr. 7 i IFRS 15. Foretaket skal regnskapsføre slike tilsagn ved anvendelse av IFRS 15. Ved anvendelse av nr. 7 i IFRS 15 for å skille ut tilsagnet skal foretaket anvende B33–B35 i IFRS 17, og ved førstegangsinnregning skal det
- a) anvende IFRS 15 for å fordele inngående kontantstrømmer mellom forsikringskomponenten og eventuelle tilsagn om å levere særskilte varer eller tjenester som ikke er forsikringskontrakttjenester, og
  - b) fordele utgående kontantstrømmer mellom forsikringskomponenten og eventuelle avtalte særskilte varer eller tjenester som ikke er forsikringskontrakttjenester, og som er regnskapsført ved anvendelse av IFRS 15, slik at
    - i) utgående kontantstrømmer som er direkte knyttet til hver enkelt komponent, fordeles på denne komponenten, og
    - ii) eventuelle gjenværende utgående kontantstrømmer fordeles på en systematisk og rasjonell måte som gjenspeiler de utgående kontantstrømmene som foretaket ville forventet dersom den komponenten var en separat kontrakt.
13. Etter anvendelse av nr. 11–12 skal et foretak anvende IFRS 17 på alle gjenværende komponenter av vertsforsikringskontrakten. Heretter skal alle henvisninger i IFRS 17 til innebygde derivater vise til derivater som ikke er skilt ut fra vertsforsikringskontrakten, og alle henvisninger til investeringskomponenter skal vise til investeringskomponenter som ikke er skilt ut fra vertsforsikringskontrakten (bortsett fra henvisningene i B31–B32).

AGGREGERINGSNIVÅ FOR FORSIKRINGSKONTRAKTER

14. **Et foretak skal identifisere porteføljer av forsikringskontrakter. En portefølje omfatter kontrakter som er underlagt lignende risiko, og som forvaltes sammen. Kontrakter innenfor en produktlinje forventes å ha lignende risiko og forventes derfor å være i samme portefølje dersom de forvaltes sammen. Kontrakter innenfor ulike produktlinjer (for eksempel livrenter med faste utbetalinger med engangspremie sammenlignet med tidsbegrenset livsforsikring) forventes ikke å ha lignende risiko og forventes derfor å være i ulike porteføljer.**
15. **Nr. 16–24 får anvendelse på utstedte forsikringskontrakter. Kravene til aggregeringsnivået for gjenforsikringskontrakter som innehas, er fastsatt i nr. 61.**
16. **Et foretak skal dele inn en portefølje av utstedte forsikringskontrakter i minst**
- a) **en gruppe av kontrakter som er tapsbringende ved førstegangsinnregning, dersom slike finnes,**
  - b) **en gruppe av kontrakter som ved førstegangsinnregning ikke har noen betydelig risiko for å bli tapsbringende senere, dersom slike finnes, og**
  - c) **en gruppe av gjenværende kontrakter i porteføljen, dersom slike finnes.**
17. Dersom et foretak har rimelige og dokumenterbare opplysninger som gjør det mulig å konkludere med at samtlige kontrakter i et sett av kontrakter vil tilhøre samme gruppe ved anvendelse av nr. 16, kan det måle settet av kontrakter for å avgjøre om kontraktene er tapsbringende (se nr. 47) og vurdere settet av kontrakter for å fastslå om kontraktene ikke har noen betydelig risiko for å bli tapsbringende senere (se nr. 19). Dersom foretaket ikke har rimelige og dokumenterbare opplysninger som gjør det mulig å konkludere med at samtlige kontrakter i et sett av kontrakter vil tilhøre samme gruppe, skal det avgjøre hvilken gruppe kontraktene tilhører ved å vurdere de enkelte kontraktene.

18. For utstedte kontrakter der et foretak anvender premiefordelingsmetoden (se nr. 53–59), skal foretaket anta at ingen kontrakter i porteføljen er tapsbringende ved førstegangsinnregning, med mindre noe annet framgår av fakta og omstendigheter. Et foretak skal vurdere om kontrakter som ikke er tapsbringende ved førstegangsinnregning, ikke har noen betydelig risiko for å bli tapsbringende senere, ved å vurdere sannsynligheten for endringer i gjeldende fakta og omstendigheter.
19. For utstedte kontrakter der et foretak ikke anvender premiefordelingsmetoden (se nr. 53–54), skal foretaket vurdere om kontrakter som ikke er tapsbringende ved førstegangsinnregning, ikke har noen betydelig risiko for å bli tapsbringende
- på grunnlag av sannsynligheten for endringer i forutsetninger som, dersom de fant sted, ville føre til at kontraktene ble tapsbringende,
  - ved hjelp av opplysninger om estimater fra foretakets interne rapportering. Ved vurderingen av om kontrakter som ikke er tapsbringende ved førstegangsinnregning, ikke har noen betydelig risiko for å bli tapsbringende
    - skal et foretak ikke se bort fra opplysninger fra den interne rapporteringen om hvilken virkning endringer i forutsetningene har på ulike kontrakter når det gjelder muligheten for at de kan bli tapsbringende, men
    - et foretak er ikke forpliktet til å samle inn ytterligere opplysninger ut over det som kommer fra foretakets interne rapportering om hvilken virkning endringer i forutsetningene har på ulike kontrakter.
20. Dersom kontrakter innenfor en portefølje ved anvendelse av nr. 14–19 ville blitt fordelt på ulike grupper utelukkende fordi lovgivningen eller forskrifter uttrykkelig begrenser foretakets praktiske mulighet til å fastsette en annen pris eller et annet ytelsesnivå for forsikringstakere med ulike særtrekk, kan foretaket inkludere disse kontraktene i samme gruppe. Foretaket skal ikke anvende dette nummeret tilsvarende på andre poster.
21. Det er tillatt for et foretak å dele opp gruppene beskrevet i nr. 16 i undergrupper. Et foretak kan for eksempel velge å dele porteføljene inn i
- flere grupper som ikke er tapsbringende ved førstegangsinnregning – dersom foretakets interne rapportering gir opplysninger som skiller mellom
    - forskjellige nivåer av lønnsomhet eller
    - ulike muligheter for at kontrakter blir tapsbringende etter førstegangsinnregning, og
  - mer enn én gruppe av kontrakter som er tapsbringende ved førstegangsinnregning – dersom foretakets interne rapportering gir mer detaljerte opplysninger om i hvilken utstrekning kontraktene er tapsbringende.
22. **Et foretak skal ikke inkludere kontrakter som er utstedt med mer enn ett års mellomrom, i samme gruppe. For å oppnå dette skal foretaket, om nødvendig, dele inn gruppene beskrevet i nr. 16–21 ytterligere.**
23. En *gruppe av forsikringskontrakter* skal omfatte én enkelt kontrakt dersom dette er resultatet av anvendelsen av nr. 14–22.
24. Et foretak skal anvende innregnings- og målingskravene i IFRS 17 på de gruppene av kontrakter som fastsettes ved anvendelse av nr. 14–23. Et foretak skal fastsette gruppene ved førstegangsinnregning og tilføye kontrakter til gruppene ved anvendelse av nr. 28. Foretaket skal ikke vurdere gruppenes sammensetning på nytt i ettertid. For å måle en gruppe av kontrakter kan et foretak estimere *kontantstrømmene for oppfyllelse* på et høyere aggregeringsnivå enn gruppen eller porteføljen, forutsatt at foretaket kan inkludere de relevante kontantstrømmene for oppfyllelse i målingen av gruppen ved anvendelse av nr. 32 bokstav a), nr. 40 bokstav a) i) og nr. 40 bokstav b), ved å fordele slike estimater på grupper av kontrakter.

INNREGNING

25. **Et foretak skal innregne en gruppe av forsikringskontrakter som det utsteder, fra det tidligste av følgende tidspunkter:**
- Begynnelsen av *dekningsperioden* for gruppen av kontrakter.**
  - Datoen da den første betalingen fra en forsikringstaker i gruppen forfaller.**
  - For en gruppe av tapsbringende kontrakter, når gruppen blir tapsbringende.**

26. Dersom det ikke foreligger noen avtalt forfallsdato, skal den første betalingen fra forsikringstakeren anses som forfalt når den mottas. Et foretak skal fastsette om et utvalg kontrakter utgjør en gruppe av tapsbringende kontrakter ved å anvende nr. 16 før det tidligste av tidspunktene fastsatt i nr. 25 bokstav a) og b), dersom fakta og omstendigheter indikerer at det finnes en slik gruppe.
27. [Opphevet]
28. Ved innregning av en gruppe av forsikringskontrakter i en rapporteringsperiode skal et foretak bare ta med kontrakter som hver for seg oppfyller et av kriteriene i nr. 25, og det skal foreta estimer for diskonteringsrentene på tidspunktet for førstegangsinnregning (se B73) og dekningsenhetene fastsatt i rapporteringsperioden (se B119). Et foretak kan legge til flere kontrakter i gruppen etter slutten av rapporteringsperioden, med forbehold for nr. 14–22. Et foretak skal tilføye en kontrakt til gruppen i den rapporteringsperioden der kontrakten oppfyller et av kriteriene fastsatt i nr. 25. Dette kan føre til en endring i fastsettelsen av diskonteringsrentene på tidspunktet for førstegangsinnregning ved anvendelse av B73. Et foretak skal anvende de reviderte rentene fra begynnelsen av rapporteringsperioden der de nye kontraktene legges til i gruppen.

Kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer (B35A–B35D)

- 28A Et foretak skal fordele *kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer* på grupper av forsikringskontrakter ved hjelp av en systematisk og rasjonell metode ved anvendelse av B35A–B35B, med mindre det velger å innregne dem som kostnader ved anvendelse av nr. 59 bokstav a).
- 28B Et foretak som ikke anvender nr. 59 bokstav a), skal innregne som en eiendel kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som er innbetalt (eller kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer der en forpliktelse er innregnet ved anvendelse av en annen IFRS-standard) før den tilknyttede gruppen av forsikringskontrakter innregnes. Et foretak skal innregne en slik eiendel for hver tilknyttet gruppe av forsikringskontrakter.
- 28C Et foretak skal fraregne en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer når disse kontantstrømmene er inkludert i målingen av den tilknyttede gruppen av forsikringskontrakter ved anvendelse av nr. 38 bokstav c) i) eller nr. 55 bokstav a) iii).
- 28D Dersom nr. 28 får anvendelse, skal et foretak anvende nr. 28B–28C i samsvar med B35C.
- 28E Ved slutten av hver rapporteringsperiode skal et foretak vurdere om en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer kan gjenvinnes dersom fakta og omstendigheter tyder på at eiendelen har falt i verdi (se B35D). Dersom et foretak identifiserer et tap ved verdifall, skal foretaket justere eiendelens balanseførte verdi og innregne tapet ved verdifall i resultatet.
- 28F Et foretak skal i resultatet innregne en reversering av hele eller en del av et tap ved verdifall som tidligere er innregnet ved anvendelse av nr. 28E, og øke eiendelens balanseført verdi i den utstrekning omstendighetene som førte til verdifallet, ikke lenger foreligger eller er forbedret.

MÅLING (B36–B119F)

29. Et foretak skal anvende nr. 30–52 på alle grupper av forsikringskontrakter som omfattes av IFRS 17, med følgende unntak:
- a) For grupper av forsikringskontrakter som oppfyller et av kriteriene i nr. 53, kan et foretak forenkle målingen av gruppen ved hjelp av premiefordelingsmetoden i nr. 55–59.
- b) For grupper av gjenforsikringskontrakter som innehas, skal et foretak anvende nr. 32–46 i samsvar med kravene i nr. 63–70A. Nr. 45 (om *forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse*) og nr. 47–52 (om tapsbringende kontrakter) får ikke anvendelse på grupper av gjenforsikringskontrakter som innehas.
- c) For grupper av investeringskontrakter med skjønnsmessige deler skal et foretak anvende nr. 32–52 som endret ved nr. 71.

30. Ved anvendelse av IAS 21 *Virkningene av valutakursendringer* på en gruppe av forsikringskontrakter som genererer kontantstrømmer i utenlandsk valuta, skal et foretak behandle gruppen av kontrakter, herunder den *kontraksregulerte tjenestemarginen*, som en monetær post.
31. I finansregnskapet til et foretak som utsteder forsikringskontrakter, skal kontantstrømmene for oppfyllelse ikke gjenspeile foretakets risiko for manglende oppfyllelse (risiko for manglende oppfyllelse er definert i IFRS 13 *Måling av virkelig verdi*).

Måling ved førstegangsinnregning (B36–B95F)

32. Ved førstegangsinnregning skal et foretak måle en gruppe av forsikringskontrakter som summen av
- kontantstrømmene for oppfyllelse, som omfatter**
    - estimer av framtidige kontantstrømmer (nr. 33–35),
    - en justering som gjenspeiler tidsverdien av penger og de *finansielle risikoene* forbundet med framtidige kontantstrømmer, i den utstrekning de finansielle risikoene ikke inngår i estimatene av framtidige kontantstrømmer (nr. 36), og
    - en *risikojustering for ikke-finansiell risiko* (nr. 37),
  - den kontraksregulerte tjenestemarginen, målt ved anvendelse av nr. 38–39.

Estimer av framtidige kontantstrømmer (B36–B71)

33. Et foretak skal ved målingen av en gruppe av forsikringskontrakter ta med alle framtidige kontantstrømmer innenfor grensene for hver enkelt kontrakt i gruppen (se nr. 34). Ved anvendelse av nr. 24 kan et foretak estimere de framtidige kontantstrømmene for oppfyllelse på et høyere aggregeringsnivå og deretter fordele disse kontantstrømmene for oppfyllelse på individuelle grupper av kontrakter. Estimer av framtidige kontantstrømmer skal
- på en objektiv måte innarbeide alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser når det gjelder størrelsen på, tidspunktene for og usikkerheten omkring disse framtidige kontantstrømmene (se B37–B41). For å gjøre dette skal et foretak estimere den forventede verdien (dvs. det sannsynlighetsvektede gjennomsnittet) av hele spennet av mulige utfall,
  - gjenspeile foretakets perspektiv, forutsatt at estimatene av alle relevante markedsvariabler er i overensstemmelse med observerbare markedspriser for disse variablene (se B42–B53),
  - være aktuelle – estimatene skal gjenspeile forholdene som foreligger på måletidspunktet, herunder forutsetninger om fremtiden på det tidspunktet (se B54–B60),
  - være eksplisitte – foretaket skal estimere justeringen for ikke-finansiell risiko atskilt fra de andre estimatene (se B90). Foretaket skal også estimere kontantstrømmene atskilt fra justeringen for tidsverdien av penger og finansiell risiko, med mindre den mest hensiktsmessige målemetoden kombinerer disse estimatene (se B46).
34. Kontantstrømmer faller innenfor grensene for en forsikringskontrakt dersom de oppstår fra materielle rettigheter og plikter som foreligger i rapporteringsperioden da foretaket kan tvinge forsikringstakeren til å betale premiene, eller da foretaket har en vesentlig plikt til å yte forsikringskontrakttjenester til forsikringstakeren (se B61–B71). En vesentlig plikt til å yte forsikringskontrakttjenester avsluttes når
- foretaket i praksis har mulighet til å revurdere den berørte forsikringstakerens risiko og dermed kan fastsette en pris eller et ytelsesnivå som fullt ut gjenspeiler disse risikoene, eller
  - begge følgende kriterier er oppfylt:
    - Foretaket har i praksis mulighet til å revurdere risikoene for porteføljen av forsikringskontrakter som omfatter kontrakten, og dermed fastsette en pris eller et ytelsesnivå som fullt ut gjenspeiler risikoene i denne porteføljen.
    - Prisfastsettelsen av premier fram til tidspunktet da risikoene revurderes, tar ikke hensyn til de risikoene som gjelder perioder etter tidspunktet for revurdering.

35. Et foretak skal ikke innregne som en forpliktelse eller en eiendel beløp knyttet til forventede premier eller forventede erstatningskrav som faller utenfor forsikringskontraktens grenser. Slike beløp gjelder framtidige forsikringskontrakter.

Diskonteringsrenter (B72–B85)

36. **Et foretak skal justere estimatene av framtidige kontantstrømmer for å gjenspeile tidsverdien av penger og de finansielle risikoene som er forbundet med disse kontantstrømmene, i den utstrekning de finansielle risikoene ikke inngår i estimatene av kontantstrømmer. Diskonteringsrentene som anvendes på estimatene av de framtidige kontantstrømmene beskrevet i nr. 33, skal**
- gjenspeile tidsverdien av penger, kontantstrømmenes særtrekk og forsikringskontraktenes likviditetsegenskaper,**
  - være i overensstemmelse med observerbare aktuelle markedspriser (dersom slike finnes) for finansielle instrumenter med kontantstrømmer hvis særtrekk er i overensstemmelse med særtrekkene til kontantstrømmene i forsikringskontraktene, for eksempel med hensyn til tidspunkt, valuta og likviditet, og**
  - utelukke virkningen av faktorer som påvirker slike observerbare markedspriser, men som ikke påvirker forsikringskontraktenes framtidige kontantstrømmer.**

Risikjustering for ikke-finansiell risiko (B86–B92)

37. **Et foretak skal justere estimatet av nåverdien av framtidige kontantstrømmer for å gjenspeile den kompensasjonen som foretaket krever for å påta seg usikkerheten omkring størrelsen på og tidspunktet for kontantstrømmene som oppstår som følge av ikke-finansiell risiko.**

Kontraksregulert tjenestemargin

38. **Den kontraksregulerte tjenestemarginen er en del av eiendelen eller forpliktelsen til gruppen av forsikringskontrakter og representerer den ikke-opptjente gevinsten som foretaket vil innregne etter hvert som det yter forsikringskontraktjenester i framtiden. Et foretak skal ved førstegangsinnregning måle den kontraksregulerte tjenestemarginen for en gruppe av forsikringskontrakter til et beløp som, med mindre nr. 47 (om tapsbringende kontrakter) eller B123A (om forsikringsinntekter knyttet til nr. 38 bokstav c) ii) får anvendelse, ikke medfører inntekter eller kostnader som oppstår fra**
- førstegangsinnregningen av et beløp for kontantstrømmene for oppfyllelse, målt ved anvendelse av nr. 32–37,**
  - enhver kontantstrøm som oppstår fra kontraktene i gruppen på dette tidspunktet,**
  - fraregningen ved tidspunktet for førstegangsinnregning av**
    - alle eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer ved anvendelse av nr. 28C og**
    - alle andre eiendeler eller forpliktelser som tidligere er innregnet for kontantstrømmer knyttet til gruppen av kontrakter, som angitt i B66A.**
39. For forsikringskontrakter som er anskaffet ved en overføring av forsikringskontrakter eller ved en virksomhetssammenlutning som omfattes av IFRS 3, skal et foretak anvende nr. 38 i samsvar med B93–B95F.

Etterfølgende måling

40. **Den balanseførte verdien av en gruppe av forsikringskontrakter ved slutten av hver rapporteringsperiode skal være summen av**
- forpliktelsen for den resterende dekningsperioden, som omfatter**
    - kontantstrømmene for oppfyllelse knyttet til framtidige tjenester som er fordelt på gruppen på det tidspunktet, målt ved anvendelse av nr. 33–37 og B36–B92,**
    - gruppens kontraksregulerte tjenestemargin på det tidspunktet, målt ved anvendelse av nr. 43–46, og**
  - forpliktelsen for inntrufne skader, som omfatter kontantstrømmer for oppfyllelse knyttet til tidligere tjenester som er fordelt på gruppen på det tidspunktet, målt ved anvendelse av nr. 33–37 og B36–B92.**

41. **Et foretak skal innregne inntekter og kostnader for følgende endringer i den balanseførte verdien av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden:**
- a) **Forsikringsinntekter – for en reduksjon av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden som følge av tjenester levert i perioden, målt ved anvendelse av B120–B124.**
  - b) **Kostnader for forsikringstjenester – for tap på grupper av tapsbringende kontrakter og reversering av slike tap (se nr. 47–52).**
  - c) **Finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader – for virkningen av tidsverdien av penger og virkningen av finansiell risiko, som angitt i nr. 87.**
42. **Et foretak skal innregne inntekter og kostnader for følgende endringer i den balanseførte verdien av forpliktelsen for inntrufne skader:**
- a) **Kostnader for forsikringstjenester – for økningen av forpliktelsen på grunn av skader og kostnader påløpt i perioden, unntatt investeringskomponenter.**
  - b) **Kostnader for forsikringstjenester – for alle senere endringer i kontantstrømmer for oppfyllelse knyttet til inntrufne skader og påløpte kostnader.**
  - c) **Finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader – for virkningen av tidsverdien av penger og virkningen av finansiell risiko, som angitt i nr. 87.**

Kontraksregulert tjenestemargin (B96–B119B)

43. **Den kontraksregulerte tjenestemarginen ved slutten av rapporteringsperioden representerer gevinsten i gruppen av forsikringskontrakter som ennå ikke er blitt innregnet i resultatet, fordi den gjelder framtidige tjenester som skal ytes i henhold til kontraktene i gruppen.**
44. For *forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse* er den balanseførte verdien av den kontraksregulerte tjenestemarginen for en gruppe av kontrakter ved slutten av rapporteringsperioden lik den balanseførte verdien ved begynnelsen av rapporteringsperioden, justert for
- a) virkningen av eventuelle nye kontrakter som er lagt til i gruppen (se nr. 28),
  - b) renter som påløper den balanseførte verdien av den kontraksregulerte tjenestemarginen i løpet av rapporteringsperioden, målt til diskonteringsrentene som angitt i B72 bokstav b),
  - c) endringene i kontantstrømmer for oppfyllelse knyttet til framtidige tjenester som angitt i B96–B100, unntatt i den utstrekning
    - i) slike økninger i kontantstrømmene for oppfyllelse overstiger den balanseførte verdien av den kontraksregulerte tjenestemarginen, noe som fører til tap (se nr. 48 bokstav a)), eller
    - ii) slike reduksjoner i kontantstrømmene for oppfyllelse fordeles på tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden ved anvendelse av nr. 50 bokstav b),
  - d) virkningen av eventuelle valutakursdifferanser på den kontraksregulerte tjenestemarginen og
  - e) det beløpet som er innregnet som forsikringsinntekt på grunn av overføringen av forsikringskontrakttjenester i perioden, fastsatt ved fordelingen av den kontraksregulerte tjenestemarginen som gjenstår ved slutten av rapporteringsperioden (før enhver fordeling), over inneværende og resterende dekningsperiode ved anvendelse av B119.
45. For *forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse* (se B101–B118) er den balanseførte verdien av den kontraksregulerte tjenestemarginen for en gruppe av kontrakter ved slutten av rapporteringsperioden lik den balanseførte verdien ved begynnelsen av rapporteringsperioden, justert for beløpene i bokstav a)–e) nedenfor. Et foretak er ikke forpliktet til å identifisere disse justeringene separat. I stedet kan et kombinert beløp fastsettes for noen av eller alle justeringene. Justeringene er
- a) virkningen av eventuelle nye kontrakter som er lagt til i gruppen (se nr. 28),
  - b) endringen i beløpet for foretakets andel av den virkelige verdien av de *underliggende postene* (se B104 bokstav b) i)), unntatt i den utstrekning
    - i) B115 (om risikoreduksjon) får anvendelse,

- ii) reduksjonen i beløpet for foretakets andel av den virkelige verdien av de underliggende postene overstiger den balanseførte verdien av den kontraktsregulerte tjenestemarginen, noe som fører til tap (se nr. 48), eller
  - iii) økningen i beløpet for foretakets andel av den virkelige verdien av de underliggende postene reverserer beløpet i punkt ii),
- c) endringene i kontantstrømmer for oppfyllelse knyttet til framtidige tjenester som angitt i B101–B118, unntatt i den utstrekning
- i) B115 (om risikoreduksjon) får anvendelse,
  - ii) slike økninger i kontantstrømmene for oppfyllelse overstiger den balanseførte verdien av den kontraktsregulerte tjenestemarginen, noe som fører til tap (se nr. 48), eller
  - iii) slike reduksjoner i kontantstrømmene for oppfyllelse fordeles på tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden ved anvendelse av nr. 50 bokstav b),
- d) virkningen av eventuelle valutakursdifferanser på den kontraktsregulerte tjenestemarginen og
- e) det beløpet som er innregnet som forsikringsinntekt på grunn av overføringen av forsikringskontrakttjenester i perioden, fastsatt ved fordelingen av den kontraktsregulerte tjenestemarginen som gjenstår ved slutten av rapporteringsperioden (før enhver fordeling), over inneværende og resterende dekningsperiode ved anvendelse av B119.
46. Noen endringer i den kontraktsregulerte tjenestemarginen utligner endringer i kontantstrømmene for oppfyllelse for den resterende dekningsperioden og medfører ingen endring i den samlede balanseførte verdien av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden. I den utstrekning endringer i den kontraktsregulerte tjenestemarginen ikke utligner endringer i kontantstrømmene for oppfyllelse for den resterende dekningsperioden, skal et foretak innregne inntekter og kostnader for endringene ved anvendelse av nr. 41.

Tapsbringende kontrakter

47. En forsikringskontrakt er tapsbringende på tidspunktet for førstegangsinregning dersom kontantstrømmene for oppfyllelse som er fordelt på kontrakten, eventuelle tidligere innregnede kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer og eventuelle kontantstrømmer som oppstår fra kontrakten på tidspunktet for førstegangsinregning, samlet utgjør en netto utgående strøm. Ved anvendelse av nr. 16 bokstav a) skal et foretak gruppere slike kontrakter atskilt fra kontrakter som ikke er tapsbringende. I den utstrekning nr. 17 kommer til anvendelse, kan et foretak identifisere gruppen av tapsbringende kontrakter ved å måle et sett av kontrakter snarere enn enkeltkontrakter. Et foretak skal innregne et tap i resultatet tilsvarende den netto utgående strømmen for gruppen av tapsbringende kontrakter, noe som medfører at den balanseførte verdien av forpliktelsen for gruppen er lik kontantstrømmene for oppfyllelse, og at gruppens kontraktsregulerte tjenestemargin er lik null.
48. En gruppe av forsikringskontrakter blir tapsbringende (eller mer tapsbringende) ved senere måling dersom følgende beløp overstiger den balanseførte verdien av den kontraktsregulerte tjenestemarginen:
- a) Ugunstige endringer knyttet til framtidige tjenester i kontantstrømmene for oppfyllelse som er fordelt på gruppen, og som følger av endringer i estimater av framtidige kontantstrømmer og risikojusteringen for ikke-finansiell risiko.
  - b) For en gruppe av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse, reduksjonen i beløpet for foretakets andel av de underliggende postenes virkelige verdi.
- Ved anvendelse av nr. 44 bokstav c) i), nr. 45 bokstav b) ii) og nr. 45 bokstav c) ii) skal et foretak innregne et tap i resultatet som tilsvarer det overstigende beløpet.
49. Et foretak skal fastsette (eller øke) en tapskomponent for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden for en tapsbringende gruppe som viser tapene som er innregnet ved anvendelse av nr. 47–48. Tapskomponenten bestemmer beløpene som angis i resultatet som reverseringer av tap på tapsbringende grupper, og som derfor utelukkes fra å inngå i fastsettelsen av forsikringsinntekter.
50. Når et foretak har innregnet et tap på en tapsbringende gruppe av forsikringskontrakter, skal det fordele
- a) de etterfølgende endringene i forpliktelsens kontantstrømmer for oppfyllelse for den resterende dekningsperioden som angitt i nr. 51 systematisk mellom
    - i) tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden og
    - ii) forpliktelsen for den resterende dekningsperioden, unntatt tapskomponenten,

- b) bare til tapskomponenten inntil den komponenten er redusert til null:
- i) Enhver senere reduksjon knyttet til framtidige tjenester i kontantstrømmene for oppfyllelse som er fordelt på gruppen, og som følger av endringer i estimater av framtidige kontantstrømmer og risikojusteringen for ikke-finansiell risiko.
  - ii) Enhver senere økning i beløpet for foretakets andel av den virkelige verdien av de underliggende postene.
- Ved anvendelse av nr. 44 bokstav c) ii), nr. 45 bokstav b) iii) og nr. 45 bokstav c) iii) skal et foretak bare justere den kontraktsregulerte tjenestemarginen for reduksjoner som overstiger det beløpet som er fordelt på tapskomponenten.
51. De etterfølgende endringene i forpliktelsens kontantstrømmer for oppfyllelse for den resterende dekningsperioden som skal fordeles ved anvendelse av nr. 50 bokstav a), er
- a) estimater av nåverdien av framtidige kontantstrømmer for skader og kostnader som frigis fra forpliktelsen for den resterende dekningsperioden på grunn av påløpte kostnader for forsikringstjenester,
  - b) endringer i risikojusteringen for ikke-finansiell risiko som er innregnet i resultatet, fordi den frigis fra risikoen, og
  - c) finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader.
52. Den systematiske fordelingen som kreves i henhold til nr. 50 bokstav a), skal resultere i at de samlede beløpene som er fordelt på tapskomponenten i samsvar med nr. 48–50, er lik null ved utgangen av dekningsperioden for en gruppe av kontrakter.

Premiefordelingsmetoden

53. Et foretak kan forenkle målingen av en gruppe av forsikringskontrakter ved hjelp premiefordelingsmetoden i nr. 55–59 bare dersom noen av følgende gjelder ved gruppens etablering:
- a) Foretaket forventer med rimelighet at en slik forenkling vil gi en måling av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden for gruppen som ikke skiller seg vesentlig fra den som ville framkommet ved anvendelse av kravene i nr. 32–52.
  - b) Dekningsperioden for hver enkelt kontrakt i gruppen (herunder forsikringskontraktjenester som følger av alle premier innenfor kontraktens grenser, som er fastsatt på tidspunktet da nr. 34 anvendes) er høyst ett år.
54. Kriteriet i nr. 53 bokstav a) er ikke oppfylt dersom et foretak ved gruppens etablering forventer betydelig variabilitet i kontantstrømmene for oppfyllelse, noe som vil påvirke målingen av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden i perioden før en skade inntreffer. Variabilitet i kontantstrømmene for oppfyllelse øker for eksempel med
- a) omfanget av framtidige kontantstrømmer knyttet til eventuelle derivater som er innebygd i kontraktene, og
  - b) lengden på dekningsperioden for gruppen av kontrakter.
55. Når et foretak anvender premiefordelingsmetoden, skal det måle forpliktelsen for den resterende dekningsperioden på følgende måte:
- a) Ved førstegangsinnregning er den balanseførte verdien av forpliktelsen
    - i) eventuelle premier mottatt ved førstegangsinnregning,
    - ii) minus eventuelle kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer på det tidspunktet, med mindre foretaket velger å innregne betalingene som en kostnad ved anvendelse av nr. 59 bokstav a), og
    - iii) pluss eller minus eventuelle beløp som følger av fraregningen på det tidspunktet av
      1. alle eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer ved anvendelse av nr. 28C og
      2. alle andre eiendeler eller forpliktelser som tidligere er innregnet for kontantstrømmer knyttet til gruppen av kontrakter, som angitt i B66A.
  - b) Ved utgangen av hver etterfølgende rapporteringsperiode er den balanseførte verdien av forpliktelsen lik den balanseførte verdien ved begynnelsen av rapporteringsperioden
    - i) pluss mottatte premier i perioden,

- ii) minus kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer, med mindre foretaket velger å innregne betalingene som en kostnad ved anvendelse av nr. 59 bokstav a),
  - iii) pluss eventuelle beløp knyttet til avskrivning av kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som er innregnet som en kostnad i rapporteringsperioden, med mindre foretaket velger å innregne kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som en kostnad ved anvendelse av nr. 59 bokstav a),
  - iv) pluss eventuelle justeringer av en finansieringskomponent ved anvendelse av nr. 56,
  - v) minus beløpet som er innregnet som forsikringsinntekter for tjenester som er ytt i den perioden (se B126), og
  - vi) minus eventuelle investeringskomponenter som er betalt eller overført til forpliktelsen for inntrufne skader.
56. Dersom forsikringskontrakter i gruppen har en vesentlig finansieringskomponent, skal foretaket justere den balanseførte verdien av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden for å gjenspeile tidsverdien av penger og virkningen av finansiell risiko ved å anvende diskonteringsrentene angitt i nr. 36, som fastsatt ved førstegangsinnregning. Det kreves ikke at foretaket justerer den balanseførte verdien av forpliktelsen for å gjenspeile tidsverdien av penger og virkningen av finansiell risiko dersom foretaket ved førstegangsinnregning forventer at tidsperioden mellom yting av hver del av tjenestene og den tilhørende forfallsdatoen for premien ikke er mer enn ett år.
57. Dersom fakta og omstendigheter på et eller annet tidspunkt i løpet av dekningsperioden indikerer at en gruppe av forsikringskontrakter er tapsbringende, skal et foretak beregne differansen mellom
- a) den balanseførte verdien av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden som er fastsatt ved anvendelse av nr. 55, og
  - b) kontantstrømmene for oppfyllelse som gjelder gruppens resterende dekningsperiode, ved anvendelse av nr. 33–37 og B36–B92. Dersom foretaket ved anvendelse av nr. 59 bokstav b) ikke justerer forpliktelsen for inntrufne skader for tidsverdien av penger og virkningen av finansiell risiko, skal det imidlertid ikke inkludere noen slik justering i kontantstrømmene for oppfyllelse.
58. I den utstrekning kontantstrømmene for oppfyllelse beskrevet i nr. 57 bokstav b) overstiger den balanseførte verdien beskrevet i nr. 57 bokstav a), skal foretaket innregne et tap i resultatet og øke forpliktelsen for den resterende dekningsperioden.
59. Ved anvendelse av premiefordelingsmetoden gjelder følgende for foretaket:
- a) Det kan velge å innregne eventuelle kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som kostnader når disse utgiftene påløper, forutsatt at dekningsperioden for hver enkelt kontrakt i gruppen er høyst ett år ved førstegangsinnregning.
  - b) Det skal måle forpliktelsen for inntrufne skader for gruppen av forsikringskontrakter ved kontantstrømmene for oppfyllelse som er knyttet til inntrufne skader, ved anvendelse av nr. 33–37 og B36–B92. Det kreves imidlertid ikke at foretaket justerer framtidige kontantstrømmer for tidsverdien av penger og virkningen av finansiell risiko dersom disse kontantstrømmene forventes å bli betalt eller mottatt i løpet av høyst ett år fra tidspunktet da skadene inntreffer.

Gjenforsikringskontrakter som innehas

60. Kravene i IFRS 17 endres for gjenforsikringskontrakter som innehas, som fastsatt i nr. 61–70A.
61. Et foretak skal dele opp porteføljer av gjenforsikringskontrakter som innehas, ved anvendelse av nr. 14–24, bortsett fra at henvisningene til tapsbringende kontrakter i disse numrene skal erstattes med en henvisning til kontrakter som har en nettogevinst ved førstegangsinnregning. For noen gjenforsikringskontrakter som innehas, vil anvendelsen av nr. 14–24 resultere i en gruppe som består av én enkelt kontrakt.

Innregning

62. I stedet for å anvende nr. 25 skal et foretak innregne en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, fra det tidligste av følgende tidspunkter:
- a) Begynnelsen av dekningsperioden for gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.
  - b) Tidspunktet da foretaket innregner en tapsbringende gruppe av underliggende forsikringskontrakter ved anvendelse av nr. 25 bokstav c), dersom foretaket på eller før dette tidspunktet inngikk den tilknyttede gjenforsikringskontrakten som innehas i gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.

- 62A Uten hensyn til nr. 62 bokstav a) skal et foretak utsette innregningen av en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, og som gir forholdsmessig dekning, til tidspunktet da alle underliggende forsikringskontrakter innregnes for første gang, dersom dette tidspunktet er senere enn begynnelsen av dekningsperioden for gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.

Måling

63. Ved anvendelse av målingskravene i nr. 32–36 på gjenforsikringskontrakter som innehas, i den utstrekning de underliggende kontraktene også blir målt ved anvendelse av disse numrene, skal foretaket benytte ensartede forutsetninger for å måle estimatene av nåverdien av framtidige kontantstrømmer for gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas, og estimatene av nåverdien av framtidige kontantstrømmer for gruppen(e) av underliggende forsikringskontrakter. I tillegg skal foretaket i estimatene av nåverdien av framtidige kontantstrømmer for gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas, inkludere virkningen av enhver risiko for utsteders manglende oppfyllelse av gjenforsikringskontrakten, herunder virkningene av sikkerhetsstillegg og tap som følge av tvister.
64. I stedet for å anvende nr. 37 skal et foretak fastsette risikjusteringen for ikke-finansiell risiko slik at den tilsvarende risikobeløpet som innehaveren av gruppen av gjenforsikringskontrakter overfører til utstederen av disse kontraktene.
65. Kravene i nr. 38 som gjelder fastsettelse av den kontraktsregulerte tjenstemarginen ved førstegangsinnregning, endres for å gjenspeile det faktum at det for en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, ikke foreligger noen ikke-opptjent gevinst, men i stedet en nettokostnad eller nettogevinst ved kjøp av gjenforsikringen. Med mindre nr. 65A kommer til anvendelse, skal foretaket ved førstegangsinnregning derfor innregne eventuelle nettokostnader eller nettogevinster ved kjøp av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas, som en kontraktsregulert tjenstemargin målt til et beløp som er lik summen av
- a) kontantstrømmene for oppfyllelse,
  - b) det beløpet som ble fraregnet på det tidspunktet, for alle eiendeler eller forpliktelser som tidligere er innregnet for kontantstrømmer knyttet til gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas,
  - c) alle kontantstrømmer som oppstår på det tidspunktet, og
  - d) alle inntekter som er innregnet i resultatet ved anvendelse av nr. 66A.
- 65A Dersom nettokostnaden ved kjøp av gjenforsikringsdekning gjelder hendelser som fant sted før kjøpet av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas, skal foretaket umiddelbart innregne en slik kostnad umiddelbart i resultatet som en kostnad, uavhengig av kravene i B5.
66. I stedet for å anvende nr. 44 skal et foretak måle den kontraktsregulerte tjenstemarginen ved slutten av rapporteringsperioden for en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, som den balanseførte verdien fastsatt ved begynnelsen av rapporteringsperioden, justert for
- a) virkningen av eventuelle nye kontrakter som er lagt til i gruppen (se nr. 28),
  - b) renter som påløper den balanseførte verdien av den kontraktsregulerte tjenstemarginen, målt til diskonteringsrentene som angitt i B72 bokstav b),
  - ba) inntekter innregnet i resultatet i rapporteringsperioden ved anvendelse av nr. 66A,
  - bb) reversering av en tapsgjennvinningskomponent som er innregnet ved anvendelse av nr. 66B (se B119F), i den utstrekning disse reverseringene ikke er endringer i kontantstrømmene for oppfyllelse for gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas,
  - c) endringer i kontantstrømmene for oppfyllelse, målt til diskonteringsrentene angitt i B72 bokstav c), i den utstrekning endringen gjelder framtidige tjenester, med mindre
    - i) endringen skyldes en endring i kontantstrømmen for oppfyllelse som er fordelt på en gruppe av underliggende forsikringskontrakter, noe som ikke innebærer justering av den kontraktsregulerte tjenstemarginen for gruppen av underliggende forsikringskontrakter, eller
    - ii) endringen skyldes anvendelse av nr. 57–58 (for tapsbringende kontrakter), dersom foretaket måler en gruppe av underliggende forsikringskontrakter ved anvendelse av premiefordelingsmetoden,

- d) virkningen av eventuelle valutakursdifferanser på den kontraktsregulerte tjenestemarginen og
  - e) det beløpet som er innregnet i resultatet som følge av tjenester mottatt i perioden, fastsatt ved fordelingen av den kontraktsregulerte tjenestemarginen som gjenstår ved slutten av rapporteringsperioden (før enhver fordeling), over inneværende og resterende dekningsperiode for gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas, ved anvendelse av B119.
- 66A Et foretak skal justere den kontraktsregulerte fortjenestemarginen for en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, og innregne inntekter som følge av dette, når foretaket innregner et tap ved førstegangsinnregning av en tapsbringende gruppe av underliggende forsikringskontrakter eller ved tilføyelse av tapsbringende underliggende forsikringskontrakter til en gruppe (se B119C–B119E).
- 66B Et foretak skal fastsette (eller justere) en tapsgjenvinningskomponent for eiendelen for den resterende dekningsperioden for en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, som viser gjenvinningen av tapene som er innregnet ved anvendelse av nr. 66 bokstav c) i)–ii) og 66A. Tapsgjenvinningskomponenten bestemmer beløpene som angis i resultatet som reverseringer av gjenvunne tap fra gjenforsikringskontrakter som innehas, og som derfor utelukkes fra å inngå i fordelingen av premier innbetalt til gjenforsikreren (se B119F).
67. Endringer i kontantstrømmene for oppfyllelse som skyldes endringer i risikoen for utsteders manglende oppfyllelse av en gjenforsikringskontrakt som innehas, gjelder ikke framtidige tjenester og skal ikke innebære justering av den kontraktsregulerte tjenestemarginen.
68. Gjenforsikringskontrakter som innehas, kan ikke være tapsbringende. Følgelig får ikke kravene i nr. 47–52 anvendelse.

Premiefordelingsmetoden for gjenforsikringskontrakter som innehas

69. Et foretak kan benytte premiefordelingsmetoden beskrevet i nr. 55–56 og 59 (tilpasset for å gjenspeile de særtrekkene til gjenforsikringskontrakter som innehas, som skiller seg fra utstedte forsikringskontrakter, for eksempel generering av kostnader eller reduksjon av kostnader i stedet for inntekter) for å forenkle målingen av en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, dersom noen av følgende gjelder ved etableringen av gruppen:
- a) Foretaket forventer med rimelighet at målingen som følger av dette, ikke skiller seg vesentlig fra resultatet dersom kravene i nr. 63–68 anvendes.
  - b) Dekningsperioden for hver enkelt kontrakt i gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas (herunder forsikringsdekning fra alle premier innenfor kontraktens grenser, som er fastsatt på tidspunktet da nr. 34 anvendes), er høyst ett år.
70. Et foretak kan ikke oppfylle vilkåret i nr. 69 bokstav a) dersom et foretak ved gruppens etablering forventer betydelig variabilitet i kontantstrømmene for oppfyllelse, noe som vil påvirke målingen av eiendelen for den resterende dekningsperioden i perioden før en skade inntreffer. Variabilitet i kontantstrømmene for oppfyllelse øker for eksempel med
- a) omfanget av framtidige kontantstrømmer knyttet til eventuelle derivater som er innebygd i kontraktene, og
  - b) lengden på dekningsperioden for gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.
- 70A Dersom et foretak måler en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, ved anvendelse av premiefordelingsmetoden, skal foretaket anvende nr. 66A ved å justere eiendelens balanseførte verdi for den resterende dekningsperioden i stedet for å justere den kontraktsregulerte tjenestemarginen.

Investeringskontrakter med skjønsmessige deler

71. En investeringskontrakt med skjønsmessige deler omfatter ikke en overføring av betydelig forsikringsrisiko. Kravene i IFRS 17 for forsikringskontrakter endres derfor på følgende måte for investeringskontrakter med skjønsmessige deler:
- a) Tidspunktet for førstegangsinnregning (se nr. 25 og 28) er datoen da foretaket blir part i kontrakten.
  - b) Kontraktens grenser (se nr. 34) endres slik at kontantstrømmene faller innenfor kontraktens grenser dersom de følger av en vesentlig plikt for foretaket til å levere kontanter på et nåværende eller framtidig tidspunkt. Foretaket har ingen vesentlig plikt til å levere kontanter dersom det har praktisk mulighet til å fastsette en pris for løftet om å levere kontantene som fullt ut gjenspeiler det avtalte kontantbeløpet og tilknyttede risikoer.

- c) Fordelingen av den kontraktsregulerte tjenestemarginen (se nr. 44 bokstav e) og nr. 45 bokstav e)) endres slik at foretaket skal innregne den kontraktsregulerte tjenestemarginen over løpetiden til gruppen av kontrakter på en systematisk måte som gjenspeiler overføringen av investeringstjenester i henhold til kontrakten.

ENDRING OG FRAREGNING

Endring av en forsikringskontrakt

72. Dersom vilkårene i en forsikringskontrakt blir endret, for eksempel ved avtale mellom partene i kontrakten eller ved en endring i lovgivningen, skal et foretak fraregne den opprinnelige kontrakten og innregne den endrede kontrakten som en ny kontrakt ved å anvende IFRS 17 eller andre relevante standarder dersom, og bare dersom, noen av vilkårene i bokstav a)–c) er oppfylt. Utøvelse av en rettighet som er omfattet av vilkårene i en kontrakt, er ikke en endring. Vilkaene er som følger:
- a) Dersom de endrede vilkårene hadde vært med ved kontraktsinngåelsen,
    - i) ville den endrede kontrakten ha vært utelukket fra virkeområdet for IFRS 17 ved anvendelse av nr. 3–8A,
    - ii) ville et foretak ha skilt ut ulike elementer fra vertsforsikringskontrakten ved anvendelse av nr. 10–13, noe som ville ha resultert i en annen forsikringskontrakt som IFRS 17 ville ha fått anvendelse på,
    - iii) ville den endrede kontrakten hatt en helt annen kontraktsgrense ved anvendelse av nr. 34, eller
    - iv) ville den endrede kontrakten ha vært inkludert i en annen gruppe av kontrakter ved anvendelse av nr. 14–24.
  - b) Den opprinnelige kontrakten oppfylte definisjonen av en *forsikringskontrakt med elementer av direkte deltakelse*, men den endrede kontrakten oppfyller ikke lenger denne definisjonen, eller omvendt.
  - c) Foretaket anvendte premiefordelingsmetoden i nr. 53–59 eller nr. 69–70 på den opprinnelige kontrakten, men endringene innebærer at kontrakten ikke lenger oppfyller kriteriene for den metoden i nr. 53 eller nr. 69.
73. Dersom en kontraktsendring ikke oppfyller noen av vilkårene i nr. 72, skal foretaket behandle endringer i kontantstrømmene som skyldes kontraktsendringen, som endringer i estimatene av kontantstrømmene for oppfyllelse ved anvendelse av nr. 40–52.

Fraregning

74. **Et foretak skal fraregne en forsikringskontrakt bare når**
- a) **den opphører, dvs. når plikten angitt i forsikringskontrakten utløper, oppfylles eller oppheves, eller**
  - b) **når et av vilkårene i nr. 72 er oppfylt.**
75. Når en forsikringskontrakt opphører, er foretaket ikke lenger eksponert for risiko, og det er derfor ikke lenger forpliktet til å overføre eventuelle økonomiske ressurser for å oppfylle forsikringskontrakten. Dersom et foretak for eksempel kjøper gjenforsikring, skal det fraregne underliggende forsikringskontrakter først når de underliggende forsikringskontraktene opphører.
76. Et foretak fraregner en forsikringskontrakt tilhørende en gruppe av kontrakter ved å anvende følgende krav i IFRS 17:
- a) Kontantstrømmene for oppfyllelse som er fordelt på gruppen, justeres for å eliminere nåverdien av de framtidige kontantstrømmene og risikojusteringen for ikke-finansiell risiko knyttet til de rettighetene og pliktene som er fraregnet fra gruppen, ved anvendelse av nr. 40 bokstav a) i) og nr. 40 bokstav b).
  - b) Gruppens kontraktsregulerte tjenestemargin justeres for endringen i kontantstrømmene for oppfyllelse som er beskrevet i bokstav a), i den utstrekning det kreves i henhold til nr. 44 bokstav c) og nr. 45 bokstav c), med mindre nr. 77 får anvendelse.
  - c) Antallet dekningsenheter for forventede resterende forsikringskontraktjenester justeres for å gjenspeile dekningsenhetene som fraregnes fra gruppen, og størrelsen på den kontraktsregulerte tjenestemarginen som er innregnet i resultatet i perioden, er basert på det justerte tallet ved anvendelse av B119.

77. Når et foretak fraregner en forsikringskontrakt fordi det overfører kontrakten til en tredjepart, eller fraregner en forsikringskontrakt og innregner en ny kontrakt ved anvendelse av nr. 72, skal foretaket istedenfor å anvende nr. 76 bokstav b)
- a) justere den kontraktsregulerte tjenestemarginen for gruppen som kontrakten er fraregnet fra, i den utstrekning det kreves i henhold til nr. 44 bokstav c) og nr. 45 bokstav c), for differansen mellom i) og enten ii), for kontrakter som er overført til en tredjepart, eller iii), for kontrakter som fraregnes ved anvendelse av nr. 72:
    - i) Endringen i den balanseførte verdien av gruppen av forsikringskontrakter som følge av fraregningen av kontrakten, ved anvendelse av nr. 76 bokstav a).
    - ii) Premien som tredjeparten krever.
    - iii) Premien som foretaket ville ha krevd dersom det hadde inngått en kontrakt med tilsvarende vilkår som den nye kontrakten, på tidspunktet for kontraktsendringen, minus en eventuell tilleggspremie som blir krevd for endringen,
  - b) måle den nye kontrakten som er innregnet ved anvendelse av nr. 72, under forutsetning av at foretaket mottok premien beskrevet i bokstav a) iii) på endringstidspunktet.

PRESENTASJON I BALANSEOPPSTILLINGEN

78. **Et foretak skal separat i balanseoppstillingen presentere den balanseførte verdien av porteføljer av**
- a) **utstedte forsikringskontrakter som er eiendeler,**
  - b) **utstedte forsikringskontrakter som er forpliktelser,**
  - c) **gjenforsikringskontrakter som innehas, som er eiendeler, og**
  - d) **gjenforsikringskontrakter som innehas, som er forpliktelser.**
79. Et foretak skal inkludere eventuelle eiendeler knyttet til kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som er innregnet ved anvendelse av nr. 28B, i den balanseførte verdien for de tilhørende porteføljene av utstedte forsikringskontrakter, og eventuelle eiendeler eller forpliktelser for kontantstrømmer som er knyttet til porteføljer av gjenforsikringskontrakter som innehas (se nr. 65 bokstav b)), i den balanseførte verdien av porteføljene av gjenforsikringskontrakter som innehas.

INNREGNING OG PRESENTASJON I OPPSTILLINGENE OVER FINANSIELL INNTJENING (B120–B136)

80. **Ved anvendelse av nr. 41 og 42 skal et foretak dele opp de beløpene som er innregnet i oppstillingene over resultatet og andre inntekter og kostnader (heretter kalt «oppstillingene over finansiell inntjening», i**
- a) **et resultat fra forsikringstjenester (nr. 83–86), som omfatter forsikringsinntekter og kostnader for forsikringstjenester, og**
  - b) **finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader (nr. 87–92).**
81. Et foretak er ikke forpliktet til å dele opp endringen i risikojusteringen for ikke-finansiell risiko mellom resultatet fra forsikringstjenester og finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader. Dersom et foretak ikke foretar en slik oppdeling, skal det ta med hele endringen i risikojusteringen for ikke-finansiell risiko som del av resultatet fra forsikringstjenester.
82. **Et foretak skal presentere inntekter eller kostnader fra gjenforsikringskontrakter som holdes, atskilt fra kostnader eller inntekter fra utstedte forsikringskontrakter.**
- Resultatet fra forsikringstjenester**
83. **Et foretak skal i resultatet presentere forsikringsinntekter som oppstår fra gruppene av utstedte forsikringskontrakter. Forsikringsinntektene skal gjenspeile ytingen av tjenester som oppstår fra gruppen av forsikringskontrakter, og tilsvare det vederlaget som foretaket forventer å være berettiget til i bytte mot disse tjenestene. B120–B127 angir nærmere hvordan et foretak skal måle forsikringsinntekter.**
84. **Et foretak skal i resultatet presentere kostnader for forsikringstjenester som oppstår fra en gruppe av utstedte forsikringskontrakter, noe som omfatter inntrufne skader (unntatt tilbakebetalinger av investeringskomponenter), andre påløpte kostnader til forsikringstjenester og andre beløp som beskrevet i nr. 103 bokstav b).**

85. **Forsikringsinntekter og kostnader for forsikringstjenester som presenteres i resultatet, skal ikke omfatte investeringskomponenter. Et foretak skal ikke presentere informasjon om premier i resultatet dersom den informasjonen er uforenlig med nr. 83.**
86. Et foretak kan presentere andre inntekter eller kostnader enn finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader fra en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas (se nr. 60–70A), som ett enkelt beløp, eller foretaket kan presentere separat de beløpene som gjenvinnes fra gjenforsikreren, og en fordeling av de betalte premiene, noe som til sammen gir et nettobeløp som tilsvarende enkeltbeløpet. Dersom et foretak presenterer separat de beløpene som kan gjenvinnes fra gjenforsikreren, og en fordeling av de betalte premiene, skal det
- a) behandle kontantstrømmer fra gjenforsikring som er betinget av erstatningskrav mot de underliggende kontraktene, som del av erstatningskravene som forventes tilbakebetalt i henhold til gjenforsikringskontrakten som innehas,
  - b) behandle beløp fra gjenforsikreren som det forventer å motta, og som ikke er betinget av erstatningskrav mot de underliggende kontraktene (for eksempel visse typer overdragelsesprovisjoner), som en reduksjon av premiene som skal betales til gjenforsikreren,
  - ba) behandle innregnede beløp knyttet til gjenvinning av tap ved anvendelse av nr. 66 bokstav c) i)–ii) og nr. 66A–66B som beløp som kan gjenvinnes fra gjenforsikreren, og
  - c) ikke presentere fordelingen av betalte premier som en inntektsreduksjon.

Finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader (se B128–B136)

87. **Finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader omfatter endringen i den balanseførte verdien av gruppen av forsikringskontrakter som følger av**
- a) **virkingen av tidsverdien av penger og endringer i tidsverdien av penger, og**
  - b) **virkingen av finansiell risiko og endringer i finansiell risiko, men**
  - c) **unntatt alle slike endringer for grupper av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse som ville innebære justering av den kontraktsregulerte tjenstemarginen, men som ikke gjør det ved anvendelse av nr. 45 bokstav b) ii)–iii) eller nr. 45 bokstav c) ii)–iii). Disse inngår i kostnader for forsikringstjenester.**
- 87A **Et foretak skal anvende**
- a) **B117A på finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader som stammer fra anvendelsen av B115 (risikoreduksjon), og**
  - b) **nr. 88 og 89 på alle andre finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader.**
88. **Ved anvendelse av nr. 87A bokstav b) skal et foretak, med mindre nr. 89 kommer til anvendelse, velge mellom følgende regnskapsprinsipper:**
- a) **Inkludere finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader for perioden i resultatet.**
  - b) **Dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader for perioden slik at resultatet omfatter et beløp som fastsettes ved en systematisk fordeling av de forventede samlede finansielle forsikringsinntektene eller -kostnadene over løpetiden til gruppen av kontrakter, ved anvendelse av B130–B133.**
89. **Ved anvendelse av nr. 87A bokstav b) skal et foretak, for forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse der foretaket innehar de underliggende postene, velge mellom følgende regnskapsprinsipper:**
- a) **Inkludere finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader for perioden i resultatet.**
  - b) **Dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader for perioden slik at resultatet omfatter et beløp som eliminerer regnskapsmessige uoverensstemmelser med inntekter eller kostnader i resultatet for de underliggende postene som innehas, ved anvendelse av B134–B136.**
90. **Dersom et foretak velger regnskapsprinsippene fastsatt i nr. 88 bokstav b) eller i nr. 89 bokstav b), skal det innregne i andre inntekter og kostnader differansen mellom finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader som måles på grunnlaget fastsatt i disse numrene, og de samlede finansielle forsikringsinntektene eller -kostnadene for perioden.**

91. **Dersom et foretak overfører en gruppe av forsikringskontrakter eller fraregner en forsikringskontrakt ved anvendelse av nr. 77,**
- a) **skal det som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1 *Presentasjon av finansregnskap*) omklassifisere til resultatet eventuelle resterende beløp for gruppen (eller kontrakten) som tidligere ble innregnet i andre inntekter og kostnader fordi foretaket valgte regnskapsprinsippene fastsatt i nr. 88 bokstav b),**
  - b) **skal det ikke som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1) omklassifisere til resultatet eventuelle resterende beløp for gruppen (eller kontrakten) som tidligere ble innregnet i andre inntekter og kostnader fordi foretaket valgte regnskapsprinsippene fastsatt i nr. 89 bokstav b).**
92. I henhold til nr. 30 skal et foretak behandle en forsikringskontrakt som en monetær post i tråd med IAS 21 for omregning av valutaposter til foretakets funksjonelle valuta. Et foretak skal inkludere valutakursdifferanser på endringer i den balanseførte verdien av grupper av forsikringskontrakter i oppstillingen over resultatet, med mindre de gjelder endringer i den balanseførte verdien av grupper av forsikringskontrakter som inngår i andre inntekter og kostnader ved anvendelse av nr. 90, og i så fall skal de inkluderes i andre inntekter og kostnader.

OPPLYSNINGER

93. **Formålet med opplysningsplikten er at foretaket skal gi informasjon i notene som, sammen med informasjonen framlagt i balanseoppstillingen, i oppstillingene over finansiell inntjening og i oppstillingen over kontantstrømmer, gir brukere av finansregnskaper et grunnlag for å vurdere hvilken virkning kontrakter som omfattes av IFRS 17, har på foretakets finansielle stilling, finansielle inntjening og kontantstrømmer. For å nå dette målet skal et foretak gi kvalitative og kvantitative opplysninger om**
- a) **beløpene som er innregnet i foretakets finansregnskap for kontrakter som omfattes av IFRS 17 (se nr. 97–116),**
  - b) **viktige vurderinger, og endringer av disse vurderingene, som gjøres ved anvendelsen IFRS 17 (se nr. 117–120), og**
  - c) **arten og omfanget av risikoene knyttet til kontrakter som omfattes av IFRS 17 (se nr. 121–132).**
94. Et foretak skal ta hensyn til det detaljnivået som er nødvendig for å oppfylle opplysningsformålet, og hvor mye vekt det skal legges på hvert av de ulike kravene. Dersom de opplysningene som gis ved anvendelse av nr. 97–132, ikke er tilstrekkelige til å oppfylle formålet i nr. 93, skal et foretak gi de tilleggsopplysningene som er nødvendige for å oppfylle det formålet.
95. Et foretak skal samle eller dele opp opplysninger slik at nyttig informasjon ikke blir skjult ved at det gis en stor mengde uvesentlige detaljopplysninger, eller ved at det slås sammen poster som har ulike egenskaper.
96. Nr. 29–31 i IAS 1 fastsetter krav om vesentlighet og sammenslåing av informasjon. Eksempler på sammenslåingsgrunnlag som kan være hensiktsmessige for opplysninger som framlegges om forsikringskontrakter, er
- a) type kontrakt (f.eks. viktigste produktlinjer),
  - b) geografisk område (f.eks. land eller region) eller
  - c) rapporteringspliktige segmenter, som definert i IFRS 8 *Driftssegmenter*.

Forklaring på innregnede beløp

97. Av opplysningene som kreves i henhold til nr. 98–109A, får bare kravene i nr. 98–100, 102–103, 105–105B og 109A anvendelse på kontrakter der premiefordelingsmetoden er blitt anvendt. Dersom et foretak benytter premiefordelingsmetoden, skal det også opplyse om følgende:
- a) Hvilke av kriteriene i nr. 53 og 69 som er oppfylt.
  - b) Om det foretar en justering for tidsverdien av penger og virkningen av finansiell risiko ved anvendelse av nr. 56, 57 bokstav b) og 59 bokstav b).
  - c) Hvilken metode foretaket har valgt for å innregne kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer ved anvendelse av nr. 59 bokstav a).

98. Et foretak skal opplyse om avstemninger som viser hvordan den netto balanseførte verdien av kontrakter som omfattes av IFRS 17, har endret seg i løpet av perioden på grunn av kontantstrømmer og inntekter og kostnader som er innregnet i oppstillingene over finansiell inntjening. Det skal opplyses om separate avstemninger for utstedte forsikringskontrakter og gjenforsikringskontrakter som innehas. Et foretak skal tilpasse kravene i nr. 100–109 for å gjenspeile de særtrekkene til gjenforsikringskontrakter som innehas, som skiller seg fra utstedte forsikringskontrakter, for eksempel generering av kostnader eller kostnadsreduksjon i stedet for inntekter.
99. Et foretak skal gi tilstrekkelige opplysninger i avstemmingene til at brukere av finansregnskapene kan identifisere endringer i kontantstrømmer og beløp som er innregnet i oppstillingene over finansiell inntjening. For å overholde dette kravet skal et foretak
- a) i en tabell opplyse om avstemmingene som er angitt i nr. 100–105B, og
  - b) for hver avstemming presentere netto balanseført verdi ved begynnelsen og slutten av perioden, oppdelt i et samlet beløp for porteføljer av kontrakter som er eiendeler, og et samlet beløp for porteføljer av kontrakter som er forpliktelser, som tilsvarende beløpene som presenteres i balanseoppstillingen ved anvendelse av nr. 78.
100. Et foretak skal opplyse om avstemninger mellom åpningsbalansen og avslutningsbalansen separat for hver av følgende:
- a) Nettoforpliktelsene (eller eiendelene) for den resterende dekningsperioden, unntatt eventuelle tapskomponenter.
  - b) Alle tapskomponenter (se nr. 47–52 og 57–58).
  - c) Forpliktelser for inntrufne skader. For forsikringskontrakter der premiefordelingsmetoden beskrevet i nr. 53–59 eller 69–70A er anvendt, skal et foretak opplyse om separate avstemninger for
    - i) estimatene av nåverdien av framtidige kontantstrømmer og
    - ii) risikjusteringen for ikke-finansiell risiko.
101. For andre forsikringskontrakter enn dem som premiefordelingsmetoden beskrevet i nr. 53–59 eller 69–70A er anvendt på, skal et foretak også opplyse om avstemninger mellom åpningsbalansen og avslutningsbalansen separat for hver av følgende:
- a) Estimaten av nåverdien av framtidige kontantstrømmer.
  - b) Risikjusteringen for ikke-finansiell risiko.
  - c) Den kontraktsregulerte tjenestemarginen.
102. Formålet med avstemmingene i nr. 100–101 er å gi ulike typer opplysninger om resultatet fra forsikringstjenesten.
103. Et foretak skal i de avstemmingene som kreves i henhold til nr. 100, opplyse separat om hvert av følgende beløp knyttet til tjenester, der det er relevant:
- a) Forsikringsinntekter.
  - b) Kostnader for forsikringstjenester, med separat angivelse av
    - i) inntrufne skader (unntatt investeringskomponenter) og andre påløpte kostnader for forsikringstjenester,
    - ii) avskrivning av kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer,
    - iii) endringer knyttet til tidligere tjenester, dvs. endringer i kontantstrømmer for oppfyllelse knyttet til forpliktelsen for inntrufne skader, og
    - iv) endringer som gjelder framtidige tjenester, dvs. tap på tapsbringende grupper av kontrakter og reversering av slike tap.
  - c) Investeringskomponenter som er utelatt fra forsikringsinntekter og kostnader for forsikringstjenester (kombinert med tilbakebetaling av premier, med mindre tilbakebetaling av premier føres som del av kontantstrømmene i perioden beskrevet i nr. 105 bokstav a) i)).

104. Et foretak skal i de avstemmingene som kreves i henhold til nr. 101, opplyse separat om hvert av følgende beløp knyttet til tjenester, der det er relevant:
- a) Endringer som gjelder framtidige tjenester, ved anvendelse av B96–B118, som hver for seg viser
    - i) endringer i estimater som justerer den kontraktsregulerte tjenestemarginen,
    - ii) endringer i estimater som ikke innebærer justering av den kontraktsregulerte tjenestemarginen, dvs. tap på grupper av tapsbringende kontrakter og reversering av slike tap, og
    - iii) virkningen av kontrakter som ble førstegangsinnregnet i perioden.
  - b) Endringer knyttet til aktuelle tjenester, dvs.
    - i) størrelsen på den kontraktsregulerte tjenestemarginen innregnet i resultatet for å gjenspeile overføringen av tjenester,
    - ii) endringen i risikojusteringen for ikke-finansiell risiko som ikke gjelder til framtidige eller tidligere tjenester, og
    - iii) *erfaringsbaserte justeringer* (se B97 bokstav c) og B113 bokstav a)), unntatt beløp knyttet til risikojusteringen for ikke-finansiell risiko som omfattes av ii).
  - c) Endringer knyttet til tidligere tjenester, dvs. endringer i kontantstrømmer for oppfyllelse knyttet til inntrufne skader (se B97 bokstav b) og B113 bokstav a)).
105. For å fullføre avstemmingene i nr. 100–101 skal et foretak også opplyse separat om hvert av følgende beløp som ikke er knyttet til tjenester som ytes i perioden, der det er relevant:
- a) Kontantstrømmer i perioden, herunder
    - i) premier som er mottatt for utstedte forsikringskontrakter (eller som er betalt for gjenforsikringskontrakter som innehas),
    - ii) kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer og
    - iii) betalinger for inntrufne skader og andre kostnader for forsikringstjenester som er betalt for utstedte forsikringskontrakter (eller gjenvunnet i henhold til gjenforsikringskontrakter som innehas), unntatt kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer.
  - b) Virkningen av endringer i risikoen for utsteders manglende oppfyllelse av gjenforsikringskontrakter som innehas.
  - c) Finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader.
  - d) Eventuelle ytterligere regnskapsposter som kan være nødvendige for å forstå endringen i forsikringskontraktens netto balanseførte verdi.
- 105A Et foretak skal opplyse om en avstemming mellom åpningsbalansen og avslutningsbalansen for eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som er innregnet ved anvendelse av nr. 28B. Et foretak skal sammenfatte opplysninger for avstemmingen på et nivå som er i samsvar med nivået for avstemming av forsikringskontrakter, ved anvendelse av nr. 98.
- 105B Et foretak skal i avstemmingen som kreves i henhold til nr. 105, opplyse separat om ethvert tap ved verdifall og reverseringer av tap ved verdifall som er innregnet ved anvendelse av nr. 28E–28F.
106. For andre utstedte forsikringskontrakter enn dem som premiefordelingsmetoden beskrevet i nr. 53–59 er anvendt på, skal et foretak opplyse om en analyse av forsikringsinntektene som er innregnet i perioden, og som omfatter
- a) beløpene knyttet til endringene i forpliktelsen for resterende dekningsperiode som angitt i B124, med separat opplysning om
    - i) påløpte kostnader for forsikringstjenester i løpet av perioden, som angitt i B124 bokstav a),
    - ii) endringen i risikojusteringen for ikke-finansiell risiko, som angitt i B124 bokstav b),

- iii) størrelsen på den kontraktsregulerte tjenestemarginen innregnet i resultatet som følge av overføringen av forsikringskontraktjenester i perioden, som angitt i B124 bokstav c), og
  - iv) eventuelle andre beløp, for eksempel erfaringsbaserte justeringer for andre premieinnbetalinger enn dem som gjelder framtidige tjenester, som angitt i B124 bokstav d),
- b) fordelingen av den andelen av premiene som gjelder gjenvinning av kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer (se B125).
107. For andre forsikringskontrakter enn dem som premiefordelingsmetoden beskrevet i nr. 53–59 eller 69–70A er anvendt på, skal et foretak opplyse om virkningen på balanseoppstillingen separat for utstedte forsikringskontrakter og gjenforsikringskontrakter som innehas, som ble innregnet for første gang i perioden, og vise deres virkning ved førstegangsinnregningen på
- a) estimatene av nåverdien av framtidige utgående kontantstrømmer, som separat viser størrelsen på kontantstrømmene ved anskaffelse av forsikringer,
  - b) estimatene av nåverdien av framtidige inngående kontantstrømmer,
  - c) risikjusteringen for ikke-finansiell risiko og
  - d) den kontraktsregulerte tjenestemarginen.
108. I opplysningene som kreves i henhold til nr. 107, skal et foretak separat opplyse om beløp som er et resultat av
- a) kontrakter anskaffet fra andre foretak ved overføring av forsikringskontrakter eller virksomhetssammenslutninger og
  - b) grupper av kontrakter som er tapsbringende.
109. For andre forsikringskontrakter enn dem som premiefordelingsmetoden beskrevet i nr. 53–59 eller 69–70A er anvendt på, skal et foretak kvantitativt i resultatet og i egnede tidsintervaller opplyse om når det forventer å innregne den kontraktsregulerte tjenestemarginen som gjenstår ved slutten av rapporteringsperioden. Slike opplysninger skal gis separat for utstedte forsikringskontrakter og gjenforsikringskontrakter som innehas.
- 109A Et foretak skal kvantitativt og i egnede tidsintervaller opplyse om når det forventer å fraregne en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer ved anvendelse av nr. 28C.

Finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader

110. Et foretak skal opplyse om og forklare samlede finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader i rapporteringsperioden. Et foretak skal særlig redegjøre for forholdet mellom finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader og investeringsavkastningen på egne eiendeler for å gjøre det mulig for brukere av foretakets finansregnskap å vurdere kildene til finansinntekter eller -kostnader som er innregnet i resultatet og i andre inntekter og kostnader.
111. For kontrakter med elementer av direkte deltakelse skal foretaket beskrive sammensetningen av de underliggende postene og opplyse om deres virkelige verdi.
112. For kontrakter med elementer av direkte deltakelse skal et foretak, dersom det ved anvendelse av B115 velger ikke å justere den kontraktsregulerte tjenestemarginen for visse endringer i kontantstrømmene for oppfyllelse, opplyse om virkningen av dette valget på justeringen av den kontraktsregulerte tjenestemarginen i inneværende periode.
113. For kontrakter med elementer av direkte deltakelse skal et foretak, dersom det ved anvendelse av B135 endrer grunnlaget for oppdelingen av finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader mellom resultatet og andre inntekter og kostnader i perioden da endringen i metode skjedde, opplyse om følgende:
- a) Årsaken til at foretaket ble nødt til å endre grunnlaget for oppdelingen.
  - b) Størrelsen på eventuelle justeringer for hver post i finansregnskapet som påvirkes.
  - c) Den balanseførte verdien av gruppen av forsikringskontrakter som endringen ble anvendt på, på tidspunktet for endringen.

Overgangsbeløp

114. Et foretak skal gi opplysninger som gjør det mulig for brukere av finansregnskapet å identifisere virkningen av grupper av forsikringskontrakter målt på overgangstidspunktet ved anvendelse av den endrede tilbakevirkende metoden (se C6–C19A) eller metoden med virkelig verdi (se C20–C24B) på den kontraktsregulerte tjenestemarginen og på forsikringsinntektene i etterfølgende perioder. Et foretak skal derfor opplyse om avstemmingen av den kontraktsregulerte tjenestemarginen ved anvendelse av nr. 101 bokstav c) og om størrelsen på forsikringsinntektene ved anvendelse av nr. 103 bokstav a) separat for
- a) forsikringskontrakter som eksisterte på overgangstidspunktet, der foretaket har anvendt den endrede tilbakevirkende metoden,
  - b) forsikringskontrakter som eksisterte på overgangstidspunktet, der foretaket har anvendt metoden med virkelig verdi, og
  - c) alle andre forsikringskontrakter.
115. For alle perioder der opplysninger gis ved anvendelse av nr. 114 bokstav a) eller b), skal et foretak, for å gjøre det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå arten og betydningen av de metodene og vurderingene som er anvendt ved fastsettelsen av overgangsbeløpene, redegjøre for hvordan det fastsatte målingen av forsikringskontrakter på overgangstidspunktet.
116. Et foretak som velger å dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader mellom resultatet og andre inntekter og kostnader, skal anvende C18 bokstav b), C19 bokstav b), C24 bokstav b) og C24 bokstav c) for å fastsette den kumulative forskjellen mellom finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader som ville ha blitt innregnet i resultatet, og de samlede finansielle forsikringsinntektene eller -kostnadene på overgangstidspunktet for gruppene av forsikringskontrakter som oppdelingen gjelder for. For alle perioder der det foreligger beløp som er fastsatt ved anvendelse av disse numrene, skal foretaket opplyse om en avstemming mellom åpningsbalansen og avslutningsbalansen av de kumulative beløpene som inngår i andre inntekter og kostnader for finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader knyttet til gruppene av forsikringskontrakter. Avstemmingen skal for eksempel omfatte gevinster eller tap som er innregnet i andre inntekter og kostnader i perioden, og gevinster eller tap som tidligere ble innregnet i andre inntekter og kostnader i tidligere perioder, og som i denne perioden ble omklassifisert til resultatet.

Vesentlige vurderinger ved anvendelse av IFRS 17

117. Et foretak skal opplyse om vesentlige vurderinger og endringer av vurderingene ved anvendelse av IFRS 17. Særlig skal et foretak opplyse om hvilke inndata, forutsetninger og estimeringsmetoder som er benyttet, herunder
- a) metodene som benyttes til å måle forsikringskontrakter som omfattes av IFRS 17, og prosessene for estimeringen av inndata til disse metodene. Med mindre dette ikke er praktisk mulig, skal foretaket også gi kvantitative opplysninger om disse inndataene,
  - b) eventuelle endringer i metodene og prosessene for estimering av inndataene som benyttes til å måle kontrakter, årsaken til hver endring og typen kontrakter som berøres,
  - c) i den utstrekning dette ikke omfattes av bokstav a), framgangsmåten brukt til å
    - i) skille mellom endringer i estimater av framtidige kontantstrømmer som oppstår ved utøvelsen av skjønn, og andre endringer i estimater av framtidige kontantstrømmer for kontrakter uten elementer av direkte deltakelse (se B98),
    - ii) fastsette risikojusteringen for ikke-finansiell risiko, herunder hvorvidt endringer i risikojusteringen for ikke-finansiell risiko deles opp i en forsikringstjenestekomponent og en forsikringsfinansieringskomponent eller presenteres fullt ut i resultatet fra forsikringstjenesten,
    - iii) fastsette diskonteringsrenter,
    - iv) fastsette investeringskomponenter og
    - v) fastsette den relative vekten av fordelene ved forsikringsdekning og investeringsavkastningstjenester eller ved forsikringsdekning og investeringsrelaterte tjenester (se B119–B119B).

118. Dersom et foretak ved anvendelse av nr. 88 bokstav b) eller nr. 89 bokstav b) velger å dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader i beløp som presenteres i resultatet, og beløp som presenteres i andre inntekter og kostnader, skal foretaket legge fram en redegjørelse for metodene som er brukt til å fastsette de finansielle forsikringsinntektene eller -kostnadene eller kostnadene som er innregnet i resultatet.
119. Et foretak skal opplyse om hvilket konfidensnivå som er brukt til å fastsette risikojusteringen for ikke-finansiell risiko. Dersom foretaket benytter en annen metode enn konfidensnivåmetoden til å fastsette risikojusteringen for ikke-finansiell risiko, skal det opplyse om metoden som er brukt, og hvilket konfidensnivå som svarer til resultatene av denne metoden.
120. Et foretak skal ved anvendelse av nr. 36 opplyse om hvilken avkastningskurve (eller intervallet av avkastningskurver) som brukes til å diskontere kontantstrømmer som ikke varierer som følge av avkastningen på underliggende poster. Når et foretak gir disse opplysningene samlet for et antall grupper av forsikringskontrakter, skal det gi slike opplysninger i form av vektete gjennomsnitt eller innenfor relativt smale områder.

Arten og omfanget av risikoer som oppstår fra kontrakter som omfattes av IFRS 17

121. Et foretak skal gi opplysninger som gjør det mulig for brukere av dets finansregnskap å evaluere arten av, størrelsen på, tidspunktene for og usikkerheten forbundet med framtidige kontantstrømmer som oppstår fra kontrakter som omfattes av IFRS 17. Nr. 122–132 inneholder krav til opplysninger som normalt ville være nødvendige for å oppfylle dette kravet.
122. Disse opplysningene handler om forsikringsrisikoer og finansielle risikoer som oppstår fra forsikringskontrakter, og hvordan de er blitt håndtert. Finansielle risikoer omfatter typisk, men er ikke begrenset til, kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.
123. Dersom de opplysningene som gis om et foretaks eksponering for risiko ved slutten av rapporteringsperioden, ikke er representative for foretakets eksponering for risiko i den perioden, skal foretaket opplyse om dette og årsaken til at eksponeringen ved slutten av rapporteringsperioden ikke er representativ, og gi ytterligere opplysninger som er representative for dets risikoeksponering i perioden.
124. For hver type risiko som følger av kontrakter som omfattes av IFRS 17, skal et foretak gi følgende opplysninger:
- Eksponeeringer for risiko og hvordan disse oppstår.
  - Foretakets formål med, prinsipper for og prosesser for å håndtere risikoer, og hvilke metoder som benyttes til å måle risikoene.
  - Eventuelle endringer av bokstav a) eller b) fra foregående periode.
125. For hver type risiko som følger av kontrakter som omfattes av IFRS 17, skal et foretak gi følgende opplysninger:
- Et sammendrag av kvantitative opplysninger om sin eksponering for denne risikoen ved slutten av rapporteringsperioden. Disse opplysningene skal bygge på den informasjon som gis internt til nøkkelpersoner i foretakets ledelse.
  - Opplysningene som kreves i henhold til nr. 127–132, i det omfang de ikke er gitt ved anvendelse av bokstav a) i dette nummeret.
126. Et foretak skal opplyse om virkningen av rammereglene det opererer innenfor, for eksempel minstekapitalkrav eller rentegarantier. Dersom et foretak anvender nr. 20 til å fastsette hvilke grupper av forsikringskontrakter det anvender innregnings- og målingskravene i IFRS 17 på, skal foretaket opplyse om dette.

Alle risikotyper – konsentrasjoner av risiko

127. Et foretak skal framlegge opplysninger om konsentrasjoner av risiko som følger av kontrakter som omfattes av IFRS 17, herunder en beskrivelse av hvordan foretaket fastsetter konsentrasjonene, og en beskrivelse av de felles kjennetegnene som identifiserer hver konsentrasjon (for eksempel typen forsikret hendelse, bransje, geografisk område eller valuta). Konsentrasjoner av finansiell risiko kan for eksempel oppstå som følge av rentegarantier som treer i kraft på samme nivå for et stort antall kontrakter. Konsentrasjoner av finansiell risiko kan også oppstå som følge av konsentrasjoner av ikke-finansiell risiko, for eksempel dersom et foretak yter produktansvarsforsikring til legemiddelforetak og også har investeringer i disse foretakene.

Forsikrings- og markedsrisiko – sensitivitetsanalyse

128. Et foretak skal opplyse om følsomheter overfor endringer i risikovariabler som stammer fra kontrakter som omfattes av IFRS 17. For å overholde dette kravet skal et foretak opplyse om følgende:
- a) En sensitivitetsanalyse som viser hvordan resultatet og egenkapitalen ville ha blitt påvirket av endringer i risikovariabler som var rimelig sannsynlige ved slutten av rapporteringsperioden
    - i) for forsikringsrisiko – som viser virkningen for utstedte forsikringskontrakter før og etter risikoreduksjon ved gjenforsikringskontrakter som innehas, og
    - ii) for hver type markedsrisiko – på en måte som forklarer forholdet mellom følsomheter overfor endringer i risikovariabler som følger av forsikringskontrakter, og risikovariabler som følger av finansielle eiendeler som innehas av foretaket.
  - b) Metodene og forutsetningene som ble benyttet ved utarbeidelse av sensitivitetsanalysen.
  - c) Endringene fra foregående periode i metodene og forutsetningene som ble benyttet til å utarbeide sensitivitetsanalysen, og årsakene til slike endringer.
129. Dersom et foretak utarbeider en sensitivitetsanalyse som viser hvordan beløp som er forskjellige fra dem som er angitt i nr. 128 bokstav a), påvirkes av endringer i risikovariabler, og benytter denne sensitivitetsanalysen til å håndtere risiko som følger av kontrakter som omfattes av IFRS 17, kan det benytte denne sensitivitetsanalysen istedenfor den analysen som er angitt i nr. 128 bokstav a). Foretaket skal også opplyse om følgende:
- a) En forklaring på metoden som ble benyttet ved utarbeidelsen av en slik sensitivitetsanalyse, og de viktigste parameterne og forutsetningene som ligger til grunn for de opplysningene som legges fram.
  - b) En forklaring på formålet med metoden som benyttes, og på eventuelle begrensninger som kan føre til de framlagte opplysningene.

Forsikringsrisiko – utvikling i erstatningskrav

130. Et foretak skal opplyse om faktiske krav om erstatning sammenlignet med tidligere estimater av det udiskonterte beløpet for erstatningskravene (dvs. utviklingen i erstatningskravene). Opplysningene om utviklingen i erstatningskravene skal begynne med perioden da de første vesentlige kravene oppstod, og der det fortsatt er usikkerhet om størrelsen på og tidspunktene for utbetalingene ved slutten av rapporteringsperioden, men der det ikke kreves at opplysningene skal begynne mer enn 10 år før utløpet av rapporteringsperioden. Foretaket trenger ikke å gi opplysninger om utviklingen i erstatningskravene der usikkerhet med hensyn til størrelsen på og tidspunktene for utbetalingene vanligvis avklares innen ett år. Et foretak skal avstemme opplysningene om utviklingen i erstatningskravene med den samlede balanseførte verdien av gruppene av forsikringskontrakter som foretaket opplyser om ved anvendelse av nr. 100 bokstav c).

Kredittrisiko – andre opplysninger

131. For kredittrisiko som følger av kontrakter som omfattes av IFRS 17, skal et foretak gi følgende opplysninger:
- a) Det beløpet som best tilsvare foretakets maksimale eksponering for kredittrisiko ved slutten av rapporteringsperioden, angitt separat for utstedte forsikringskontrakter og gjenforsikringskontrakter som innehas.
  - b) Opplysninger om kredittkvaliteten til gjenforsikringskontrakter som innehas, som er eiendeler.

Likviditetsrisiko – andre opplysninger

132. For likviditetsrisiko som følger av kontrakter som omfattes av IFRS 17, skal et foretak gi følgende opplysninger:
- a) En beskrivelse av hvordan det håndterer den iboende likviditetsrisikoen.
  - b) Separate forfallsanalyser for porteføljer av utstedte forsikringskontrakter som er forpliktelser, og porteføljer av gjenforsikringskontrakter som innehas, som er forpliktelser, som minst viser porteføljenes netto kontantstrømmer for hvert av de første fem årene etter rapporteringstidspunktet og samlet ut over de første fem årene. Et foretak er i disse analysene ikke forpliktet til å ta med forpliktelser for den resterende dekningsperioden målt ved anvendelse av nr. 55–59 og nr. 69–70A. Analysen kan være i form av

- i) en analyse, basert på en estimert tidsplan, av de resterende kontraktsregulerte udiskonterte netto kontantstrømmene eller
- ii) en analyse, basert på en estimert tidsplan, av estimatene av nåverdien av framtidige kontantstrømmer.
- c) Beløpene som skal betales umiddelbart, og redegjøre for forholdet mellom slike beløp og den balanseførte verdien av de tilknyttede porteføljene av kontrakter, dersom dette ikke er opplyst om ved anvendelsen av bokstav b) i dette nummeret.

Vedlegg A

Definisjoner

Dette vedlegget er en integrert del av IFRS 17 Forsikringskontrakter

kontraktsregulert tjenestemargin	En del av den balanseførte verdien av eiendelen eller forpliktelsen til en gruppe av forsikringskontrakter som representerer den ikke-opptjente gevinsten som foretaket vil innregne etter hvert som det yter forsikringskontraktjenester i henhold til forsikringskontraktene i gruppen.
dekningsperiode	Perioden da foretaket yter forsikringskontraktjenester . Denne perioden omfatter de forsikringskontraktjenestene som gjelder alle premier innenfor forsikringskontraktens grenser.
erfaringsbaserte justeringer	Forskjellen mellom <ul style="list-style-type: none"> a) for premieinnbetalinger (og eventuelle tilknyttede kontantstrømmer, for eksempel kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer og avgifter på forsikringspremier) – estimatet ved begynnelsen av perioden av de beløpene som forventes i perioden, og de faktiske kontantstrømmene i perioden, eller b) for kostnader for forsikringstjenester (unntatt kostnader ved anskaffelse av forsikringer) – estimatet ved begynnelsen av perioden av de beløpene som forventes påløpt i perioden, og det faktiske beløp som er påløpt i perioden.
finansiell risiko	Risikoen for en mulig framtidig endring i en eller flere av følgende: en nærmere angitt rentesats, prisen på et finansielt instrument, en varepris, en valutakurs, en indeks for priser eller satser, en kredittverdighet eller en kredittindeks eller en annen variabel, forutsatt, når det gjelder en ikke-finansiell variabel, at variabelen ikke er spesifikk for en av partene i kontrakten.
kontantstrømmer for oppfyllelse	Et eksplisitt, objektivt og sannsynlighetsvektet estimat (dvs. forventet verdi) av nåverdien av framtidige utgående kontantstrømmer minus nåverdien av framtidige inngående kontantstrømmer som vil oppstå når foretaket oppfylder forsikringskontrakter , herunder en risikojustering for ikke-finansiell risiko .
gruppe av forsikringskontrakter	Et sett av forsikringskontrakter som følger av oppdelingen av en portefølje av forsikringskontrakter i, minst, kontrakter utstedt innenfor en periode på høyst ett år, og som ved førstegangsinnregning <ul style="list-style-type: none"> a) er tapsbringende, dersom slike finnes, b) ikke har noen vesentlig mulighet for senere å bli tapsbringende, dersom slike finnes, eller c) hverken omfattes av bokstav a) eller b), dersom slike finnes.
kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer	Kontantstrømmer som oppstår fra utgifter ved salg, tegning og etablering av en gruppe av forsikringskontrakter (utstedt eller forventet utstedt) som er direkte henførbare til porteføljen av forsikringskontrakter som gruppen tilhører. Slike kontantstrømmer omfatter kontantstrømmer som ikke er direkte henførbare til individuelle kontrakter eller grupper av forsikringskontrakter i porteføljen.

forsikringskontrakt	En kontrakt der den ene parten (utstederen) påtar seg en betydelig forsikringsrisiko fra en annen part (forsikringstakeren) ved å samtykke i å betale erstatning til forsikringstakeren dersom en angitt usikker framtidig hendelse (den forsikrede hendelsen) påvirker forsikringstakeren negativt.
forsikringskontrakttjenester	Følgende tjenester som et foretak yter til en forsikringstaker i en forsikringskontrakt : <ol style="list-style-type: none"> Dekning for en forsikret hendelse (forsikringsdekning). For forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse, generering av en investeringsavkastning for forsikringstakeren, dersom det er relevant (investeringsavkastningstjeneste). For forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse, forvaltning av underliggende poster på vegne av forsikringstakeren (investeringsrelatert tjeneste).
forsikringskontrakt med elementer av direkte deltakelse	En forsikringskontrakt der, ved inngåelse, <ol style="list-style-type: none"> kontraktsvilkårene angir at forsikringstakeren deltar i en andel av en klart identifisert gruppe av underliggende poster, foretaket forventer å betale forsikringstakeren et beløp som tilsvarer en betydelig andel av avkastningen på den virkelige verdien av de underliggende postene, og foretaket forventer at en betydelig andel av en endring i beløpene som skal betales til forsikringstakeren, vil variere med endringen i den virkelige verdien av de underliggende postene.
forsikringskontrakt uten elementer av direkte deltakelse	En forsikringskontrakt som ikke er en forsikringskontrakt med elementer av direkte deltakelse .
forsikringsrisiko	Risiko, unntatt finansiell risiko , som overføres fra innehaveren av en kontrakt til utstederen.
forsikret hendelse	En usikker framtidig hendelse som dekkes av en forsikringskontrakt og skaper en forsikringsrisiko .
investeringskomponent	De beløpene som en forsikringskontrakt krever at foretaket under alle omstendigheter tilbakebetaler til en forsikringstaker , uansett om en forsikret hendelse inntreffer eller ikke.
investeringskontrakt med skjønnsmessige deler	Et finansielt instrument som gir en bestemt investor en kontraktsregulert rett til å motta, som et tillegg til et beløp som ikke er underlagt utstederens skjønn, ytterligere beløp <ol style="list-style-type: none"> som forventes å utgjøre en vesentlig andel av de samlede kontraktsregulerte ytelsene, hvis tidspunkt eller størrelse i henhold til kontrakt er underlagt utstederens skjønn, og som i henhold til kontrakt er basert på<ol style="list-style-type: none"> avkastningen fra en bestemt gruppe av kontrakter eller en bestemt kontraktstype, realiserte og/eller urealiserte investeringsavkastninger på en bestemt gruppe eiendeler som innehas av utstederen, eller resultatet til foretaket eller fondet som utsteder kontrakten.
forpliktelse for inntrufne skader	Et foretaks plikt til å <ol style="list-style-type: none"> undersøke og utbetale beløp for gyldige krav om erstatning for forsikrede hendelser som allerede har inntruffet, herunder hendelser som har inntruffet, men som det ikke er meldt inn krav for, og andre påløpte forsikringskostnader, og utbetale beløp som ikke omfattes av bokstav a), og som gjelder<ol style="list-style-type: none"> forsikringskontrakttjenester som allerede er ytt, eller eventuelle investeringskomponenter eller andre beløp som ikke er knyttet til yting av forsikringskontrakttjenester, og som ikke inngår i forpliktelsen for den resterende dekningsperioden.

forpliktelse for resterende dekningsperiode	<p>Et foretaks plikt til å</p> <ol style="list-style-type: none"> undersøke og utbetale beløp for gyldige krav om erstatning i henhold til eksisterende forsikringskontrakter for forsikrede hendelser som ennå ikke har inntruffet (dvs. den plikten som gjelder den andelen av forsikringsdekningen som ikke er utløpt), og utbetale beløp i henhold til eksisterende forsikringskontrakter som ikke er omfattet av bokstav a), og som gjelder<ol style="list-style-type: none"> forsikringskontrakttjenester som ennå ikke er ytt (dvs. plikter som gjelder framtidig yting av forsikringskontrakttjenester), eller eventuelle investeringskomponenter eller andre beløp som ikke er knyttet til yting av forsikringskontrakttjenester, og som ikke er blitt overført til forpliktelsen for inntrufne skader.
forsikringstaker	En part som i henhold til en forsikringskontrakt har rett til erstatning dersom en forsikret hendelse inntreffer.
portefølje av forsikringskontrakter gjenforsikringskontrakt	Forsikringskontrakter som er underlagt lignende risiko, og som forvaltes sammen. En forsikringskontrakt utstedt av et foretak (gjenforsikreren) for å yte erstatning til et annet foretak for erstatningskrav som oppstår som følge av en eller flere forsikringskontrakter utstedt av det andre foretaket (underliggende kontrakter).
risikjustering for ikke-finansiell risiko	Den kompensasjonen et foretak krever for å påta seg usikkerheten med hensyn til størrelsen på og tidspunktet for kontantstrømmene som oppstår som følge av ikke-finansiell risiko når foretaket oppfyller forsikringskontrakter .
underliggende poster	Poster som fastsetter noen av beløpene som skal betales til en forsikringstaker . Underliggende poster kan omfatte alle poster, for eksempel en referanseportefølje av eiendeler, foretakets nettoeiendeler eller en nærmere angitt undergruppe av foretakets nettoeiendeler.

Vedlegg B

Veiledning i anvendelse

Dette vedlegget er en integrert del av IFRS 17 Forsikringskontrakter

B1 Dette vedlegget gir veiledning om følgende:

- Definisjonen av en forsikringskontrakt (se B2–B30).
- Utskillelse av komponenter fra en forsikringskontrakt (se B31–B35).
- ba) Eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer (B35A–B35D).
- c) Måling (se B36–B119F).
- d) Forsikringsinntekter (se B120–B127).
- e) Finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader (se B128–B136).
- f) Delårsregnskap (se B137).

DEFINISJONEN AV EN FORSIKRINGSKONTRAKT (VEDLEGG A)

B2 Denne delen gir veiledning om definisjonen av en forsikringskontrakt som angitt i vedlegg A. Den omhandler følgende:

- Usikker framtidig hendelse (se B3–B5).
- Betalinger i naturalier (se B6).
- Skillet mellom forsikringsrisiko og andre risikoer (se B7–B16).
- Betydelig forsikringsrisiko (se B17–B23).
- Endringer i nivået på forsikringsrisiko (se B24–B25).
- Eksempler på forsikringskontrakter (se B26–B30).

Usikker framtidig hendelse

- B3 Usikkerhet (eller risiko) er kjernen i en forsikringskontrakt. Følgelig er minst ett av følgende forhold usikkert ved inngåelsen av en forsikringskontrakt:
- a) Sannsynligheten for at en forsikret hendelse inntreffer.
  - b) Når den forsikrede hendelsen vil inntreffe.
  - c) Hvor mye foretaket må betale dersom den forsikrede hendelsen inntreffer.
- B4 I noen forsikringskontrakter er den forsikrede hendelsen oppdagelsen av et tap i løpet av kontraktens løpetid, selv om dette tapet stammer fra en hendelse som inntraff før kontrakten ble inngått. I andre forsikringskontrakter er den forsikrede hendelsen en hendelse som inntreffer i løpet av kontraktens løpetid, selv om det medfølgende tapet oppdages etter utløpet av kontrakten.
- B5 Noen forsikringskontrakter dekker hendelser som allerede har inntruffet, men der den finansielle virkningen fortsatt er usikker. Et eksempel er en forsikringskontrakt som gir forsikringsdekning mot en ugunstig utvikling av en hendelse som allerede er inntruffet. I slike kontrakter er den forsikrede hendelsen fastsettelsen av de endelige utgiftene i forbindelse med disse erstatningskravene.

Betalinger i naturalier

- B6 Noen forsikringskontrakter krever eller tillater at betalinger foretas i naturalier. I slike tilfeller leverer foretaket varer eller tjenester til forsikringstakeren for å innfri foretakets plikt til å yte erstatning til forsikringstakeren for forsikrede hendelser. Et eksempel er når foretaket erstatter en stjålet gjenstand i stedet for å refundere forsikringstakeren for det tapte beløpet. Et annet eksempel er når et foretak bruker egne sykehus og eget medisinsk personale til å yte de medisinske tjenestene som dekkes av forsikringskontrakten. Slike kontrakter er forsikringskontrakter, selv om erstatningskravene gjøres opp i naturalier. Tjenestekontrakter med fast avgift som oppfyller vilkårene i nr. 8, er også forsikringskontrakter, men ved anvendelse av nr. 8 kan et foretak velge å regnskapsføre dem i henhold til enten IFRS 17 eller IFRS 15 *Driftsinntekter fra kontrakter med kunder*.

Skillet mellom forsikringsrisiko og andre risikoer

- B7 Definisjonen av en forsikringskontrakt innebærer at en part påtar seg betydelig forsikringsrisiko fra en annen part. IFRS 17 definerer forsikringsrisiko som «risiko, unntatt finansiell risiko, som overføres fra innehaveren av en kontrakt til utstederen». En kontrakt som utsetter utstederen for finansiell risiko uten betydelig forsikringsrisiko, er ikke en forsikringskontrakt.
- B8 Definisjonen av finansiell risiko i vedlegg A viser til finansielle og ikke-finansielle variabler. Eksempelene på ikke-finansielle variabler som ikke er spesifikke for en part i kontrakten, omfatter en indeks over tap ved jordskjelv i en bestemt region eller over temperaturer i en bestemt by. Finansiell risiko utelater risiko fra ikke-finansielle variabler som er spesifikke for en kontraktspart, for eksempel om det oppstår eller ikke oppstår en brann som skader eller ødelegger en eiendel som tilhører denne parten. Dessuten er risikoen for endringer i den virkelige verdien av en ikke-finansiell eiendel ikke en finansiell risiko dersom den virkelige verdien gjenspeiler endringer i markedsprisen for slike eiendeler (dvs. en finansiell variabel) og tilstanden til en bestemt ikke-finansiell eiendel som innehas av en kontraktspart (dvs. en ikke-finansiell variabel). Dersom en garanti for restverdien av en bestemt bil der forsikringstakeren har en forsikringsmessig interesse, for eksempel utsetter garantisten for en risiko for endringer i bilens fysiske tilstand, er denne risikoen en forsikringsrisiko og ikke en finansiell risiko.
- B9 Noen kontrakter utsetter utstederen for finansiell risiko i tillegg til betydelig forsikringsrisiko. Mange livsforsikringskontrakter garanterer for eksempel en minsteavkastning til forsikringstakerne, noe som skaper finansiell risiko, og lover samtidig erstatning ved dødsfall som kan overstige forsikringstakerens kontobeholdning betraktelig, noe som skaper forsikringsrisiko i form av dødelighetsrisiko. Slike kontrakter er forsikringskontrakter.
- B10 I henhold til visse kontrakter utløser en forsikret hendelse utbetaling av et beløp knyttet til en prisindeks. Slike kontrakter er forsikringskontrakter, forutsatt at utbetalingen som er betinget av den forsikrede hendelsen, kan være betydelig. En livrente knyttet til en levekostnadsindeks overfører for eksempel forsikringsrisiko, ettersom utbetalingen

utløses av en usikker framtidig hendelse – at livrentemottakeren overlever. Forbindelsen til prisindeksen er et derivat, men det overføres også en forsikringsrisiko, ettersom antallet betalinger som indeksen får anvendelse på, avhenger av at livrentemottakeren overlever. Dersom den resulterende overføringen av forsikringsrisiko er betydelig, oppfyller derivatet definisjonen av en forsikringskontrakt og skal derfor ikke skilles ut fra vertskontrakten (se nr. 11 bokstav a)).

- B11 Forsikringsrisikoen er den risikoen foretaket påtar seg fra forsikringstakeren. Det betyr at foretaket må påta seg en risiko fra forsikringstakeren som forsikringstakeren allerede var eksponert for. Enhver ny risiko som oppstår gjennom kontrakten for foretaket eller forsikringstakeren, er ikke forsikringsrisiko.
- B12 Definisjonen av en forsikringskontrakt viser til negativ påvirkning på forsikringstakeren. Denne definisjonen begrenser ikke foretakets utbetaling til et beløp som tilsvarer den finansielle virkningen av den negative hendelsen. Definisjonen omfatter for eksempel forsikringsdekningen «ny for gammel», der forsikringstakeren får utbetalt et beløp som gjør det mulig å erstatte en brukt og skadet eiendel med en ny eiendel. Tilsvarende begrenser definisjonen ikke utbetalingen i henhold til en livsforsikringskontrakt til det finansielle tapet som avdødes etterlatte har lidd, og den utelukker heller ikke kontrakter som angir utbetaling av forutbestemte beløp for å dekke tapet som er forårsaket av dødsfall eller en ulykke.
- B13 Noen kontrakter krever utbetaling dersom en spesifisert usikker framtidig hendelse inntreffer, men krever ikke negativ påvirkning på forsikringstakeren som en forutsetning for utbetalingen. Denne typen kontrakt er ikke en forsikringskontrakt selv om innehaveren bruker den til å begrense en underliggende risikoeksponering. Dersom innehaveren for eksempel bruker et derivat for å sikre en underliggende finansiell eller ikke-finansiell variabel som er innbyrdes forbundet med kontantstrømmene fra en av foretakets eiendeler, er derivatet ikke en forsikringskontrakt, ettersom utbetalingen ikke er betinget av at innehaveren påvirkes negativt av en reduksjon av kontantstrømmene fra eiendelen. Definisjonen av en forsikringskontrakt viser til en usikker framtidig hendelse der negativ påvirkning på forsikringstakeren er en kontraktsregulert forutsetning for utbetaling. En kontraktsregulert forutsetning krever ikke at foretaket undersøker om hendelsen faktisk forårsaket negativ påvirkning, men den tillater at foretaket nekter utbetalingen dersom denne ikke er overbevist om at hendelsen forårsaket negativ påvirkning.
- B14 Risiko for bortfall eller opprettholdelse (risikoen for at forsikringstakeren vil si opp kontrakten tidligere eller senere enn utstederen forventet ved prissetting av kontrakten) er ikke forsikringsrisiko, ettersom den resulterende variabiliteten i utbetalingen til forsikringstakeren ikke er betinget av en usikker framtidig hendelse som påvirker forsikringstakeren negativt. Tilsvarende er kostnadsrisiko (dvs. risikoen for uventede økninger i de administrative utgiftene knyttet til forvaltningen av en kontrakt, framfor økninger i utgiftene forbundet med forsikrede hendelser) ikke forsikringsrisiko, ettersom en uventet økning i slike kostnader ikke påvirker forsikringstakeren negativt.
- B15 En kontrakt som utsetter foretaket for bortfalls-, opprettholdelses- eller kostnadsrisiko, er derfor ikke en forsikringskontrakt med mindre den også utsetter foretaket for betydelig forsikringsrisiko. Dersom foretaket begrenser sin risiko ved hjelp av en ekstra kontrakt for å overføre deler av den ikke-forsikringsmessige risikoen til en annen part, utsetter imidlertid den ekstra kontrakten den andre parten for forsikringsrisiko.
- B16 Et foretak kan bare påta seg betydelig forsikringsrisiko fra forsikringstakeren dersom foretaket er atskilt fra forsikringstakeren. Når det gjelder et gjensidig foretak, påtar det gjensidige foretaket seg risiko fra hver forsikringstaker og slår denne risikoen sammen. Selv om forsikringstakerne i fellesskap bærer denne samlede risikoen fordi de innehar residualinteressen i foretaket, er det gjensidige foretaket et separat foretak som har påtatt seg risikoen.

Betydelig forsikringsrisiko

- B17 En kontrakt er bare en forsikringskontrakt dersom den overfører betydelig forsikringsrisiko. Forsikringsrisiko omhandles i B7–B16. Nummer B18–B23 omhandler vurderingen av hvorvidt forsikringsrisikoen er betydelig.
- B18 Forsikringsrisikoen er betydelig dersom, og bare dersom, en forsikret hendelse kan medføre at utstederen må betale betydelige ytterligere beløp i et hvilket som helst enkeltscenario, unntatt scenarier som ikke har noe forretningsmessig innhold (dvs. ingen merkbar virkning på transaksjonens økonomiske sider). Dersom en forsikret hendelse kan medføre at betydelige ytterligere beløp skal betales i ethvert scenario med forretningsmessig innhold, kan vilkåret i forrige punktum oppfylles selv om den forsikrede hendelsen er svært usannsynlig, eller selv om den forventede (dvs. den sannsynlighetsvektede) nåverdien av de betingede kontantstrømmene utgjør en liten andel av den forventede nåverdien av de resterende kontantstrømmene fra forsikringskontrakten.

- B19 I tillegg overfører en kontrakt betydelig forsikringsrisiko bare dersom det foreligger et scenario med et forretningsmessig innhold der utstederen har mulighet for tap på grunnlag av nåverdien. Selv om en gjenforsikringskontrakt ikke eksponerer utstederen for muligheten for et betydelig tap, anses imidlertid kontrakten å overføre betydelig forsikringsrisiko dersom den overfører til gjenforsikreren praktisk talt all forsikringsrisiko knyttet til de gjenforsikrede andelene av de underliggende forsikringskontraktene.
- B20 De ytterligere beløpene som er beskrevet i B18, er fastsatt på grunnlag av nåverdien. Dersom en forsikringskontrakt krever betaling når en hendelse med usikkert tidspunkt inntreffer, og dersom betalingen ikke er justert for tidsverdien av penger, kan det forekomme scenarier der nåverdien av betalingen øker selv om dens nominelle verdi er fastsatt. Et eksempel på dette er en forsikring som gir en fast ytelse ved dødsfall når forsikringstakeren dør, uten noe utløpstidspunkt for dekningen (ofte kalt livsvarig livsforsikring for et fast beløp). Det er sikkert at forsikringstakeren vil dø, men tidspunktet for dødsfallet er usikkert. Utbetalinger kan skje når en enkelt forsikringstaker dør tidligere enn forventet. Ettersom disse betalingene ikke justeres for tidsverdien av penger, kan det foreligge betydelig forsikringsrisiko selv om det ikke foreligger noe overordnet tap på porteføljen av kontrakter. Tilsvarende kan kontraktsvilkår som forsinker rettidig erstatning til forsikringstakeren, fjerne betydelig forsikringsrisiko. Et foretak skal bruke de diskonteringsrentene som kreves i henhold til nr. 36, til å fastsette nåverdien av de ytterligere beløpene.
- B21 Tilleggsbeløpene beskrevet i B18 viser til nåverdien av beløp som overskrider beløpene som skulle ha vært betalt dersom ingen forsikret hendelse hadde inntruffet (unntatt scenarier uten forretningsmessig innhold). Slike ytterligere beløp omfatter utgifter til behandling og vurdering av erstatningskrav, men omfatter ikke følgende:
- a) Tap av evnen til å kreve betaling av forsikringstakeren for framtidige tjeneste. I en investeringstilknyttet livsforsikringskontrakt innebærer for eksempel forsikringstakerens død at foretaket ikke lenger kan utføre investeringsforvaltningstjenester og kreve honorar for dette. Dette økonomiske tapet for foretaket skyldes imidlertid ikke forsikringsrisiko, på samme måte som at en investeringsfondsforvalter ikke påtar seg forsikringsrisiko med hensyn til en klients mulige død. Potensielt tap av framtidige honorarer for investeringsforvaltning er derfor ikke relevant for vurderingen av hvor stor forsikringsrisiko som overføres ved en kontrakt.
  - b) En fraskrivelse ved dødsfall av vederlag som skulle ha vært betalt ved oppsigelse eller gjenkjøp. Ettersom kontrakten var årsaken til at disse vederlagene eksisterte, utgjør fraskrivelsen ikke en erstatning til forsikringstakeren for en allerede eksisterende risiko. Derfor er de ikke relevante for vurderingen av hvor stor forsikringsrisiko som overføres ved en kontrakt.
  - c) En utbetaling som er betinget av en hendelse som ikke påfører innehaveren av kontrakten et betydelig tap. Et eksempel er en kontrakt som krever at utstederen utbetaler en million valutaenheter⁽¹⁾ dersom en eiendel får en fysisk skade som påfører innehaveren et ubetydelig økonomisk tap på én valutaenhet. Ved denne kontrakten overfører innehaveren den ubetydelige risikoen for å tape én valutaenhet til utstederen. Samtidig skaper kontrakten en ikke-forsikringsmessig risiko for at utstederen må betale 999 999 valutaenheter dersom den spesifiserte hendelsen inntreffer. Fordi det ikke finnes noe scenario der en forsikret hendelse forårsaker et betydelig tap for innehaveren av kontrakten, påtar ikke utstederen seg en betydelig forsikringsrisiko fra innehaveren, og denne kontrakten er ikke en forsikringskontrakt.
  - d) Eventuelle gjenvinninger av gjenforsikring. Foretaket regnskapsfører disse separat.
- B22 Et foretak skal vurdere betydningen av forsikringsrisiko for hver enkelt kontrakt. Forsikringsrisikoen kan derfor være betydelig selv om det er minimal sannsynlighet for betydelige tap for en portefølje eller gruppe av kontrakter.
- B23 Det følger av B18–B22 at dersom det i henhold til en kontrakt utbetales en erstatning ved dødsfall som overstiger beløpet som skal betales ved overlevelse, er kontrakten en forsikringskontrakt, med mindre tilleggsytelsen ved dødsfall er ubetydelig (vurdert under henvisning til selve kontrakten, og ikke til en hel portefølje av kontrakter). Som nevnt i B21 bokstav b) er fraskrivelse ved dødsfall av oppsigelses- eller gjenkjøpsvederlag ikke inkludert i denne vurderingen dersom den fraskrivelsen ikke utgjør en erstatning til forsikringstakeren for en allerede eksisterende risiko. Tilsvarende er en livrentekontrakt der det utbetales regelmessige beløp i resten av en forsikringstakers levetid, en forsikringskontrakt, med mindre de samlede livsbetingede utbetalingene er ubetydelige.

⁽¹⁾ Valutaenhet kan også angis som CU, eller «currency unit».

Endringer i nivået på forsikringsrisiko

- B24 For noen kontrakter skjer overføringen av forsikringsrisiko til utstederen etter en viss periode. Et eksempel er en kontrakt som gir en spesifisert investeringsavkastning og omfatter en opsjon for forsikringstakeren om å bruke utbyttet av investeringen ved forfall til å kjøpe en livrente til samme pris som foretaket krever av andre nye livrentemottakere på tidspunktet da forsikringstakeren utøver opsjonen. En slik kontrakt overfører forsikringsrisiko til utstederen først etter at opsjonen er utøvd, fordi foretaket fortsatt står fritt til å prissette livrenten på et grunnlag som gjenspeiler forsikringsrisikoen som vil bli overført til foretaket på det aktuelle tidspunktet. De kontantstrømmene som vil oppstå ved utøvelsen av opsjonen, faller derfor utenfor kontraktens grenser, og før utøvelsen er det ingen kontantstrømmer fra forsikring innenfor kontraktens grenser. Dersom kontrakten angir livrentepremiene (eller et annet grunnlag enn markedsrenten for fastsettelse av livrentepremiene), overfører imidlertid kontrakten forsikringsrisikoen til utstederen fordi utstederen er eksponert for risikoen for at livrentepremiene vil være ugunstige for utstederen når forsikringstakeren utøver opsjonen. I så fall ligger kontantstrømmene som vil oppstå ved utøvelsen av opsjonen, innenfor kontraktens grenser.
- B25 En kontrakt som oppfylder definisjonen av en forsikringskontrakt, forblir en forsikringskontrakt til alle rettigheter og plikter er opphørt (dvs. oppfylt, opphevet eller utløpt), med mindre kontrakten blir fraregnet ved anvendelse av nr. 74–77 på grunn av en kontraktsendring.

Eksempler på forsikringskontrakter

- B26 Følgende er eksempler på kontrakter som er forsikringskontrakter dersom overføringen av forsikringsrisiko er betydelig:
- Forsikring mot tyveri eller skade.
  - Forsikring mot produktansvar, yrkesansvar, erstatningsansvar eller utgifter til rettshjelp.
  - Livsforsikring og forhåndsbetalte begravellesordninger (selv om døden er sikker, er det usikkert når den vil inntreffe eller, for noen typer livsforsikring, om den vil inntreffe i løpet av perioden som dekkes av forsikringen).
  - Livrenter og pensjoner, dvs. kontrakter som gir erstatning for den usikre framtidige hendelsen – at livrentemottakeren eller pensjonisten overlever – for å opprettholde livrentemottakerens eller pensjonistens inntektsnivå, som ellers ville ha blitt påvirket negativt av at han eller hun overlevde. (Arbeidsgiveres forpliktelser som oppstår fra ordninger for ytelser til ansatte og avtalte fratredelsesytelser som rapporteres av ytelsesbaserte pensjonsordninger, omfattes ikke av IFRS 17 ved anvendelse av nr. 7 bokstav b.)
  - Forsikring mot invaliditet og legehjelpsutgifter.
  - Kausjoner, garantiforsikringer, fullføringsgarantier og tilbudsgarantier, dvs. kontrakter som kompenserer innehaveren dersom en annen part unnlater å oppfylle en kontraktsregulert plikt, for eksempel en plikt til å oppføre en bygning.
  - Produktgarantier. Produktgarantier utstedt av en annen part for varer som selges av en produsent, forhandler eller detaljist, omfattes av IFRS 17. Produktgarantier som utstedes direkte av en produsent, forhandler eller detaljist, omfattes imidlertid ikke av IFRS 17 ved anvendelse av nr. 7 bokstav a), og omfattes i stedet av IFRS 15 eller IAS 37 *Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler*.
  - Eiendomsrettsforsikring (forsikring mot oppdagelse av mangler i eiendomsretten til grunn eller fast eiendom som ikke var åpenbare da forsikringskontrakten ble utstedt). I dette tilfellet er den forsikrede hendelsen oppdagelsen av en mangel i eiendomsretten, og ikke selve mangelen.
  - Reiseforsikring (erstatning i kontanter eller naturalier til forsikringstakere for tap som de pådrar seg før eller under reiser).
  - Katastrofegarantier som fastsetter reduserte betalinger av hovedstol eller rente eller begge deler dersom utstederen av garantien påvirkes negativt av en spesifisert hendelse (med mindre den spesifiserte hendelsen ikke skaper betydelig forsikringsrisiko, for eksempel dersom hendelsen er en renteendring eller valutakursendring).
  - Forsikringsbytteavtaler (forsikringsswaps) og andre kontrakter som krever betaling avhengig av endringer i klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler som er spesifikke for en kontraktspart.

B27 Følgende er eksempler på elementer som ikke er forsikringskontrakter:

- a) Investeringskontrakter som har juridisk form av en forsikringskontrakt, men som ikke overfører betydelig forsikringsrisiko til utstederen. Livsforsikringskontrakter der foretaket ikke bærer noen betydelig dødelighets- eller sykkelighetsrisiko, er for eksempel ikke forsikringskontrakter; slike kontrakter er finansielle instrumenter eller tjenestekontrakter – se B28. Investeringskontrakter med skjønsmessige deler oppfyller ikke definisjonen av en forsikringskontrakt, men omfattes imidlertid av IFRS 17, forutsatt at de er utstedt av et foretak som også utsteder forsikringskontrakter, ved anvendelse av nr. 3 bokstav c).
- b) Kontrakter som har juridisk form av en forsikring, men som tilbakefører all betydelig forsikringsrisiko til forsikringstakeren gjennom uoppsigelige og håndhevbar ordninger som justerer framtidige utbetalinger fra forsikringstakeren til utstederen som en direkte følge av forsikrede tap. Enkelte finansielle gjenforsikringskontrakter eller enkelte gruppeforsikringskontrakter tilbakefører all betydelig forsikringsrisiko til forsikringstakerne; slike kontrakter er vanligvis finansielle instrumenter eller tjenestekontrakter (se B28).
- c) Egenforsikring (dvs. opprettholdelse av en risiko som kunne ha vært dekket av forsikring). I slike situasjoner foreligger det ingen forsikringskontrakt siden det ikke er inngått avtale med en annen part. Dersom et foretak utsteder en forsikringskontrakt til sitt morforetak, datterforetak eller søsterforetak, foreligger det derfor ingen forsikringskontrakt i konsernregnskapet ettersom det ikke er noen kontrakt med en annen part. Det foreligger imidlertid en forsikringskontrakt for utstederens eller innehaverens individuelle eller separate finansregnskap.
- d) Kontrakter (for eksempel spillkontrakter) som krever utbetaling dersom en usikker framtidig hendelse inntreffer, men som ikke har som en kontraktsregulert forutsetning for utbetaling at hendelsen påvirker forsikringstakeren negativt. Dette utelukker imidlertid ikke fra definisjonen av en forsikringskontrakt kontrakter som angir en forutbestemt utbetaling til dekning av tapet som er forårsaket av en spesifisert hendelse, for eksempel et dødsfall eller en ulykke (se B12).
- e) Derivater som utsetter en part for finansiell risiko, men ikke for forsikringsrisiko, fordi derivatene krever at parten skal foreta (eller gir den rett til å motta) utbetaling utelukkende på grunnlag av endringer i en eller flere av en bestemt rente, en pris på finansielle instrumenter, en råvarepris, en valutakurs, en indeks for priser eller satser, en kredittverdighet eller en kredittindeks eller en annen variabel, forutsatt at, når det gjelder en ikke-finansiell variabel, variabelen ikke er spesifikk for en kontraktspart.
- f) Kredittrelaterte garantier som krever utbetalinger selv om innehaveren ikke har pådratt seg et tap som følge av at debitoren ikke har foretatt utbetalinger ved forfall; slike kontrakter regnskapsføres ved anvendelse av IFRS 9 *Finansielle instrumenter* (se B29).
- g) Kontrakter som krever en utbetaling som er avhengig av en klimatisk, geologisk eller annen fysisk variabel som ikke er spesifikk for en kontraktspart (vanligvis beskrevet som værderivater).
- h) Kontrakter som tillater reduserte betalinger av hovedstol eller rente eller begge deler, og som er avhengig av en klimatisk, geologisk eller annen fysisk variabel der virkningen ikke er spesifikk for en kontraktspart (vanligvis beskrevet som katastrofeobligasjoner).

B28 Et foretak skal anvende andre relevante standarder, for eksempel IFRS 9 og IFRS 15, på kontraktene beskrevet i B27.

B29 De kredittrelaterte garantiene og kredittforsikringskontraktene omhandlet i B27 bokstav f) kan ha forskjellige juridiske former, for eksempel som en garanti, enkelte former for kredittammer, en kredittmisligholdskontrakt eller en forsikringskontrakt. Disse kontraktene er forsikringskontrakter dersom de krever at utstederen utbetaler spesifiserte beløp for å erstatte innehaveren for tap som denne pådrar seg fordi en bestemt debitor unnlater å betale ved forfall til forsikringstakeren ved anvendelse av de opprinnelige eller endrede vilkårene i et gjeldsinstrument. Slike forsikringskontrakter omfattes imidlertid ikke av IFRS 17, med mindre utstederen tidligere uttrykkelig har opplyst at den betrakter kontraktene som forsikringskontrakter og har regnskapsført dem som forsikringskontrakter (se nr. 7 bokstav e)).

B30 Kredittrelaterte garantier og kredittforsikringskontrakter som krever utbetaling selv om forsikringstakeren ikke har pådratt seg et tap som følge av at debitoren ikke har foretatt utbetalinger ved forfall, omfattes ikke av IFRS 17 ettersom de ikke overfører betydelig forsikringsrisiko. Slike kontrakter omfatter dem som krever betaling

- a) uansett om motparten innehar det underliggende gjeldsinstrumentet, eller
- b) ved en endring i kredittvurderingen eller kredittindeksen snarere enn at en bestemt debitor ikke har foretatt utbetalinger ved forfall.

UTSKILLELSE AV KOMPONENTER FRA EN FORSIKRINGSKONTRAKT (NR. 10–13)

Investeringskomponenter (nr. 11 bokstav b))

- B31 Nr. 11 bokstav b) krever at et foretak skiller ut en særskilt investeringskomponent fra vertsforsikringskontrakten. En investeringskomponent er særskilt bare dersom begge følgende vilkår er oppfylt:
- a) Investeringskomponenten og forsikringskomponenten er ikke tett forbundet med hverandre.
  - b) En kontrakt med tilsvarende vilkår blir solgt eller kan selges separat i det samme markedet eller i samme jurisdiksjon enten av foretak som utsteder forsikringskontrakter, eller av andre parter. Foretaket skal ta hensyn til all informasjon som med rimelighet er tilgjengelig når det foretar denne vurderingen. Det kreves ikke at foretaket foretar et omfattende søk for å fastslå om en investeringskomponent selges separat.
- B32 En investeringskomponent og en forsikringskomponent er tett forbundet med hverandre bare dersom
- a) foretaket ikke er i stand til å måle den ene komponenten uten å ta den andre i betraktning. Dersom verdien av den ene komponenten varierer avhengig av verdien av den andre, skal et foretak derfor anvende IFRS 17 for å regnskapsføre den kombinerte investerings- og forsikringskomponenten, eller
  - b) forsikringstakeren ikke kan dra nytte av den ene komponenten med mindre den andre også er til stede. Dersom den ene komponenten i en kontrakt bortfaller eller forfaller, og det medfører at den andre bortfaller eller forfaller, skal derfor et foretak anvende IFRS 17 for å regnskapsføre den kombinerte investerings- og forsikringskomponenten.

Tilsagn om å overføre særskilte varer eller tjenester som ikke er forsikringskontraktjenester (nr. 12)

- B33 Nr. 12 krever at et foretak skiller ut fra en forsikringskontrakt et tilsagn om å overføre til en forsikringstaker særskilte varer eller tjenester som ikke er forsikringskontraktjenester. Med henblikk på utskillelse skal et foretak ikke ta hensyn til aktiviteter som et foretak må gjennomføre for å oppfylle en kontrakt, med mindre foretaket overfører til forsikringstakeren en vare eller en tjeneste som ikke er en forsikringskontraktjeneste, når disse aktivitetene finner sted. For eksempel kan det være nødvendig for et foretak å utføre forskjellige administrative oppgaver for å utarbeide en kontrakt. Ved utførelsen av disse oppgavene overføres det ingen tjeneste til forsikringstakeren.
- B34 En vare eller tjeneste som ikke er en forsikringskontraktjeneste, og som en forsikringstaker har fått tilsagn om, er særskilt dersom forsikringstakeren kan dra nytte av varen eller tjenesten enten alene eller sammen med andre ressurser som er lett tilgjengelige for forsikringstakeren. Lett tilgjengelige ressurser er varer eller tjenester som selges separat (av foretaket eller av et annet foretak), eller ressurser som forsikringstakeren allerede har fått (fra foretaket eller fra andre transaksjoner eller hendelser).
- B35 En vare eller tjeneste som ikke er en forsikringskontraktjeneste, og som forsikringstakeren har fått tilsagn om, er ikke særskilt dersom
- a) kontantstrømmene og risikoene knyttet til varen eller tjenesten er tett forbundet med kontantstrømmene og risikoene knyttet til forsikringskomponentene i kontrakten, og
  - b) foretaket yter en betydelig tjeneste for å integrere varen eller tjenesten i forsikringskomponentene.

KONTANTSTRØMMER VED ANSKAFFELSE AV FORSIKRINGER (NR. 28A–28F)

- B35A Ved anvendelse av nr. 28A skal et foretak bruke en systematisk og rasjonell metode for å fordele
- a) kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som er direkte henførbare til en gruppe av forsikringskontrakter,
    - i) til den gruppen og

- ii) til grupper som vil omfatte forsikringskontrakter som forventes å oppstå ved fornyelse av forsikringskontrakter i den gruppen,
  - b) kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som er direkte henførbare til en portefølje av forsikringskontrakter, bortsett fra dem som er nevnt i bokstav a), til grupper av kontrakter i porteføljen.
- B35B Ved slutten av hver rapporteringsperiode skal et foretak revidere de beløpene som er tildelt som angitt i B35A, for å gjenspeile eventuelle endringer i forutsetningene som bestemmer inndataene for den anvendte fordelingsmetoden. Et foretak skal ikke endre beløp som er fordelt på en gruppe av forsikringskontrakter, etter at alle kontraktene er lagt til i gruppen (se B35C).
- B35C Et foretak kan legge til forsikringskontrakter i en gruppe av forsikringskontrakter over mer enn én rapporteringsperiode (se nr. 28). I slike tilfeller skal et foretak fraregne den andelen av en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som gjelder forsikringskontrakter som er lagt til i gruppen i den perioden, og fortsette å innregne en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer i den utstrekning eiendelen gjelder forsikringskontrakter som forventes å bli lagt til i gruppen i en framtidig rapporteringsperiode.
- B35D Ved anvendelse av nr. 28E
- a) skal et foretak innregne et tap ved verdifall i resultatet og redusere den balanseførte verdien av en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer, slik at eiendelens balanseførte verdi ikke overstiger den forventede netto inngående kontantstrømmen for den tilknyttede gruppen av forsikringskontrakter, fastsatt ved anvendelse av nr. 32 bokstav a),
  - b) skal et foretak, når det fordeler kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer på grupper av forsikringskontrakter ved anvendelse av B35A bokstav a) ii), innregne et tap ved verdifall i resultatet og redusere den balanseførte verdien av de tilknyttede eiendelene for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer i den utstrekning
    - i) foretaket forventer at disse kontantstrømmene ved anskaffelse av forsikringer overstiger den netto inngående kontantstrømmen for de forventede fornyelsene, fastsatt ved anvendelse av nr. 32 bokstav a), og
    - ii) det overskytende beløpet fastsatt ved anvendelse av bokstav b) i) er ikke allerede innregnet som tap ved verdifall ved anvendelse av bokstav a).

MÅLING (NR. 29–71)

Estimater av framtidige kontantstrømmer (nr. 33–35)

- B36 Denne delen omhandler
- a) objektiv bruk av alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser (se B37–B41),
  - b) markedsvariabler og ikke-markedsvariabler (se B42–B53),
  - c) bruk av aktuelle estimater (se B54 – B60) og
  - d) kontantstrømmer innenfor grensene for en kontrakt (se B61–B71).

Objektiv bruk av alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser (nr. 33 bokstav a))

- B37 Formålet med å estimere framtidige kontantstrømmer er å fastsette forventet verdi, eller det sannsynlighetsvektede gjennomsnittet, av hele spennet av mulige utfall, idet det tas hensyn til alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige på rapporteringstidspunktet uten urimelige utgifter eller anstrengelser. Rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige på rapporteringstidspunktet uten urimelige utgifter eller anstrengelser, omfatter opplysninger om tidligere hendelser og gjeldende forhold samt prognoser om framtidige forhold (se B41). Opplysninger som er tilgjengelige fra foretakets egne informasjonssystem, anses å være tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser.
- B38 Utgangspunktet for et estimat av kontantstrømmene er en rekke scenarioer som gjenspeiler hele spennet av mulige utfall. Hvert scenario angir størrelsen på og tidspunktet for kontantstrømmene for et bestemt utfall samt den estimerte sannsynligheten for dette utfallet. Kontantstrømmene fra hvert scenario diskonteres og vektet med den estimerte sannsynligheten for dette utfallet for å utlede en forventet nåverdi. Formålet er derfor ikke å utarbeide et mest sannsynlig utfall, eller et mer sannsynlig enn ikke-sannsynlig utfall, for framtidige kontantstrømmer.

- B39 Ved vurderingen av hele spennet av mulige utfall er formålet å innarbeide alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, på en objektiv måte, snarere enn å identifisere hvert mulige scenario. I praksis er det ikke nødvendig å utarbeide eksplisitte scenarioer dersom estimatet av dette er i samsvar med målingens formål om å ta i betraktning alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser når gjennomsnittet fastsettes. Dersom et foretak for eksempel anser at sannsynlighetsfordelingen av utfall i hovedsak er i samsvar med en sannsynlighetsfordeling som fullt ut kan beskrives med et lite antall parametere, vil det være tilstrekkelig å estimere det minste antallet parametere. Tilsvarende kan relativt enkel modellberegning i noen tilfeller gi et svar med en akseptabel presisjon, uten behov for mange detaljerte simuleringer. I noen tilfeller kan imidlertid kontantstrømmene være drevet av komplekse underliggende faktorer og reagere på endringer i økonomiske forhold på en ikke-lineær måte. Dette kan for eksempel skje dersom kontantstrømmene gjenspeiler en rekke innbyrdes avhengige valgmuligheter som er implisitte eller eksplisitte. I slike tilfeller er det sannsynlig at mer avanserte stokastiske modellberegninger vil være nødvendige for å oppfylle formålet med målingen.
- B40 Scenarioene som utarbeides, skal omfatte objektive estimater av sannsynligheten for tap ved katastrofer i henhold til eksisterende kontrakter. Disse scenarioene utelukker mulige erstatningskrav i henhold til mulige framtidige kontrakter.
- B41 Et foretak skal anslå sannsynligheten for og størrelsen på framtidige betalinger i henhold til eksisterende kontrakter på grunnlag av innhentet informasjon, herunder
- a) opplysninger om erstatningskrav som allerede er meldt av forsikringstakere,
  - b) andre opplysninger om kjente eller estimerte kjennetegn ved forsikringskontraktene,
  - c) historiske data om foretakets egen erfaring, om nødvendig supplert med historiske data fra andre kilder. Historiske data justeres for å gjenspeile aktuelle forhold, for eksempel dersom
    - i) kjennetegnene til den forsikrede populasjonen skiller seg (eller vil for eksempel på grunn av ugunstig utvelgning skille seg) fra kjennetegnene til populasjonen som er brukt som grunnlag for de historiske dataene,
    - ii) det er tegn på at historiske trender ikke vil fortsette, at det vil oppstå nye trender, eller at økonomiske, demografiske og andre endringer kan påvirke kontantstrømmene som følger av de eksisterende forsikringskontraktene, eller
    - iii) det har skjedd endringer i for eksempel tegningsprosedyren og framgangsmåtene for behandling av erstatningskrav som kan påvirke de historiske opplysningenes relevans for forsikringskontraktene,
  - d) løpende prisopplysninger, dersom slike er tilgjengelige, for gjenforsikringskontrakter og eventuelle andre finansielle instrumenter som dekker lignende risikoer, for eksempel katastrofeobligasjoner og værderivater, og seneste markedspriser for overføring av forsikringskontrakter. Disse opplysningene skal justeres for å gjenspeile forskjellene mellom kontantstrømmene som følger av disse gjenforsikringskontraktene eller andre finansielle instrumenter, og kontantstrømmene som oppstår når foretaket oppfyller de underliggende kontraktene med forsikringstakeren.

Markedsvariabler og ikke-markedsvariabler

- B42 I IFRS 17 identifiseres to typer variabler:
- a) Markedsvariabler – variabler som kan observeres i eller utledes direkte fra markeder (for eksempel priser på offentlig omsatte verdipapirer og rentesatser).
  - b) Ikke-markedsvariabler – alle andre variabler (for eksempel hyppighet og omfang av erstatningskrav og dødelighet).
- B43 Markedsvariabler vil vanligvis resultere i finansiell risiko (for eksempel observerbare rentesatser), og ikke-markedsvariabler vil vanligvis resultere i ikke-finansiell risiko (for eksempel dødelighetsrater). Dette vil imidlertid ikke alltid være tilfellet. Det kan for eksempel være forutsetninger knyttet til finansiell risiko der variabler ikke kan observeres i eller utledes direkte fra markedene (for eksempel rentesatser som ikke kan observeres i eller utledes direkte fra markedene).

Markedsvariabler (nr. 33 bokstav b))

- B44 Estimater av markedsvariabler skal være i overensstemmelse med observerbare markedspriser på måletidspunktet. Et foretak skal maksimere bruken av observerbare inndata og ikke erstatte observerbare markedsdata med sine egne estimater, unntatt som beskrevet i nr. 79 i IFRS 13 *Måling av virkelig verdi*. Dersom variablene må utledes (for eksempel fordi det ikke finnes noen observerbare markedsvariabler), skal de i overensstemmelse med IFRS 13 være så forenlige som mulig med observerbare markedsvariabler.
- B45 Markedsprisene er et uttrykk for ulike synspunkter om mulige framtidige utfall og gjenspeiler også markedsdeltakernes risikopreferanser. De utgjør derfor ikke en entydig prognose for det framtidige utfallet. Dersom det faktiske utfallet avviker fra den tidligere markedsprisen, betyr ikke dette at markedsprisen var «feil».
- B46 En viktig anvendelse av markedsvariabler er begrepet en replikerende eiendel eller en replikerende portefølje av eiendeler. En replikerende eiendel er en eiendel hvis kontantstrømmer i alle scenarier *nøyaktig* tilsvarer de kontraktsregulerte kontantstrømmene til en gruppe av forsikringskontrakter med hensyn til beløp, tidspunkt og usikkerhet. I noen tilfeller finnes det en replikerende eiendel for noen av kontantstrømmene som oppstår fra en gruppe av forsikringskontrakter. Eiendelens virkelige verdi gjenspeiler både den forventede nåverdien av kontantstrømmene fra eiendelen og risikoen knyttet til disse kontantstrømmene. Dersom det finnes en replikerende portefølje av eiendeler for noen av kontantstrømmene som oppstår fra en gruppe av forsikringskontrakter, kan foretaket bruke den virkelige verdien av disse eiendelene til å måle de relevante kontantstrømmene for oppfyllelse i stedet for eksplisitt å estimere kontantstrømmene og diskonteringsrenten.
- B47 IFRS 17 krever ikke at et foretak benytter en replikerende porteføljemetode. Dersom det finnes en replikerende eiendel eller portefølje for noen av kontantstrømmene som oppstår fra forsikringskontrakter, og et foretak velger å bruke en annen metode, skal imidlertid foretaket forvisse seg om at en replikerende porteføljemetode sannsynligvis ikke vil føre til en vesentlig annen måling av disse kontantstrømmene.
- B48 Andre metoder enn en replikerende porteføljemetode, for eksempel stokastiske modellberegninger, kan være mer robuste eller enklere å gjennomføre dersom det er betydelig innbyrdes avhengighet mellom kontantstrømmer som varierer med avkastningen på eiendeler, og andre kontantstrømmer. Det kreves dømmekraft for å vurdere hvilken metode som best oppfyller formålet med hensyn til overensstemmelse med observerbare markedsvariabler under særskilte omstendigheter. Den metoden som benyttes, må særlig føre til at målingen av alle valgmuligheter og garantier som inngår i forsikringskontraktene, stemmer overens med eventuelle observerbare markedspriser for slike valgmuligheter og garantier.

Ikke-markedsvariabler

- B49 Estimater av ikke-markedsvariabler skal gjenspeile alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, både eksternt og internt.
- B50 Ikke-markedsbaserte eksterne data (f.eks. nasjonale dødelighetsstatistikker) kan avhengig av omstendighetene ha større eller mindre relevans enn interne data (for eksempel internt utarbeidet dødelighetsstatistikk). Et foretak som utsteder livsforsikringskontrakter, skal for eksempel ikke utelukkende basere seg på nasjonale dødelighetsstatistikker, men ta hensyn til alle andre rimelige og dokumenterbare interne og eksterne informasjonskilder som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, når det utarbeider objektive estimater av sannsynligheter for dødelighets-scenarier for sine forsikringskontrakter. Ved utarbeidelsen av disse sannsynlighetene skal et foretak legge større vekt på den mer overbevisende informasjonen. Eksempel:
- Intern dødelighetsstatistikk kan være mer overbevisende enn nasjonale dødelighetsdata dersom de nasjonale opplysningene er utledet fra et stort befolkningsutvalg som ikke er representativt for den forsikrede populasjonen. Dette kan for eksempel skyldes at den forsikrede populasjonens demografiske kjennetegn kan avvike vesentlig fra den nasjonale populasjonens kjennetegn, noe som betyr at et foretak må legge mer vekt på de interne dataene og mindre på de nasjonale statistikkene.
  - Dersom den interne statistikken er utledet fra et lite befolkningsutvalg med kjennetegn som antas å ligge tett opptil den nasjonale populasjonens kjennetegn, og den nasjonale statistikken er aktuell, skal et foretak imidlertid legge større vekt på nasjonale statistikker.
- B51 Estimerte sannsynligheter for ikke-markedsvariabler skal ikke være i strid med observerbare markedsvariabler. Estimerte sannsynligheter for framtidige inflasjonsscenarier skal for eksempel være i størst mulig overensstemmelse med sannsynligheter som kan utledes av markedsrenter.

- B52 I noen tilfeller kan et foretak konkludere med at markedsvariablene varierer uavhengig av ikke-markedsvariabler. I så fall skal foretaket vurdere scenarier som gjenspeiler spennet av utfall for ikke-markedsvariablene, der hvert scenario benytter den samme observerte verdien av markedsvariablene.
- B53 I andre tilfeller kan det være korrelasjon mellom markedsvariabler og ikke-markedsvariabler. Det kan for eksempel være belegg for at bortfallsrater (en ikke-markedsvariabel) samsvarer med rentesatser (en markedsvariabel). På samme måte kan det foreligge dokumentasjon på at erstatningskrav knyttet til bolig- eller bilforsikring korrelerer med økonomiske sykluser og dermed med rentesatser og kostnadsbeløp. Foretaket skal sikre at sannsynligheten for scenarioene og risikjusteringene for den ikke-finansielle risikoen som er knyttet til markedsvariablene, er i overensstemmelse med de observerte markedsprisene som avhenger av disse markedsvariablene.

Bruke aktuelle estimater (nr. 33 bokstav c))

- B54 Ved estimering av hvert kontantstrømsscenario og dets sannsynlighet skal et foretak benytte alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser. Et foretak skal gjennomgå estimatene som ble utarbeidet ved slutten av forrige rapporteringsperiode, og oppdatere dem. I den forbindelse skal et foretak vurdere om
- de oppdaterte estimatene korrekt gjenspeiler forholdene ved slutten av rapporteringsperioden,
  - endringene i estimatene korrekt gjenspeiler endringene i forholdene i løpet av perioden. Anta for eksempel at estimatene lå i den ene enden av et rimelig intervall ved begynnelsen av perioden. Dersom forholdene ikke har endret seg, vil en forflytning av estimatene til den andre enden av intervallet ved slutten av perioden ikke gi et korrekt bilde av hva som har skjedd i løpet av perioden. Dersom et foretaks seneste estimater er forskjellige fra dets tidligere estimater, men forholdene ikke har endret seg, skal foretaket vurdere om de nye sannsynlighetene som er angitt for hvert scenario, er berettigede. Når foretaket oppdaterer sine estimater av disse sannsynlighetene, skal det ta hensyn til både den dokumentasjonen som underbygger de tidligere estimatene, og all ny tilgjengelig informasjon, og det skal legge mest vekt på den mest overbevisende dokumentasjonen.
- B55 Sannsynligheten som angis for hvert scenario, skal gjenspeile forholdene ved slutten av rapporteringsperioden. Ved anvendelse av IAS 10 *Hendelser etter rapporteringsperioden* kan dermed en hendelse som inntreffer etter slutten av rapporteringsperioden, og som løser en usikkerhet som forelå ved slutten av rapporteringsperioden, ikke utgjøre dokumentasjon på forhold som forelå på det tidspunktet. Det kan for eksempel ved slutten av rapporteringsperioden være en 20 prosent sannsynlighet for at en kraftig storm vil inntreffe i løpet av de resterende seks månedene av en forsikringskontrakt. Etter slutten av rapporteringsperioden, men før finansregnskapet godkjennes for offentliggjøring, inntreffer en kraftig storm. Kontantstrømmene for oppfyllelse i henhold til denne kontrakten skal ikke gjenspeile den stormen som man i ettertid vet har funnet sted. I stedet omfatter kontantstrømmene som er tatt med i målingen, sannsynligheten på 20 prosent som framgår ved slutten av rapporteringsperioden (med opplysninger i henhold til IAS 10 om at en hendelse som det ikke skal tas hensyn til, inntraff etter slutten av rapporteringsperioden).
- B56 Aktuelle estimater av forventede kontantstrømmer er ikke nødvendigvis identiske med det seneste faktiske utfallet. Anta for eksempel at dødeligheten i rapporteringsperioden var 20 prosent høyere enn tidligere dødelighet og tidligere forventninger om dødelighet. Flere faktorer kunne ha ført til en plutselig endring i utfallet, herunder
- varige endringer i dødeligheten,
  - endringer i kjennetegnene til den forsikrede populasjonen (for eksempel endringer i tegning eller distribusjon eller selektive bortfall av forsikringstakere med uvanlig god helse),
  - tilfeldige svingninger eller
  - identifiserbare ikke-gjentatte årsaker.
- B57 Et foretak skal undersøke årsakene til endringen i utfallet og utarbeide nye estimater av kontantstrømmer og sannsynligheter i lys av det seneste utfallet, tidligere utfall og annen informasjon. Resultatet av eksempelet i B56 vil gjerne være at den forventede nåverdien av ytelsene ved dødsfall endres, men ikke med så mye som 20 prosent. I eksempelet i B56 vil den estimerte sannsynligheten angitt for scenarier med høy dødelighet øke dersom dødeligheten, av årsaker som forventes å fortsette, fortsatt er betydelig høyere enn de tidligere estimatene.

- B58 Estimer av ikke-markedsvariabler skal omfatte opplysninger om det aktuelle nivået på forsikrede hendelser og opplysninger om trender. Dødelighetsratene har for eksempel i lange perioder sunket kontinuerlig i mange land. Fastsettelsen av kontantstrømmene for oppfyllelse gjenspeiler sannsynligheten som ville blitt angitt for hvert mulige trendscenario, idet det tas hensyn til alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser.
- B59 Dersom kontantstrømmene som fordeles på en gruppe av forsikringskontrakter, er følsomme for inflasjon, skal fastsettelsen av kontantstrømmene for oppfyllelse på samme måte gjenspeile aktuelle estimer av mulige framtidige inflasjonssatser. Ettersom inflasjonssatser sannsynligvis vil være korrelert med rentesatser, skal målingen av kontantstrømmer for oppfyllelse gjenspeile sannsynlighetene for hvert inflasjonsscenario på en måte som er i samsvar med sannsynlighetene som framgår av de markedsrentene som benyttes ved estimeringen av diskonteringsrenten (se B51).
- B60 Ved estimeringen av kontantstrømmer skal et foretak ta hensyn til gjeldende forventninger om framtidige hendelser som kan påvirke disse kontantstrømmene. Foretaket skal utarbeide kontantstrømsscenarioer som gjenspeiler disse framtidige hendelsene, samt objektive estimer av sannsynligheten for hvert enkelt scenario. Et foretak skal imidlertid ikke ta hensyn til gjeldende forventninger til framtidige lovgivningsendringer som vil endre eller innfri den eksisterende plikten eller skape nye plikter i henhold til den eksisterende forsikringskontrakten, før endringen i lovgivningen i all vesentlighet er vedtatt.

Kontantstrømmer innenfor grensene for en kontrakt (nr. 34)

- B61 Estimer av kontantstrømmer i et scenario skal omfatte alle kontantstrømmer innenfor grensene for en eksisterende kontrakt og ingen andre kontantstrømmer. Et foretak skal anvende nr. 2 ved fastsettelse av grensene for en eksisterende kontrakt.
- B62 Mange forsikringskontrakter har elementer som gjør det mulig for forsikringstakere å iverksette tiltak som endrer størrelsen på, tidspunktet for, arten av eller usikkerheten for de beløpene de vil motta. Slike elementer omfatter fornyelsesopsjoner, gjenkjøpsopsjoner, konverteringsopsjoner og opsjoner om å slutte å betale premier samtidig som de fortsatt mottar ytelser i henhold til kontraktene. Målingen av en gruppe av forsikringskontrakter skal gjenspeile, på grunnlag av forventet verdi, foretakets aktuelle estimer av hvordan forsikringstakerne i gruppen vil utøve de tilgjengelige opsjonene, og risikjusteringen for ikke-finansiell risiko skal gjenspeile foretakets aktuelle estimer av hvordan forsikringstakernes faktiske atferd kan avvike fra forventet atferd. Dette kravet om å fastsette den forventede verdien får anvendelse uansett antall kontrakter i en gruppe, og det gjelder for eksempel også selv om gruppen består av én enkelt kontrakt. Ved målingen av en gruppe av forsikringskontrakter skal det derfor ikke forutsettes en 100 prosent sannsynlighet for at forsikringstakerne vil
- gjenkjøpe sine kontrakter, dersom det er en viss sannsynlighet for at noen av forsikringstakerne ikke vil gjøre det, eller
  - videreføre sine kontrakter, dersom det er en viss sannsynlighet for at noen av forsikringstakerne ikke vil gjøre det.
- B63 Dersom en utsteder av en forsikringskontrakt i henhold til kontrakten skal fornye eller på annen måte videreføre kontrakten, skal den anvende nr. 34 for å vurdere om premier og tilknyttede kontantstrømmer som følger av den fornyede kontrakten, faller innenfor grensene for den opprinnelige kontrakten.
- B64 Nr. 34 viser til et foretaks praktiske mulighet til å fastsette en pris på et framtidig tidspunkt (et fornyelsestidspunkt) som fullt ut gjenspeiler risikoene i kontrakten fra det tidspunktet. Et foretak har denne praktiske muligheten i mangel av begrensninger som hindrer foretaket i å fastsette samme pris som det ville fastsette for en ny kontrakt med de samme egenskapene som den eksisterende kontrakten utstedt på dette tidspunktet, eller dersom det kan endre ytelsene slik at de stemmer overens med den prisen foretaket vil kreve. Tilsvarende har et foretak denne praktiske muligheten til å fastsette en pris når det kan fastsette en ny pris på en eksisterende kontrakt slik at prisen gjenspeiler samlede endringer i risikoene i en portefølje av forsikringskontrakter, selv om prisen som er fastsatt for hver enkelt forsikringstaker, ikke gjenspeiler endringen i risikoen for den bestemte forsikringstakeren. Ved vurderingen av om foretaket har praktisk mulighet til å fastsette en pris som fullt ut gjenspeiler risikoene i kontrakten eller porteføljen, skal det ta hensyn til alle de risikoene det ville ta i betraktning ved tegning av tilsvarende kontrakter på fornyelsestidspunktet for den resterende tjenesten. Ved fastsettelse av estimer av framtidige kontantstrømmer ved slutten av en rapporteringsperiode skal et foretak revurdere grensene for en forsikringskontrakt slik at de omfatter virkningen av endrede omstendigheter på foretakets materielle rettigheter og plikter.

- B65 Kontantstrømmer innenfor grensene for en forsikringskontrakt er slike som er direkte knyttet til oppfyllelsen av kontrakten, herunder kontantstrømmer der foretaket kan utøve skjønn med hensyn til størrelse eller tidspunkt. Kontantstrømmer innenfor grensene omfatter
- a) premier (herunder premiejusteringer og delinnbetalinger av premier) fra en forsikringstaker og eventuelle ytterligere kontantstrømmer som følger av disse premiene,
  - b) utbetalinger til (eller på vegne av) en forsikringstaker, herunder erstatningskrav som allerede er meldt, men som ennå ikke er dekket (dvs. rapporterte erstatningskrav), inntrufne skader for hendelser som har inntruffet, men som det ikke er meldt krav om erstatning for, og alle framtidige krav om erstatning der foretaket har en vesentlig plikt (se nr. 34),
  - c) utbetalinger til (eller på vegne av) en forsikringstaker som varierer avhengig av avkastningen på underliggende poster,
  - d) utbetalinger til (eller på vegne av) en forsikringstaker som er et resultat av derivater, for eksempel opsjoner og garantier som er innebygd i kontrakten, i den utstrekning disse opsjonene og garantiene ikke er utskilt fra forsikringskontrakten (se nr. 11 bokstav a)),
  - e) en fordeling av kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som kan henføres til porteføljen som kontrakten tilhører,
  - f) utgifter ved behandling av erstatningskrav (dvs. utgifter foretaket pådrar seg i forbindelse med undersøkelse, behandling og innfrielse av krav om erstatning i henhold til eksisterende forsikringskontrakter, herunder omkostninger til juridisk bistand og skadetakstering samt interne utgifter ved undersøkelsen av erstatningskravene og behandlingen av kravene),
  - g) utgifter som foretaket pådrar seg i forbindelse med kontraktsregulerte naturalytelser,
  - h) utgifter for administrasjon og vedlikehold av poliser, for eksempel utgifter til fakturering av premier og håndtering av poliseendringer (for eksempel omregninger og tilbakeførslar). Slike utgifter omfatter også periodiske provisjoner som forventes å bli betalt til formidlere dersom en bestemt forsikringstaker fortsetter å betale premier innenfor grensene for forsikringskontrakten,
  - i) transaksjonsbaserte avgifter (for eksempel avgifter på premier, merverdiavgift og avgifter på varer og tjenester) og avgifter som oppstår direkte som følge av eksisterende forsikringskontrakter, eller som kan tilskrives dem på et rimelig og ensartet grunnlag (f.eks. avgifter på brannverntjenester og for vurderinger av garantifond),
  - j) utbetalinger fra forsikringsgiveren i dennes kapasitet som forvalter, for å oppfylle de skattemessige plikter som forsikringstakeren har pådratt seg, samt tilhørende inntekter,
  - k) potensielle inngående kontantstrømmer fra inndrivelsar (for eksempel berging og inntreden i skadelidtes rettigheter) av framtidige erstatningskrav som omfattes av eksisterende forsikringskontrakter og, i den utstrekning de ikke kvalifiserer til innregning som separate eiendeler, potensielle inngående kontantstrømmer fra inndrivelsar av tidligere erstatningskrav,
  - ka) foretakets utgifter for å
    - i) utøve investeringsvirksomhet, i den utstrekning foretaket utøver denne virksomheten for å forbedre ytelsene for forsikringstakere ved forsikringsdekning. Investeringsvirksomhet forbedrer ytelsene ved forsikringsdekning dersom foretaket utøver slik virksomhet med forventning om å skape en investeringsavkastning som forsikringstakerne vil dra nytte av dersom en forsikret hendelse inntreffer,
    - ii) yte investeringsavkastningstjenester til forsikringstakere med forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse (se B119B),
    - iii) yte investeringsrelaterte tjenester til forsikringstakere med forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse,
  - l) en fordeling av faste og variable fellesutgifter (for eksempel utgifter knyttet til regnskapsføring, menneskelige ressurser, informasjonsteknologi og IT-støtte, avskrivning av bygninger, leie, vedlikehold og forsyningstjenester) som er direkte henførbare til oppfyllelse av forsikringskontrakter. Slike fellesutgifter henføres på grupper av kontrakter ved hjelp av systematiske og rasjonelle metoder som anvendes konsekvent på alle utgifter som har de samme egenskapene.
  - m) alle andre utgifter som skal dekkes av forsikringstakeren i henhold til kontraktsvilkårene.

- B66 Følgende kontantstrømmer skal ikke inkluderes ved estimering av kontantstrømmene som vil oppstå når foretaket oppfyller en eksisterende forsikringskontrakt:
- a) Investeringsavkastning. Investeringer innregnes, måles og presenteres separat.
  - b) Kontantstrømmer (inn- eller utbetalinger) som oppstår i henhold til gjenforsikringskontrakter som innehas. Gjenforsikringskontrakter som innehas, innregnes, måles og presenteres separat.
  - c) Kontantstrømmer som kan oppstå av framtidige forsikringskontrakter, dvs. kontantstrømmer utenfor grensene for eksisterende kontrakter (se nr. 34 – 35).
  - d) Kontantstrømmer knyttet til utgifter som ikke direkte kan henføres til porteføljen av forsikringskontrakter som inneholder kontrakten, for eksempel visse utgifter til produktutvikling og opplæring. Slike utgifter skal innregnes i resultatet når de påløper.
  - e) Kontantstrømmer som oppstår av unormalt høyt bruk av arbeidskraft eller andre ressurser som brukes til å oppfylle kontrakten. Slike utgifter skal innregnes i resultatet når de påløper.
  - f) Inn- og utbetaling av inntektsskatt som forsikringsgiveren ikke utbetaler eller mottar som forvalter, eller som ikke spesifikt skal dekkes av forsikringstakeren i henhold til kontrakten.
  - g) Kontantstrømmer mellom ulike deler i det rapporterende foretaket, for eksempel forsikringstakers midler og aksjeeiers midler, dersom disse kontantstrømmene ikke endrer beløpet som vil bli utbetalt til forsikringstakerne.
  - h) Kontantstrømmer som oppstår fra komponenter som er skilt ut fra forsikringskontrakten og regnskapsført ved hjelp av andre relevante standarder (se nr. 10–13).
- B66A Før innregningen av en gruppe av forsikringskontrakter kan det kreves at et foretak innregner en eiendel eller en forpliktelse for andre kontantstrømmer knyttet til gruppen av forsikringskontrakter enn kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer, enten fordi kontantstrømmene inntreffer eller som følge av krav i en annen IFRS-standard. Kontantstrømmer er knyttet til gruppen av forsikringskontrakter dersom disse kontantstrømmene ville ha blitt inkludert i kontantstrømmene for oppfyllelse på tidspunktet for førstegangsinngang av gruppen dersom de var blitt betalt eller mottatt etter dette tidspunktet. For å anvende nr. 38 bokstav c) ii) skal et foretak fraregne en slik eiendel eller forpliktelse i den utstrekning eiendelen eller forpliktelsen ikke ville blitt innregnet atskilt fra gruppen av forsikringskontrakter dersom kontantstrømmen eller anvendelsen av IFRS-standardene inntraff på tidspunktet for førstegangsinngang av gruppen av forsikringskontrakter.

Kontrakter med kontantstrømmer som påvirker eller påvirkes av kontantstrømmer til forsikringstakere med andre kontrakter

- B67 Noen forsikringskontrakter påvirker kontantstrømmene til forsikringstakere med andre kontrakter ved å kreve at
- a) forsikringstakeren deler avkastningen på den samme nærmere angitte gruppen av underliggende poster med forsikringstakere med andre kontrakter, og
  - b) enten
    - i) at forsikringstakeren skal godta en reduksjon av sin andel av avkastningen på de underliggende postene på grunn av utbetalinger til forsikringstakere med andre kontrakter som inngår i denne gruppen, herunder utbetalinger som oppstår i henhold til garantier til forsikringstakere med disse andre kontraktene, eller
    - ii) at forsikringstakere med andre kontrakter skal godta en reduksjon av sin andel av avkastningen på de underliggende postene på grunn av utbetalinger til forsikringstakeren, herunder utbetalinger som oppstår i henhold til garantier til forsikringstakeren.
- B68 Enkelte ganger vil slike kontrakter påvirke kontantstrømmene til forsikringstakerne med kontrakter i andre grupper. Kontantstrømmene for oppfyllelse for hver gruppe gjenspeiler i hvilket omfang kontraktene i gruppen medfører at foretaket blir påvirket av de forventede kontantstrømmene enten til forsikringstakere i denne gruppen eller til forsikringstakere i en annen gruppe. Det betyr at kontantstrømmene for oppfyllelse for en gruppe
- a) omfatter utbetalinger som følger av vilkårene i eksisterende kontrakter, til forsikringstakere med kontrakter i andre grupper, uansett om disse utbetalingene forventes å bli foretatt til nåværende eller framtidige forsikringstakere, og
  - b) utelukker utbetalinger til forsikringstakere i gruppen som ved anvendelse av bokstav a) er blitt inkludert i kontantstrømmene for oppfyllelse for en annen gruppe.

- B69 I den utstrekning for eksempel utbetalinger til forsikringstakere i én gruppe fra en andel av avkastningen på underliggende poster reduseres fra 350 valutaenheter til 250 valutaenheter på grunn av utbetalinger av et garantert beløp til forsikringstakere i en annen gruppe, vil kontantstrømmene for oppfyllelse for den første gruppen inkludere betalingene på 100 valutaenheter (dvs. at de vil være 350 valutaenheter), og kontantstrømmene for oppfyllelse for den andre gruppen vil ikke inkludere 100 valutaenheter fra det garanterte beløpet.
- B70 Det kan benyttes forskjellige praktiske metoder for å fastslå kontantstrømmene for oppfyllelse for grupper av kontrakter som påvirker eller påvirkes av kontantstrømmer til forsikringstakere med kontrakter i andre grupper. I noen tilfeller kan et foretak bare være i stand til å identifisere endringen i de underliggende postene og den påfølgende endringen i kontantstrømmene på et høyere aggregeringsnivå enn gruppene. I slike tilfeller skal foretaket fordele virkningen av endringen i de underliggende postene på hver gruppe på et systematisk og rasjonelt grunnlag.
- B71 Etter at alle forsikringskontrakttjenester er levert til kontraktene i en gruppe, kan kontantstrømmene for oppfyllelse fortsatt omfatte utbetalinger som forventes å bli gjennomført til nåværende forsikringstakere i andre grupper eller til framtidige forsikringstakere. Et foretak trenger ikke å fortsette å fordele slike kontantstrømmer for oppfyllelse til bestemte grupper, men kan i stedet innregne og måle en forpliktelse for slike kontantstrømmer for oppfyllelse som oppstår fra alle grupper.

Diskonteringsrenter (nr. 36)

- B72 Et foretak skal benytte følgende diskonteringsrenter ved anvendelse av IFRS 17:
- a) For å måle kontantstrømmer for oppfyllelse – gjeldende diskonteringsrenter ved anvendelse av nr. 36.
  - b) For å fastsette renten på den kontraktsregulerte tjenestemarginen ved anvendelse av nr. 44 bokstav b) for forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse – diskonteringsrenter fastsatt på tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe av kontrakter ved anvendelse av nr. 36 på nominelle kontantstrømmer som ikke varierer på grunnlag av avkastningen på underliggende poster.
  - c) For å måle endringene i den kontraktsregulerte tjenestemarginen ved anvendelse av B96 bokstav a)–b) og B96 bokstav d) for forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse – diskonteringsrenter ved anvendelse av nr. 36 fastsatt ved førstegangsinnregning.
  - d) For grupper av kontrakter som anvender premiefordelingsmetoden som har en betydelig finansieringskomponent, for å justere den balanseførte verdien av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden ved anvendelse av nr. 56 – diskonteringsrenter ved anvendelse av nr. 36 fastsatt ved førstegangsinnregning.
  - e) Dersom et foretak velger å dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader mellom resultatet og andre inntekter og kostnader (se nr. 88) for å fastsette beløpet for de finansielle forsikringsinntektene eller -kostnadene som inngår i resultatet:
    - i) For grupper av forsikringskontrakter der endringer i forutsetningene som gjelder finansiell risiko, ikke har noen vesentlig innvirkning på beløpene som utbetales til forsikringstakerne ved anvendelse av B131 – diskonteringsrenter fastsatt på tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe av kontrakter ved anvendelse av nr. 36 på nominelle kontantstrømmer som ikke varierer på grunnlag av avkastningen på underliggende poster.
    - ii) For grupper av forsikringskontrakter der endringer i forutsetningene som gjelder finansiell risiko, har en vesentlig innvirkning på beløpene som utbetales til forsikringstakerne ved anvendelse av B132 bokstav a) i) – diskonteringsrenter som fordeler de resterende reviderte forventede finansielle inntektene eller -kostnadene over den resterende løpetiden til gruppen av kontrakter til en fast rente.
    - iii) For grupper av kontrakter som anvender premiefordelingsmetoden ved anvendelse av nr. 59 bokstav b) og B133 – diskonteringsrenter fastsatt på tidspunktet for den inntrufne skaden ved anvendelse av nr. 36 på nominelle kontantstrømmer som ikke varierer på grunnlag av avkastningen på underliggende poster.
- B73 For å fastsette diskonteringsrentene på tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe av kontrakter beskrevet i B72 bokstav b)–e) kan et foretak benytte vektete gjennomsnittlige diskonteringsrenter over den perioden da kontraktene i gruppen er utstedt, som ved anvendelse av nr. 22 ikke kan overstige ett år.

- B74 Estimater av diskonteringsrenter skal stemme overens med andre estimater som benyttes til å måle forsikringskontrakter, for å unngå dobbeltregning eller utelatelser, for eksempel:
- a) Kontantstrømmer som ikke varierer med avkastningen på underliggende poster, skal diskonteres med renter som ikke gjenspeiler noen slik variabilitet.
  - b) Kontantstrømmer som varierer med avkastningen på finansielle underliggende poster, skal
    - i) diskonteres med renter som gjenspeiler denne variabiliteten, eller
    - ii) justeres for virkningen av denne variabiliteten og diskonteres med en rente som gjenspeiler justeringen som er foretatt.
  - c) Nominelle kontantstrømmer (dvs. slike som omfatter virkningen av inflasjon) skal diskonteres med renter som omfatter virkningen av inflasjon.
  - d) Virkelige kontantstrømmer (dvs. slike som ikke omfatter virkningen av inflasjon) skal diskonteres med renter som ikke omfatter virkningen av inflasjon.
- B75 B74 bokstav b) krever at kontantstrømmer som varierer med avkastningen på underliggende poster, diskonteres med renter som gjenspeiler denne variabiliteten, eller justeres for virkningen av denne variabiliteten og diskonteres med en rente som gjenspeiler justeringen som er foretatt. Variabiliteten er en relevant faktor uansett om den oppstår som følge av kontraktsvilkår eller fordi foretaket utøver skjønn, og uansett om foretaket innehar de underliggende postene eller ikke.
- B76 Kontantstrømmer som varierer med avkastningen på underliggende poster med variabel avkastning, men som er underlagt en garanti med en minsteavkastning, varierer ikke utelukkende på grunnlag av avkastningen på de underliggende postene, selv når det garanterte beløpet er lavere enn den forventede avkastningen på de underliggende postene. Et foretak skal derfor justere den renten som gjenspeiler variabiliteten til avkastningen på de underliggende postene, for virkningen av garantien, selv når det garanterte beløpet er lavere enn den forventede avkastningen på de underliggende postene.
- B77 IFRS 17 krever ikke at et foretak deler inn estimerte kontantstrømmer i slike som varierer med avkastningen på underliggende poster, og slike som ikke gjør det. Dersom et foretak ikke deler inn de estimerte kontantstrømmene på denne måten, skal det anvende diskonteringsrenter som er hensiktsmessige for de estimerte kontantstrømmene som helhet, for eksempel ved å bruke stokastiske modellberegninger eller risikonøytrale målemetoder.
- B78 Diskonteringsrentene skal bare omfatte relevante faktorer, dvs. faktorer som oppstår som følge av tidsverdien av penger, kontantstrømmenes egenskaper og forsikringskontraktene likviditetsegenskaper. Slike diskonteringsrenter kan muligens ikke observeres direkte i markedet. Når observerbare markedsrenter for et instrument med de samme egenskapene ikke er tilgjengelige, eller når observerbare markedsrenter for tilsvarende instrumenter er tilgjengelige, men de identifiserer ikke særskilt faktorene som skiller instrumentet fra forsikringskontraktene, skal et foretak derfor estimere de relevante rentene. IFRS 17 krever ikke en bestemt estimeringsmetode for fastsettelse av diskonteringsrenter. Ved anvendelse av en estimeringsmetode skal et foretak
- a) maksimere bruken av observerbare inndata (se B44) og gjenspeile alle rimelige og dokumenterbare opplysninger om ikke-markedsvariabler som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, både eksternt og internt (se B49). Særlig skal diskonteringsrentene som benyttes, ikke være i strid med tilgjengelige og relevante markedsdata, og eventuelle ikke-markedsvariabler som benyttes, skal ikke være i strid med observerbare markedsvariabler,
  - b) gjenspeile gjeldende markedsforhold fra en markedsdeltakers perspektiv,
  - c) utøve skjønn ved vurderingen av graden av likhet mellom egenskapene til de forsikringskontraktene som måles, og egenskapene til det instrumentet som det finnes observerbare markedspriser for, og justere disse prisene for å gjenspeile forskjellene mellom dem.

- B79 For kontantstrømmer for forsikringskontrakter som ikke varierer med avkastningen på underliggende poster, gjenspeiler diskonteringsrenten avkastningskurven i den relevante valutaen for instrumenter som eksponerer innehaveren for ingen eller ubetydelig kreditt risiko, justert for å gjenspeile likviditetsegenskapene til gruppen av forsikringskontrakter. Justeringen skal gjenspeile forskjellen mellom likviditetsegenskapene til gruppen av forsikringskontrakter og likviditetsegenskapene til eiendelene som benyttes til å fastsette avkastningskurven. Avkastningskurver gjenspeiler eiendeler som omsettes på aktive markeder, og som innehaveren vanligvis kan selge når som helst uten å pådra seg betydelige utgifter. I henhold til visse forsikringskontrakter kan imidlertid ikke foretaket tvinges til å foreta utbetalinger tidligere enn de forsikrede hendelsene inntreffer, eller før tidspunkter angitt i kontraktene.
- B80 For kontantstrømmer for forsikringskontrakter som ikke varierer med avkastningen på underliggende poster, kan et foretak derfor fastsette diskonteringsrenter ved å justere en likvid risikofri avkastningskurve for å gjenspeile forskjellene mellom likviditetsegenskapene til de finansielle instrumentene som ligger til grunn for de rentesatsene som er observert på markedet, og likviditetsegenskapene til forsikringskontraktene (en nedenfra og opp-metode («bottom-up»)).
- B81 Alternativt kan et foretak fastsette egnede diskonteringsrenter for forsikringskontrakter basert på en avkastningskurve som gjenspeiler gjeldende markedsmessig avkastning implisitt i en måling av virkelig verdi av en referanseportefølje av eiendeler (en ovenfra og ned-metode («top-down»)). Et foretak skal justere denne avkastningskurven for å eliminere eventuelle faktorer som ikke er relevante for forsikringskontraktene, men er ikke forpliktet til å justere avkastningskurven for forskjeller i likviditetsegenskapene til forsikringskontraktene og referanseporteføljen.
- B82 Ved estimering av avkastningskurven beskrevet i B81
- skal et foretak, dersom det finnes observerbare markedspriser på aktive markeder for eiendeler i referanseporteføljen, benytte disse prisene (i overensstemmelse med nr. 69 i IFRS 13),
  - skal et foretak, dersom et marked ikke er aktivt, justere observerbare markedspriser for tilsvarende eiendeler for å gjøre dem sammenlignbare med markedsprisene for de eiendelene som måles (i overensstemmelse med nr. 83 i IFRS 13),
  - skal et foretak, dersom det ikke finnes noe marked for eiendeler i referanseporteføljen, anvende en estimeringsmetode. For slike eiendeler (i overensstemmelse med nr. 89 i IFRS 13) skal et foretak
    - utarbeide ikke-observerbare inndata ved hjelp av den beste informasjonen som er tilgjengelig under omstendighetene. Slike inndata kan omfatte foretakets egne data, og innenfor rammen av IFRS 17 kan foretaket legge mer vekt på langsiktige estimater enn på kortsiktige svingninger, og
    - justere disse dataene slik at de gjenspeiler alle opplysninger om markedsdeltakernes forutsetninger som med rimelighet kan sies å være tilgjengelige.
- B83 Ved justeringen av avkastningskurven skal et foretak justere de markedsrentene som er observert i nylige transaksjoner med instrumenter med lignende egenskaper, for bevegelser i markedsfaktorer siden transaksjonstidspunktet, og det skal justere observerte markedsrenter for å gjenspeile graden av ulikhet mellom instrumentet som måles, og instrumentet som transaksjonsprisene er observerbare for. For kontantstrømmer for forsikringskontrakter som ikke varierer med avkastningen på eiendelene i referanseporteføljen, skal slike justeringer
- omfatte justering for differanser mellom størrelsen på, tidspunktet for og usikkerhet for kontantstrømmene for eiendelene i porteføljen og størrelsen på, tidspunktet for og usikkerhet for kontantstrømmene for forsikringskontraktene, og
  - utelukke markedsrisikopremier for kreditt risiko, som er relevante bare for eiendelene i referanseporteføljen.
- B84 For kontantstrømmer for forsikringskontrakter som ikke varierer med avkastningen på eiendelene i referanseporteføljen, bør det i prinsippet finnes en enkelt illikvid risikofri avkastningskurve som fjerner enhver usikkerhet med hensyn størrelsen på og tidspunktet for kontantstrømmene. I praksis kan imidlertid ovenfra og ned-metoden og nedenfra og opp-metoden resultere i forskjellige avkastningskurver, selv i samme valuta. Dette skyldes de iboende begrensningene i estimeringen av justeringene som foretas for hver enkelt metode, og den mulige mangelen på en justering for forskjellige likviditetsegenskaper i ovenfra og ned-metoden. Et foretak er ikke forpliktet til å avstemme diskonteringsrenten som er fastsatt i henhold til foretakets valgte metode, med den diskonteringsrenten som ville blitt fastsatt i henhold til den andre metoden.

B85 IFRS 17 angir ingen begrensninger på referanseporteføljen av eiendeler som brukes ved anvendelse av B81. Det kreves imidlertid færre justeringer for å eliminere faktorer som ikke er relevante for forsikringskontraktene, når referanseporteføljen av eiendeler har lignende egenskaper. Dersom kontantstrømmene for forsikringskontraktene for eksempel ikke varierer med avkastningen på underliggende poster, vil det kreves færre justeringer dersom et foretak benyttet gjeldsinstrumenter som utgangspunkt i stedet for egenkapitalinstrumenter. For gjeldsinstrumenter vil formålet være å eliminere virkningen av kredittrisikoen og andre faktorer som ikke er relevante for forsikringskontraktene, fra den samlede obligasjonsavkastningen. En måte å estimere virkningen av kredittrisiko på, er å bruke markedsprisen på et kredittderivat som referansepunkt.

Risikojustering for ikke-finansiell risiko (nr. 37)

B86 Risikojusteringen for ikke-finansiell risiko gjelder annen risiko som oppstår fra forsikringskontrakter, enn finansiell risiko. Finansiell risiko inngår i estimatene av framtidige kontantstrømmer eller diskonteringsrenten som benyttes til å justere kontantstrømmene. De risikoene som dekkes av risikojusteringen for ikke-finansiell risiko, er forsikringsrisiko og annen ikke-finansiell risiko som for eksempel bortfallsrisiko og kostnadsrisiko (se B14).

B87 Risikojusteringen for ikke-finansiell risiko for forsikringskontrakter måler den kompensasjonen som foretaket ville kreve for å være nøytralt i valget mellom å

- a) oppfylle en forpliktelse som har en rekke mulige utfall som oppstår som følge av ikke-finansiell risiko, og
- b) oppfylle en forpliktelse som vil generere faste kontantstrømmer med samme forventede nåverdi som forsikringskontraktene.

Risikojusteringen for ikke-finansiell risiko vil for eksempel måle den kompensasjonen som foretaket ville kreve for å være nøytralt i valget mellom å oppfylle en forpliktelse som på grunn av ikke-finansiell risiko har en sannsynlighet på 50 prosent for å være på 90 valutaenheter og en sannsynlighet på 50 prosent for å være på 110 valutaenheter, og å oppfylle en forpliktelse som er fastsatt til 100 valutaenheter. Risikojusteringen for ikke-finansiell risiko gir dermed brukere av finansregnskap informasjon om hvilket beløp foretaket krever for den usikkerhet som oppstår som følge av ikke-finansiell risiko når det gjelder størrelsen på og tidspunkter for kontantstrømmer.

B88 Ettersom risikojusteringen for ikke-finansiell risiko gjenspeiler den kompensasjonen som foretaket ville kreve for å påta seg den ikke-finansielle risikoen som oppstår som følge av usikkerheten med hensyn til størrelsen på og tidspunktet for kontantstrømmene, gjenspeiler risikojusteringen for ikke-finansiell risiko også

- a) størrelsen på den diversifiseringsfordelen som foretaket inkluderer ved fastsettelsen av kompensasjonen som det krever for å påta seg denne risikoen, og
- b) både gunstige og ugunstige utfall, på en måte som gjenspeiler foretakets grad av risikoaversjon.

B89 Formålet med risikojusteringen for ikke-finansiell risiko er å måle virkningen av usikkerhet på kontantstrømmene som stammer fra forsikringskontrakter, unntatt usikkerhet som følge av finansiell risiko. Risikojusteringen for ikke-finansiell risiko skal derfor gjenspeile alle ikke-finansielle risikoer knyttet til forsikringskontraktene. Den skal ikke gjenspeile risiko som ikke stammer fra forsikringskontraktene, for eksempel generell operasjonell risiko.

B90 Risikojusteringen for ikke-finansiell risiko skal inkluderes i målingen på en eksplisitt måte. Risikojusteringen for ikke-finansiell risiko er begrepsmessig atskilt fra estimatene av framtidige kontantstrømmer og diskonteringsrentene som justerer disse kontantstrømmene. Foretaket skal ikke dobbeltregne risikojusteringen for ikke-finansiell risiko ved for eksempel også å inkludere risikojusteringen for ikke-finansiell risiko implisitt ved fastsettelsen av estimatene av framtidige kontantstrømmer eller diskonteringsrenter. Diskonteringsrentene som angis for å overholde nr. 120, skal ikke omfatte noen implisitte justeringer for ikke-finansiell risiko.

B91 IFRS 17 angir ikke hvilke estimeringsmetoder som skal benyttes til å fastsette risikojusteringen for ikke-finansiell risiko. For å gjenspeile den kompensasjonen som foretaket ville kreve for å påta seg den ikke-finansielle risikoen, skal imidlertid risikojusteringen for ikke-finansiell risiko ha følgende egenskaper:

- a) Risikoer med lav hyppighet og høy alvorlighetsgrad vil føre til høyere risikojusteringer for ikke-finansiell risiko enn risikoer med høy hyppighet og lav alvorlighetsgrad.
- b) For sammenlignbare risiko vil kontrakter med lengre løpetid føre til høyere risikojusteringer for ikke-finansiell risiko enn kontrakter med kortere løpetid.

- c) Risikoer med bredere sannsynlighetsfordeling vil føre til høyere risikojusteringer for ikke-finansiell risiko enn risikoer med smalere fordeling.
  - d) Jo mindre kjennskap det er til det aktuelle estimatet og dets trend, desto høyere blir risikojusteringen for ikke-finansiell risiko.
  - e) I den grad nye erfaringer reduserer usikkerheten omkring størrelsen på og tidspunktene for kontantstrømmene vil risikojusteringene for ikke-finansiell risiko minske, og omvendt.
- B92 Et foretak skal foreta en vurdering ved fastsettelsen av en egnet estimeringsmetode for risikojusteringen for ikke-finansiell risiko. Når et foretak foretar en slik vurdering, skal det også vurdere om metoden gir konsise og informative opplysninger som gjør at brukere av finansregnskapet kan sammenligne foretakets resultater mot andre foretaks resultater. Nr. 119 krever at et foretak som benytter en annen metode enn konfidensnivåmetoden til å fastsette risikojusteringen for ikke-finansiell risiko, opplyser om metoden som er brukt, og hvilket konfidensnivå som svarer til resultatene av denne metoden.

Førstegangsinnregning av overføringer av forsikringskontrakter og virksomhetssammenslutninger (nr. 39)

- B93 Når et foretak anskaffer utstedte forsikringskontrakter eller gjenforsikringskontrakter som innehas, i en overføring av forsikringskontrakter som ikke medfører en etablering av en virksomhet eller inngår i en virksomhetssammenslutning som omfattes av IFRS 3, skal foretaket anvende nr. 14–24 for å identifisere de gruppene av kontrakter som er anskaffet, som om det hadde inngått kontraktene på transaksjonstidspunktet.
- B94 Et foretak skal anvende det vederlaget som er mottatt eller betalt for kontraktene, som en tilnæringsverdi for de mottatte premiene. Vederlaget som er mottatt eller betalt for kontraktene, omfatter ikke vederlaget som er mottatt eller betalt for eventuelle andre eiendeler og forpliktelser som er anskaffet i samme transaksjon. I en virksomhetssammenslutning som omfattes av IFRS 3, er vederlaget som mottas eller betales, lik den virkelige verdien av kontraktene på dette tidspunktet. Ved fastsettelsen av denne virkelige verdien skal et foretak ikke anvende nr. 47 i IFRS 13 (om anfordringselementer).
- B95 Med mindre premiefordelingsmetoden for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden i nr. 55–59 og 69–70A kommer til anvendelse, beregnes ved førstegangsinnregning den kontraktsregulerte tjenestemarginen ved anvendelse av nr. 38 for anskaffede utstedte forsikringskontrakter og nr. 65 for anskaffede gjenforsikringskontrakter som innehas, ved hjelp av det vederlaget som er mottatt eller betalt for kontraktene som en tilnæringsverdi for premiene som er mottatt eller betalt på tidspunktet for førstegangsinnregning.
- B95A Dersom anskaffede utstedte forsikringskontrakter er tapsbringende ved anvendelse av nr. 47, skal foretaket innregne det overskytende beløpet av kontantstrømmene for oppfyllelse sammenlignet med det vederlaget som er betalt eller mottatt, som goodwill eller gevinst fra et kjøp på gunstige vilkår for kontrakter som er anskaffet ved en virksomhetssammenslutning som omfattes av IFRS 3, eller som et tap i resultatet for kontrakter som er anskaffet ved en overføring. Foretaket skal fastsette en tapskomponent for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden for dette overskytende beløpet og anvende nr. 49–52 til å fordele etterfølgende endringer i kontantstrømmene for oppfyllelse på denne tapskomponenten.
- B95B For en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, der nr. 66A–66B får anvendelse, skal et foretak fastsette eiendelens tapsgjenvinningskomponent for den resterende dekningsperioden på transaksjonstidspunktet ved å multiplisere
- a) tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden for de underliggende forsikringskontraktene på transaksjonstidspunktet og
  - b) den prosentdelen av erstatningskrav fra de underliggende forsikringskontraktene som foretaket på transaksjonstidspunktet forventer å gjenvinne fra gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.
- B95C Foretaket skal innregne tapsgjenvinningskomponenten fastsatt ved anvendelse av B95B som goodwill eller gevinst fra et kjøp på gunstige vilkår for gjenforsikringskontrakter som innehas, som er anskaffet ved en virksomhetssammenslutning som omfattes av IFRS 3, eller som inntekt i resultatet for kontrakter som er anskaffet ved en overføring.

B95D Ved anvendelse av nr. 14–22 kan et foretak på transaksjonstidspunktet i en tapsbringende gruppe av forsikringskontrakter inkludere både tapsbringende forsikringskontrakter som omfattes av en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, og tapsbringende kontrakter som ikke omfattes av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas. For å anvende B95B i slike tilfeller skal et foretak benytte et systematisk og rasjonelt fordelingsgrunnlag for å fastsette den andelen av tapskomponenten for gruppen av forsikringskontrakter som er knyttet til forsikringskontrakter som er omfattet av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.

Eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer

B95E Når et foretak anskaffer utstedte forsikringskontrakter i en overføring av forsikringskontrakter som ikke medfører en etablering av en virksomhet eller inngår i en virksomhetssammenslutning som omfattes av IFRS 3, skal foretaket innregne en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet for retten til

- a) framtidige forsikringskontrakter som er fornyelser av forsikringskontrakter innregnet på transaksjonstidspunktet, og
- b) andre framtidige forsikringskontrakter enn dem som er nevnt i bokstav a), etter transaksjonstidspunktet uten igjen å betale kontantstrømmene ved anskaffelse av forsikringer som det overtatte foretaket allerede har betalt, og som er direkte henførbare til den tilknyttede porteføljen av forsikringskontrakter.

B95F På transaksjonstidspunktet skal beløpet for eventuelle eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer ikke inngå i målingen av den overtatte gruppen av forsikringskontrakter ved anvendelse av B93–B95A.

Endringer i den balanseførte verdien av den kontraktsregulerte tjenestemarginen for forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse (nr. 44)

B96 For forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse krever nr. 44 bokstav c) en justering av den kontraktsregulerte tjenestemarginen for en gruppe av forsikringskontrakter for endringer i kontantstrømmer for oppfyllelse som gjelder framtidige tjenester. Disse endringene omfatter

- a) erfaringsbaserte justeringer som følge av premier mottatt i perioden som gjelder framtidige tjenester, samt tilknyttede kontantstrømmer som for eksempel kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer og premiebaserte avgifter, målt til diskonteringsrentene angitt i B72 bokstav c),
- b) endringer i estimater av nåverdien av framtidige kontantstrømmer som inngår i forpliktelsen for den resterende dekningsperioden, unntatt dem som er beskrevet i B97 bokstav a), målt til diskonteringsrentene angitt i B72 bokstav c),
- c) differanser mellom investeringskomponenter som forventes å skulle betales i perioden, og faktiske investeringskomponenter som skal betales i perioden. Disse differansene fastsettes ved å sammenligne i) den faktiske investeringskomponenten som skal betales i perioden, med ii) betalingen i perioden som var forventet ved periodens begynnelse, pluss eventuelle finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader knyttet til den forventede betalingen før den skal betales,
- ca) differanser mellom eventuelle lån til en forsikringstaker som forventes å skulle tilbakebetales i perioden, og det faktiske lånet til en forsikringstaker som skal tilbakebetales i perioden. Disse differansene fastsettes ved å sammenligne i) det faktiske lånet til en forsikringstaker som skal tilbakebetales i perioden, med ii) tilbakebetalingen i perioden som var forventet ved periodens begynnelse, pluss eventuelle finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader knyttet til den forventede tilbakebetalingen før den skal tilbakebetales,
- d) endringer i risikojusteringen for ikke-finansiell risiko som gjelder framtidige tjenester. Et foretak er ikke forpliktet til å dele opp endringen i risikojusteringen for ikke-finansiell risiko mellom i) en endring knyttet til ikke-finansiell risiko og ii) virkningen av tidsverdien av penger og endringer i tidsverdien av penger. Dersom et foretak foretar en slik oppdeling, skal det justere den kontraktsregulerte tjenestemarginen for endringen knyttet til ikke-finansiell risiko, målt til diskonteringsrentene angitt i B72 bokstav c).

B97 Et foretak skal ikke justere den kontraktsregulerte tjenestemarginen for en gruppe av forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse for følgende endringer i kontantstrømmene for oppfyllelse, ettersom de ikke gjelder framtidige tjenester:

- a) Virkningen av tidsverdien av penger og endringer i tidsverdien av penger. Disse virkningene omfatter
  - i) den eventuelle virkningen på estimerte framtidige kontantstrømmer,

- ii) virkningen, dersom den er oppdelt, på risikojusteringen for ikke-finansiell risiko, og
  - iii) virkningen av en endring i diskonteringsrenten.
- b) Endringer i estimater av kontantstrømmer for oppfyllelse i forpliktelsen for inntrufne skader.
- c) Erfaringsbaserte justeringer, bortsett fra dem som er beskrevet i B96 bokstav a).
- B98 Vilkårene i enkelte forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse gir et foretak mulighet til å utøve skjønn med hensyn til kontantstrømmene som skal betales til forsikringstakerne. En endring i de skjønnsmessig fastsatte kontantstrømmene anses for å være knyttet til framtidige tjenester og justerer dermed den kontraktsregulerte tjenestemarginen. For å fastsette hvordan en endring i skjønnsmessig fastsatte kontantstrømmer skal identifiseres, skal et foretak ved inngåelsen av kontrakten angi på hvilket grunnlag det forventer å fastsette sin forpliktelse i henhold til kontrakten, for eksempel basert på en fast rente eller på avkastninger som varierer på grunnlag av nærmere angitte avkastninger på eiendelen.
- B99 Et foretak skal benytte denne angivelsen til å skille mellom virkningen av endringer i forutsetninger som gjelder finansiell risiko for denne forpliktelsen (som ikke innebærer justering av den kontraktsregulerte tjenestemarginen), og virkningen av skjønnsmessig fastsatte endringer av denne forpliktelsen (som innebærer justering av den kontraktsregulerte tjenestemarginen).
- B100 Dersom et foretak ved inngåelsen av kontrakten ikke kan angi hva det anser som sin forpliktelse i henhold til kontrakten, og hva det anser for å være skjønnsmessig, skal det anse sin forpliktelse som den implisitte avkastningen i estimatet av kontantstrømmene for oppfyllelse ved inngåelsen av kontrakten, oppdatert for å gjenspeile gjeldende forutsetninger knyttet til finansiell risiko.

Endringer i den balanseførte verdien av den kontraktsregulerte tjenestemarginen for forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse (nr. 45)

- B101 Forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse er forsikringskontrakter som i det vesentlige er investeringsrelaterte tjenestekontrakter der et foretak lover en investeringsavkastning basert på underliggende poster. De defineres derfor som forsikringskontrakter der
- a) kontraktsvilkårene angir at forsikringstakeren deltar i en andel av en klart identifisert gruppe av underliggende poster (se B105–B106),
  - b) foretaket forventer å betale forsikringstakeren et beløp som tilsvarer en betydelig andel av avkastningen på den virkelige verdien av de underliggende postene (se B107), og
  - c) foretaket forventer at en betydelig andel av en endring i beløpene som skal betales til forsikringstakeren, vil variere med endringen i den virkelige verdien av de underliggende postene (se B107).
- B102 Et foretak skal vurdere om vilkårene i B101 er oppfylt på bakgrunn av forventningene ved inngåelsen av kontrakten, og det skal deretter ikke revurdere betingelsene senere, med mindre kontrakten endres ved anvendelse av nr. 72.
- B103 I den utstrekning forsikringskontrakter i en gruppe påvirker kontantstrømmene til forsikringstakere med kontrakter i andre grupper (se B67–B71) skal et foretak vurdere om vilkårene i B101 er oppfylt, ved å ta i betraktning de kontantstrømmene som foretaket forventer å betale til forsikringstakerne, og som er fastsatt ved anvendelse av B68–B70.
- B104 Vilkårene i B101 sikrer at forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse er kontrakter der foretakets plikt overfor forsikringstakeren er netto av
- a) plikten til å betale forsikringstakeren et beløp som tilsvarer den virkelige verdien av de underliggende postene, og
  - b) et variabelt honorar (se B110–B118) som foretaket vil trekke fra bokstav a) i bytte mot framtidige tjenester som ytes i henhold til forsikringskontrakten, og som omfatter
    - i) beløpet for foretakets andel av den virkelige verdien av de underliggende postene minus
    - ii) kontantstrømmer for oppfyllelse som ikke varierer på grunnlag av avkastningen på underliggende poster.
- B105 En andel omhandlet i B101 bokstav a) utelukker ikke at foretaket kan ha mulighet til å variere de beløpene som skal betales til forsikringstakeren. Forbindelsen til de underliggende postene må imidlertid kunne håndheves (se nr. 2).

- B106 Gruppen av underliggende poster omhandlet i B101 bokstav a) kan omfatte alle slags poster, for eksempel en referanseportefølje av eiendeler, foretakets nettoeiendeler eller en nærmere angitt undergruppe av foretakets nettoeiendeler, så lenge de klart identifiseres av kontrakten. Et foretak trenger ikke å inneha den identifiserte gruppen av underliggende poster. Det er imidlertid ikke snakk om en klart identifisert gruppe av underliggende når
- a) et foretak kan endre de underliggende postene som fastsetter beløpet for foretakets plikt, med tilbakevirkende kraft, eller
  - b) det ikke er identifisert noen underliggende poster, selv om forsikringstakeren kan få en avkastning som generelt gjenspeiler foretakets samlede resultater og forventninger eller resultatene og forventningene til en delgruppe av eiendeler som foretaket innehar. Et eksempel på en slik avkastning er en krediteringsrentesats eller en utbyttebetaling fastsatt ved utgangen av perioden den er forbundet med. I dette tilfellet gjenspeilerplikten overfor forsikringstakeren den krediteringsrentesatsen eller de utbyttebeløpene som foretaket har fastsatt, og ikke identifiserte underliggende poster.
- B107 B101 bokstav b) krever at foretaket forventer at en betydelig andel av avkastningen på den virkelige verdien av de underliggende postene vil bli betalt til forsikringstakeren, og B101 bokstav c) krever at foretaket forventer at en betydelig andel av en endring i beløpene som skal betales til forsikringstakeren, vil variere med endringen i den virkelige verdien av de underliggende postene. Et foretak skal
- a) tolke begrepet «betydelig» i begge numre i sammenheng med at formålet med forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse er kontrakter der foretaket yter investeringsrelaterte tjenester og kompenseres for tjenestene med et gebyr som fastsettes med henvisning til de underliggende postene, og
  - b) vurdere variabiliteten i beløpene i B101 bokstav b) og B101 bokstav c)
    - i) over forsikringskontraktens løpetid og
    - ii) på grunnlag av en sannsynlighetsvektet gjennomsnittlig nåverdi, ikke på grunnlag av et beste eller verst tenkelig utfall (se B37–B38).
- B108 Dersom foretaket for eksempel forventer å betale en betydelig andel av avkastningen på den virkelige verdien av de underliggende postene, med forbehold for en garantert minsteavkastning, vil det være scenarioer der
- a) kontantstrømmene som foretaket forventer å betale til forsikringstakeren, varierer med endringene i den virkelige verdien av de underliggende postene fordi den garanterte avkastningen og andre kontantstrømmer som ikke varierer på grunnlag av avkastningen på underliggende poster, ikke overstiger avkastningen på den virkelige verdien av de underliggende postene, og
  - b) kontantstrømmene som foretaket forventer å betale til forsikringstakeren, ikke varierer med endringene i den virkelige verdien av de underliggende postene fordi den garanterte avkastningen og andre kontantstrømmer som ikke varierer på grunnlag av avkastningen på underliggende poster, overstiger avkastningen på den virkelige verdien av de underliggende postene.
- Foretakets vurdering av variabiliteten i B101 bokstav c) i dette eksempelet vil gjenspeile en sannsynlighetsvektet gjennomsnittlig nåverdi for alle disse scenarioene.
- B109 Utstede gjenforsikringskontrakter og gjenforsikringskontrakter som innehas, kan ikke være forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse i henhold til IFRS 17.
- B110 For forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse justeres den kontraktsregulerte tjenstemarginen for å gjenspeile gebyrets variable karakter. Endringer i beløpene fastsatt i B104 behandles derfor som fastsatt i B111–B114.
- B111 Endringer i plikten til å betale forsikringstakeren et beløp som tilsvarer den virkelige verdien av de underliggende postene (B104 bokstav a)), gjelder ikke framtidige tjenester og innebærer ikke justering av marginen for den kontraktsregulerte tjenstemarginen.
- B112 Endringer i beløpet for foretakets andel av den virkelige verdien av de underliggende postene (B104 bokstav b) i)) gjelder framtidige tjenester og innebærer justering av den kontraktsregulerte tjenstemarginen ved anvendelse av nr. 45 bokstav b).

- B113 Endringer i kontantstrømmer for oppfyllelse som ikke varierer på grunnlag av avkastningen på underliggende poster (B104 bokstav b) ii)), omfatter
- a) andre endringer i kontantstrømmene for oppfyllelse enn dem som er angitt i bokstav b). Et foretak skal anvende B96–B97 i overensstemmelse med forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse for å fastsette i hvilken utstrekning de gjelder framtidige tjenester, og justere den kontraktsregulerte tjenestemarginen ved anvendelse av nr. 45 bokstav c). Alle justeringer måles ved hjelp av gjeldende diskonteringsrenter,
  - b) endringen i virkningen av tidsverdien av penger og finansielle risikoer som ikke oppstår som følge av underliggende poster, for eksempel virkningen av finansielle garantier. Disse endringene gjelder framtidige tjenester og innebærer justering av marginen for kontraktsregulerte tjenester ved anvendelse av nr. 45 c), bortsett fra i den utstrekning B115 kommer til anvendelse.
- B114 Et foretak er ikke forpliktet til å identifisere separat de justeringene av den kontraktsregulerte tjenestemarginen som kreves av B112 og B113. I stedet kan et kombinert beløp fastsettes for noen av eller alle justeringene.

Risikoreduksjon

- B115 I den utstrekning et foretak oppfyller vilkårene i B116, kan det velge ikke å innregne en endring i den kontraktsregulerte tjenestemarginen tjenester for å gjenspeile noen av eller alle endringene i virkningen av tidsverdien av penger og finansiell risiko på
- a) beløpet for foretakets andel av de underliggende postene (se B112) dersom foretaket reduserer virkningen av den finansielle risikoen på dette beløpet ved hjelp av derivater eller gjenforsikringskontrakter som innehas, og
  - b) kontantstrømmene for oppfyllelse som er angitt i B113 bokstav b), dersom foretaket reduserer virkningen av den finansielle risikoen på disse kontantstrømmene for oppfyllelse ved hjelp av derivater, ikke-derivative finansielle instrumenter målt til virkelig verdi over resultatet eller gjenforsikringskontrakter som innehas.
- B116 Ved anvendelse av B115 skal et foretak ha et tidligere dokumentert risikostyringsmål og en tidligere dokumentert strategi for å redusere finansiell risiko som beskrevet i B115. Ved anvendelse av dette målet og denne strategien
- a) skjer det en økonomisk motregning mellom forsikringskontraktene og derivatet, det ikke-derivative finansielle instrumentet målt til virkelig verdi over resultatet eller gjenforsikringskontrakten som innehas (dvs. verdien på forsikringskontraktene og disse risikoreduserende postene beveger seg generelt i hver sin retning ettersom de reagerer likt på endringene i risikoen som reduseres). Et foretak skal ikke ta hensyn til regnskapsmessige målingsforskjeller i vurderingen av den økonomiske motregningen,
  - b) dominerer ikke kredittrisikoen den økonomiske motregningen.
- B117 Foretaket skal fastsette kontantstrømmene for oppfyllelsen i en gruppe der B115 anvendes på en konsekvent måte i hver rapporteringsperiode.
- B117A Dersom foretaket reduserer virkningen av finansiell risiko ved hjelp av derivater eller ikke-derivative finansielle instrumenter målt til virkelig verdi over resultatet, skal det i resultatet inkludere periodens finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader som følger av anvendelsen av B115. Dersom foretaket reduserer virkningen av finansiell risiko ved hjelp av gjenforsikringskontrakter som innehas, skal det anvende de samme regnskapsprinsippene på presentasjonen av finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader som følger av anvendelsen av B115, som foretaket anvender på gjenforsikringskontrakter som innehas, ved anvendelse av nr. 88 og 90.
- B118 Dersom noen av vilkårene i B116 ikke lenger er oppfylt, skal et foretak opphøre å anvende B115 fra dette tidspunktet. Et foretak skal ikke foreta noen justeringer for endringer som tidligere er innregnet i resultatet.

Innregning av den kontraktsregulerte tjenestemarginen i resultatet

- B119 Et beløp for den kontraktsregulerte tjenestemarginen for en gruppe av forsikringskontrakter innregnes i resultatet i hver periode for å gjenspeile de forsikringskontrakttjenestene som ytes i henhold til gruppen av forsikringskontrakter i denne perioden (se nr. 44 bokstav e), nr. 45 bokstav e) og nr. 66 bokstav e)). Beløpet fastsettes ved å

- a) identifisere dekningsenhetene i gruppen. Antallet dekningsenheter i en gruppe er mengden av forsikringskontraktstjenester som ytes i henhold til kontraktene i gruppen, som for hver enkelt kontrakt fastsettes ved at det tas hensyn til mengden av ytelser levert i henhold til en kontrakt og dens forventede dekningsperiode,
- b) fordele likt den kontraktsregulerte tjenestemarginen ved slutten av perioden (før innregning av eventuelle beløp i resultatet for å gjenspeile de forsikringskontraktstjenestene som ytes i perioden) på hver enkelt dekningsenhet som ytes i inneværende periode, og som forventes å bli ytt i framtiden,
- c) innregne i resultatet det beløpet som er fordelt på dekningsenhetene som ytes i perioden.

B119A Ved anvendelse av B119 slutter perioden for investeringsavkastningstjenester eller investeringsrelaterte tjenester på eller før tidspunktet da alle skyldige beløp til nåværende forsikringstakere i forbindelse med disse tjenestene er betalt, uten at det tas hensyn til betalinger til framtidige forsikringstakere som inngår i kontantstrømmene for oppfyllelse ved anvendelse av B68.

B119B Forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse kan yte en investeringsavkastningstjeneste bare dersom

- a) det finnes en investeringskomponent, eller dersom forsikringstakeren har rett til å trekke tilbake et beløp,
- b) foretaket forventer at investeringskomponenten eller det beløpet som forsikringstakeren har rett til å trekke tilbake, inkluderer en investeringsavkastning (en investeringsavkastning kan være mindre enn null, for eksempel i en situasjon med negativ rente), og
- c) foretaket forventer å utøve investeringsvirksomhet for å generere denne investeringsavkastningen.

Gjenforsikringskontrakter som innehas – innregning av gjenvinning av tap på underliggende forsikringskontrakter (nr. 66A–66B)

B119C Nr. 66A får anvendelse bare dersom gjenforsikringskontrakten som innehas, inngås før eller samtidig med innregningen av de tapsbringende underliggende forsikringskontraktene.

B119D Ved anvendelse av nr. 66A skal et foretak fastsette justeringen av den kontraktsregulerte tjenestemarginen for en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, og de resulterende inntektene ved å multiplisere

- a) det tapet som innregnes i de underliggende forsikringskontraktene, og
- b) den prosentdelen av erstatningskrav fra de underliggende forsikringskontraktene som foretaket forventer å gjenvinne fra gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.

B119E Ved anvendelse av nr. 14–22 kan et foretak i en tapsbringende gruppe av forsikringskontrakter inkludere både tapsbringende forsikringskontrakter som omfattes av en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, og tapsbringende forsikringskontrakter som ikke omfattes av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas. Ved anvendelse av nr. 66 bokstav c) i)–ii) og nr. 66A i slike tilfeller skal foretaket anvende en systematisk og rasjonell fordelingsmetode for å fastsette den andelen av tapene som er innregnet for gruppen av forsikringskontrakter som er knyttet til forsikringskontrakter som er omfattet av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.

B119F Etter at et foretak har fastsatt en tapsgjenvinningskomponent ved anvendelse av nr. 66 B, skal foretaket justere tapsgjenvinningskomponenten for å gjenspeile endringer i tapskomponenten for en tapsbringende gruppe av underliggende forsikringskontrakter (se nr. 50–52). Den balanseførte verdien av tapsgjenvinningskomponenten skal ikke overstige den andelen av den balanseførte verdien av tapskomponenten for den tapsbringende gruppen av underliggende forsikringskontrakter som foretaket forventer å gjenvinne fra gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.

FORSIKRINGSINNTJEKT (NR. 83 OG 85)

B120 De samlede forsikringsinntektene for en gruppe av forsikringskontrakter er vederlaget for kontraktene, dvs. premiebeløpene som er betalt til foretaket,

- a) justert for en virkning av finansieringen og
- b) unntatt eventuelle investeringskomponenter.

B121 Nr. 83 krever at beløpet for forsikringsinntekter som er innregnet i en periode, gjenspeiler overføringen av avtalte tjenester til et beløp som tilsvarer det vederlaget som foretaket forventer å være berettiget til i bytte mot disse tjenestene. Det samlede vederlaget for en gruppe av kontrakter omfatter følgende beløp:

- a) Beløp knyttet til yting av tjenester, som omfatter
  - i) kostnader for forsikringstjenester, unntatt eventuelle beløp knyttet til risikojusteringen for ikke-finansiell risiko som omfattes av ii), og eventuelle beløp fordelt på tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden,
  - ia) beløp knyttet til inntektsskatt som spesifikt skal dekkes av forsikringstakeren,
  - ii) risikojusteringen for ikke-finansiell risiko, unntatt eventuelle beløp fordelt på tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden, og
  - iii) den kontraktsregulerte tjenestemarginen.
- b) Beløp knyttet til kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer.

B122 Forsikringsinntekter for en periode med hensyn til beløpene som er beskrevet i B121 bokstav a), fastsettes som angitt i B123–B124. Forsikringsinntekter for en periode med hensyn til beløpene som er beskrevet i B121 bokstav b), fastsettes som angitt i B125.

B123 Ved anvendelse av IFRS 15 skal et foretak, når det yter tjenester, fraregne leveringsplikten for disse tjenestene og innregne inntektene. På samme måte skal et foretak ved anvendelse av IFRS 17, når det yter tjenester i en periode, redusere forpliktelsen for den resterende dekningsperioden for tjenestene som ytes, og innregne forsikringsinntekter. Reduksjonen av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden som fører til forsikringsinntekter, utelukker endringer i forpliktelsen som ikke gjelder tjenester som forventes å bli omfattet av vederlaget som foretaket har mottatt. Disse endringene er

- a) endringer som ikke gjelder tjenester som ytes i perioden, for eksempel
  - i) endringer som følge av inngående kontantstrømmer fra mottatte premier,
  - ii) endringer som gjelder investeringskomponenter i perioden,
  - ia) endringer som følge av kontantstrømmer fra lån til forsikringstakere,
  - iii) endringer som gjelder transaksjonsbaserte skatter som innkreves på vegne av tredjeparter (for eksempel avgifter på premier, merverdiavgift og avgifter på varer og tjenester) (se B65 bokstav i)),
  - iv) finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader,
  - v) kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer (se B125) og
  - vi) fraregning av forpliktelser overført til en tredjepart,
- b) endringer som gjelder tjenester, men der foretaket ikke forventer vederlag, dvs. økninger eller reduksjoner i tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden (se nr. 47–52).

B123A I den utstrekning et foretak fraregner en eiendel for andre kontantstrømmer enn kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer på tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe av forsikringskontrakter (se nr. 38 bokstav c) ii) og B66A) skal det innregne forsikringsinntekter og -kostnader for det beløpet som ble fraregnet på det tidspunktet.

B124 Følgelig kan forsikringsinntektene for perioden også analyseres som summen av endringene av forpliktelsen for den resterende dekningsperioden i perioden som gjelder tjenester som foretaket forventer å motta vederlag for. Disse endringene er

- a) kostnader for forsikringstjenester som er påløpt i perioden (målt til de beløpene som forventes i begynnelsen av perioden), unntatt
  - i) beløpene som er fordelt på tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden ved anvendelse av nr. 51 bokstav a),
  - ii) tilbakebetalinger av investeringskomponenter,
  - iii) beløp som gjelder transaksjonsbaserte skatter som innkreves på vegne av tredjeparter (for eksempel avgifter på premier, merverdiavgift og avgifter på varer og tjenester) (se B65 bokstav i)),

- iv) kostnader ved anskaffelse av forsikringer (se B125) og
  - v) beløpet knyttet til risikojusteringen for ikke-finansiell risiko (se bokstav b)),
- b) endringen av risikojusteringen for ikke-finansiell risiko, unntatt
- i) endringer inkludert i finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader ved anvendelse av nr. 87,
  - ii) endringer som innebærer justering av den kontraktsregulerte tjenstemarginen, ettersom de er knyttet til framtidige tjenester ved anvendelse av nr. 44 bokstav c) og nr. 45 bokstav c), og
  - iii) beløpene som er fordelt på tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden ved anvendelse av nr. 51 bokstav b),
- c) beløpet for den kontraktsregulerte tjenstemarginen innregnet i resultatet i perioden ved anvendelse av nr. 44 bokstav e) og nr. 45 bokstav e),
- d) eventuelle andre beløp, for eksempel erfaringsbaserte justeringer for andre premieinnbetalinger enn dem som gjelder framtidige tjenester (se B96 bokstav a)).
- B125 Et foretak skal fastsette forsikringsinntekter knyttet til kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer ved å fordele den andelen av premiene som gjelder gjenvinning av disse kontantstrømmene, til hver rapporteringsperiode på en systematisk måte basert på tidsforløpet. Et foretak skal innregne det samme beløpet som kostnader for forsikrings-tjenester.
- B126 Når et foretak anvender premiefordelingsmetoden i nr. 55–58, er forsikringsinntektene for perioden lik beløpet for forventede premieinnbetalinger (unntatt investeringskomponenter og eventuelt justert for å gjenspeile tidsverdien av penger og virkningen av eventuell finansiell risiko ved anvendelse av nr. 56) fordelt på perioden. Foretaket skal fordele de forventede premieinnbetalingene på hver periode med forsikringskontraktjenester
- a) på grunnlag av tidsforløpet, men
  - b) dersom det forventede mønsteret for frigivelse av risiko i dekningsperioden skiller seg vesentlig fra tidsforløpet, skal det skje på grunnlag av forventet tidspunkt for påløpte kostnader for forsikringstjenester.
- B127 Et foretak skal ved behov endre grunnlaget for fordeling mellom B126 bokstav a) og B126 bokstav b) dersom fakta og omstendigheter endrer seg.

FINANSIELLE FORSIKRINGSINNTEKTER ELLER -KOSTNADER (NR. 87–92)

- B128 Nr. 87 krever at et foretak inkluderer virkningen av tidsverdien av penger og finansiell risiko samt endringer i disse i finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader. Ved anvendelse av IFRS 17 skal
- a) antakelser om inflasjon som er basert på en indeks for priser eller satser eller for priser på eiendeler med inflasjonstilknyttet avkastning, være antakelser som gjelder finansiell risiko,
  - b) antakelser om inflasjon som er basert på et foretaks forventning om spesifikke prisendringer, ikke være antakelser som gjelder finansiell risiko, og
  - c) endringer i målingen av en gruppe av forsikringskontrakter på grunn av endringer i verdien av underliggende poster (unntatt tilføyelser og tilbaketrekninger) være endringer som følger av virkningen av tidsverdien av penger og finansiell risiko, samt endringer i disse.
- B129 Nr. 88–89 krever at et foretak foretar et valg av regnskapsprinsipper med hensyn til om det skal dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader for perioden mellom resultatet og andre inntekter og kostnader. Et foretak skal anvende sine valg av regnskapsprinsipper på porteføljer av forsikringskontrakter. Ved vurderingen av egnede regnskapsprinsipper for en portefølje av forsikringskontrakter skal foretaket ved anvendelse av nr. 13 i IAS 8 *Regnskapsprinsipper, endringer i regnskapsmessige estimater og feil* for hver portefølje ta hensyn til de eiendelene som foretaket innehar, og hvordan det regnskapsfører disse eiendelene.

- B130 Dersom nr. 88 bokstav b) får anvendelse, skal et foretak inkludere i resultatet et beløp som fastsettes ved en systematisk fordeling av de forventede samlede finansielle inntektene eller kostnadene over løpetiden til gruppen av forsikringskontrakter. I denne sammenheng er en systematisk fordeling en fordeling av de samlede forventede finansielle inntektene eller kostnadene til en gruppe av kontrakter over løpetiden til gruppen som
- a) er basert på kontraktens egenskaper, uten henvisning til faktorer som ikke påvirker kontantstrømmene som forventes å oppstå i henhold til kontraktene. Fordelingen av finansielle inntekter eller kostnader skal for eksempel ikke være basert på forventet innregnet avkastning på eiendeler dersom denne forventede innregnede avkastningen ikke påvirker kontantstrømmene for kontraktene i gruppen,
  - b) fører til at beløpene som er innregnet i andre inntekter og kostnader over løpetiden til gruppen av kontrakter, til sammen er lik null. Det kumulative beløpet som på et hvilket som helst tidspunkt innregnes i andre inntekter og kostnader, er differansen mellom den balanseførte verdien av gruppen av kontrakter og det beløpet som den gruppen ville blitt målt til ved anvendelse av den systematiske fordelingen.
- B131 For grupper av forsikringskontrakter der endringer i forutsetninger som gjelder finansiell risiko, ikke har noen vesentlig innvirkning på beløpene som utbetales til forsikringstakeren, fastsettes den systematiske fordelingen ved hjelp av diskonteringsrentene angitt i B72 bokstav e) i).
- B132 For grupper av forsikringskontrakter der endringer i forutsetninger som gjelder finansiell risiko, har en vesentlig innvirkning på beløpene som utbetales til forsikringstakerne,
- a) kan en systematisk fordeling av de finansielle inntektene eller kostnadene som følger av estimatene av framtidige kontantstrømmer, fastsettes på en av følgende måter:
    - i) Ved å bruke en rente som fordeler de resterende reviderte forventede finansielle inntektene eller kostnadene jevnt over den resterende løpetiden for gruppen av kontrakter.
    - ii) For kontrakter som benytter en krediteringsrentesats til å fastsette beløpene som skal betales til forsikringstakeren – ved hjelp av en fordeling som er basert på de beløpene som er godskrevet i perioden, og som forventes å bli godskrevet i framtidige perioder,
  - b) fastsettes en systematisk fordeling av de finansielle inntektene eller kostnadene som følger av risikjusteringen for ikke-finansiell risiko, dersom disse er atskilt fra andre endringer i risikjusteringen for ikke-finansiell risiko ved anvendelse av nr. 81, ved hjelp av en fordeling som stemmer overens med den som ble benyttet til fordelingen av de finansielle inntektene eller kostnadene som følger av de framtidige kontantstrømmene,
  - c) fastsettes en systematisk fordeling av de finansielle inntektene eller kostnadene som følger av den kontraktsregulerte tjenestemarginen
    - i) for forsikringskontrakter som ikke har noen elementer av direkte deltakelse, ved hjelp av diskonteringsrentene angitt i B72 bokstav b), og
    - ii) for forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse, ved hjelp av en fordeling som stemmer overens med den som ble benyttet til fordelingen av de finansielle inntektene eller kostnadene som følger av de framtidige kontantstrømmene.
- B133 Ved anvendelse av premiefordelingsmetoden på forsikringskontrakter beskrevet i nr. 53–59 kan et foretak pålegges eller velge å diskontere forpliktelsen for inntrufne skader. I slike tilfeller kan det velge å dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader ved anvendelse av nr. 88 bokstav b). Dersom foretaket gjør dette valget, skal det fastsette de finansielle forsikringsinntektene eller -kostnadene i resultatet ved hjelp av diskonteringsrenten angitt i B72 bokstav e) iii).
- B134 Nr. 89 får anvendelse dersom et foretak, enten fordi det har valgt det, eller fordi det er forpliktet til det, innehar de underliggende postene for forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse. Dersom et foretak velger å dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader ved anvendelse av nr. 89 bokstav b), skal det innregne i resultatet inntekter eller kostnader som nøyaktig tilsvarer de inntekter eller kostnader som er inkludert i resultatet for de underliggende postene, slik at forskjellen mellom disse separate postene blir null.
- B135 Et foretak kan oppfylle kravene til å velge regnskapsprinsipper i nr. 89 i visse perioder, men ikke i andre som følge av en endring med hensyn til om det innehar de underliggende postene. Dersom en slik endring skjer, endres regnskapsprinsippene som er tilgjengelige for foretaket, fra det som er fastsatt i nr. 88, til det som er fastsatt i nr. 89, eller omvendt. Et foretak kan derfor endre sine regnskapsprinsipper mellom dem som er fastsatt i nr. 88 bokstav b), og dem som er fastsatt i nr. 89 bokstav b). Når foretaket foretar en slik endring, skal det

- a) inkludere det akkumulerte beløpet som tidligere ble inkludert i andre inntekter og kostnader på tidspunktet for endringen, som en omklassifiseringsjustering i resultatet i perioden for endring og i framtidige perioder på følgende måte:
- i) Dersom foretaket tidligere brukte nr. 88 bokstav b) – skal det inkludere i resultatet det akkumulerte beløpet som ble inkludert i andre inntekter og kostnader før endringen, som om foretaket videreførte metoden i nr. 88 bokstav b) basert på de forutsetningene som var gjeldende umiddelbart før endringen.
  - ii) Dersom foretaket tidligere brukte nr. 89 bokstav b) – skal det inkludere i resultatet det akkumulerte beløpet som ble inkludert i andre inntekter og kostnader før endringen, som om foretaket videreførte metoden i nr. 89 bokstav b) basert på de forutsetningene som var gjeldende umiddelbart før endringen.
- b) ikke justere sammenligningsinformasjon for tidligere perioder.

B136 Ved anvendelse av B135 bokstav a) skal et foretak ikke beregne på nytt det akkumulerte beløpet som tidligere inngikk i andre inntekter og kostnader, som om den nye oppdelingen alltid hadde vært anvendt, og forutsetningene som er benyttet for omklassifiseringen i framtidige perioder, skal ikke oppdateres etter tidspunktet for endringen.

VIRKNINGEN AV REGNSKAPSMESSIGE ESTIMATER FRA DELÅRSREGNSKAP

B137 Dersom et foretak utarbeider delårsregnskap ved anvendelse av IAS 34 *Delårsrapportering*, skal foretaket velge regnskapsprinsipper med hensyn til om det skal endre behandlingen av regnskapsmessige estimater i tidligere delårsregnskap ved anvendelse av IFRS 17 i etterfølgende delårsregnskap og i årsrapporteringsperioden. Foretaket skal anvende sine valg av regnskapsprinsipper på alle grupper av forsikringskontrakter som det utsteder, og på alle grupper av gjenforsikringskontrakter som det innehar.

Vedlegg C

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Dette vedlegget er en integrert del av IFRS 17 Forsikringskontrakter

IKRAFTTREDELSE

- C1 Et foretak skal anvende IFRS 17 på årsregnskap som omfatter perioder som begynner 1. januar 2023 eller senere. Dersom et foretak anvender IFRS 17 tidligere, skal det opplyse om dette. Tidlig anvendelse er tillatt for foretak som anvender IFRS 9 *Finansielle instrumenter* på eller før tidspunktet for førstegangsanvendelse av IFRS 17.
- C2 Ved anvendelse av overgangsbestemmelsene i C1 og C3–C33:
- a) Tidspunktet for førstegangsanvendelse er begynnelsen av årsrapporteringsperioden da et foretak første gang anvender IFRS 17.
  - b) Overgangstidspunktet er begynnelsen av årsrapporteringsperioden som kommer umiddelbart før tidspunktet for førstegangsanvendelse.

OVERGANGSBESTEMMELSER

- C3 Med mindre det ikke er praktisk mulig å gjøre dette, eller dersom C5A kommer til anvendelse, skal et foretak anvende IFRS 17 med tilbakevirkende kraft, bortsett fra at
- a) et foretak ikke trenger å presentere de kvantitative opplysningene som kreves i nr. 28 bokstav f) i IAS 8 *Regnskapsprinsipper, endringer i regnskapsmessige estimater og feil*, og
  - b) et foretak ikke skal anvende muligheten i B115 på perioder før overgangstidspunktet. Et foretak kan anvende muligheten i B115 fremadrettet på eller etter overgangstidspunktet bare dersom foretaket identifiserer risikoreduksjonsforhold på eller før tidspunktet da foretaket anvender muligheten.

- C4 For å anvende IFRS 17 med tilbakevirkende kraft skal et foretak på overgangstidspunktet
- a) identifisere, innregne og måle hver gruppe av forsikringskontrakter som om IFRS 17 alltid hadde vært anvendt,
  - aa) identifisere, innregne og måle alle eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som om IFRS 17 alltid hadde vært anvendt (bortsett fra at et foretak ikke er pålagt å anvende vurderingen av gjenvinningsmuligheten i nr. 28E før overgangstidspunktet),
  - b) fraregne eventuelle eksisterende saldoer som ikke ville ha eksistert dersom IFRS 17 alltid hadde vært anvendt, og
  - c) innregne eventuelle nettoforskjeller som følger av dette, i egenkapitalen.
- C5 Bare dersom det ikke er praktisk mulig for et foretak å anvende C3 på en gruppe av forsikringskontrakter, skal foretaket anvende en av følgende metoder i stedet for å anvende C4 bokstav a):
- a) Den endrede tilbakevirkende metoden i C6–C19A, med forbehold for C6 bokstav a).
  - b) Metoden med virkelig verdi i C20–C24B.
- C5A Uavhengig av C5 kan et foretak velge å anvende metoden med virkelig verdi i C20–C24B på en gruppe av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse som det kan anvende IFRS 17 med tilbakevirkende kraft på, men bare dersom
- a) foretaket velger å anvende muligheten for risikoreduksjon i B115 på gruppen av forsikringskontrakter fremadrettet fra overgangstidspunktet, og
  - b) foretaket har benyttet derivater, ikke-derivative finansielle instrumenter målt til virkelig verdi over resultatet eller gjenforsikringskontrakter som innehas, for å redusere den finansielle risikoen som oppstår fra gruppen av forsikringskontrakter, slik det er angitt i B115, før overgangstidspunktet.
- C5B Bare dersom det ikke er praktisk mulig for et foretak å anvende C4 bokstav aa) på en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer, skal foretaket anvende en av følgende metoder for å måle eiendelen for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer:
- a) Den endrede tilbakevirkende metoden i C14B–C14D og C17A, med forbehold for C6 bokstav a).
  - b) Metoden med virkelig verdi i C24A–C24B.

Endret tilbakevirkende metode

- C6 Formålet med den endrede tilbakevirkende metoden er å oppnå et resultat som er nærmest mulig resultatet av en tilbakevirkende anvendelse, ved hjelp av rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser. Ved anvendelse av denne metoden skal et foretak derfor
- a) bruke rimelige og dokumenterbare opplysninger. Dersom foretaket ikke kan innhente rimelige og dokumenterbare opplysninger som er nødvendige for å anvende den endrede tilbakevirkende metoden, skal det anvende metoden med virkelig verdi,
  - b) maksimere bruken av opplysninger som ville ha blitt brukt til å anvende en fullt ut tilbakevirkende metode, men bare ved bruk av opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser.
- C7 C9–C19A fastsetter tillatte endringer av tilbakevirkende anvendelse på følgende områder:
- a) Vurderinger av forsikringskontrakter eller grupper av forsikringskontrakter som ville ha blitt foretatt på tidspunktet for inngåelse eller førstegangsinnregning.
  - b) Beløp knyttet til den kontraktsregulerte tjenestemarginen eller tapskomponenten for forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse.
  - c) Beløp knyttet til den kontraktsregulerte tjenestemarginen eller tapskomponenten for forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse.
  - d) Finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader.

- C8 For å oppfylle formålet med den endrede tilbakevirkende metoden har et foretak bare tillatelse til å benytte hver endring i C9–C19A i den utstrekning det ikke har rimelige og dokumenterbare opplysninger til å kunne anvende en tilbakevirkende metode.

Vurderinger ved inngåelse eller førstegangsinnregning

- C9 I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak fastsette følgende ved hjelp av opplysninger som er tilgjengelige på overgangstidspunktet:
- a) Hvordan grupper av forsikringskontrakter skal identifiseres, ved anvendelse av nr. 14–24.
  - b) Hvorvidt en forsikringskontrakt oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt med elementer av direkte deltakelse, ved anvendelse av B101–B109.
  - c) Hvordan skjønnsmessig fastsatte kontantstrømmer for forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse skal identifiseres, ved anvendelse av B98–B100.
  - d) Hvorvidt en investeringskontrakt oppfyller definisjonen av en investeringskontrakt med skjønnsmessige deler som omfattes av IFRS 17, ved anvendelse av nr. 71.
- C9A I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak klassifisere som en forpliktelse for inntrufne skader, en forpliktelse for erstatningsoppgjør for inntrufne skader som inntraff før en forsikringskontrakt ble anskaffet i en overføring av forsikringskontrakter som ikke medfører en etablering av en virksomhet eller inngår i en virksomhets-sammenslutning som omfattes av IFRS 3.
- C10 I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak ikke anvende nr. 22 til å dele opp grupper i slike som ikke inneholder kontrakter som er utstedt med mer enn ett års mellomrom.

Fastsettelse av den kontraktsregulerte tjenestemarginen eller tapskomponenten for grupper av forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse

- C11 I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak for kontrakter uten elementer av direkte deltakelse fastsette den kontraktsregulerte tjenestemarginen eller tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden (se 49–52) på overgangstidspunktet ved anvendelse av C12–C16C.
- C12 I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak estimere de framtidige kontantstrømmene på tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe av forsikringskontrakter som beløpet for de framtidige kontantstrømmene på overgangstidspunktet (eller på et tidligere tidspunkt, dersom de framtidige kontantstrømmene på det tidligere tidspunktet kan fastsettes med tilbakevirkende kraft ved anvendelse av C4 bokstav a)), justert for de kontantstrømmene som det er kjent at har funnet sted mellom tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe av forsikringskontrakter og overgangstidspunktet (eller et tidligere tidspunkt). De kontantstrømmene som det er kjent at har funnet sted, omfatter kontantstrømmer fra kontrakter som opphørte å eksistere før overgangstidspunktet.
- C13 I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak fastsette diskonteringsrentene som var gjeldende på tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe av forsikringskontrakter (eller senere), på følgende måte:
- a) Ved hjelp av en observerbar avkastningskurve som i minst tre år umiddelbart før overgangstidspunktet, nærmer seg den avkastningskurven som ble estimert ved anvendelse av nr. 36 og B72–B85, dersom det foreligger en slik observerbar avkastningskurve.
  - b) Dersom den observerbare avkastningskurven i bokstav a) ikke foreligger, ved å estimere diskonteringsrentene som var gjeldende på tidspunktet for førstegangsinnregning (eller senere), ved å fastsette en gjennomsnittlig differanse («spread») mellom en observerbar avkastningskurve og avkastningskurven som ble estimert ved anvendelse av nr. 36 og B72–B85, og anvende denne differansen på den observerbare avkastningskurven. Denne differansen skal være et gjennomsnitt for minst tre år umiddelbart før overgangstidspunktet.
- C14 I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak fastsette risikojusteringen for ikke-finansiell risiko på tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe av forsikringskontrakter (eller senere) ved å justere risikojusteringen for ikke-finansiell risiko på overgangstidspunktet med den forventede frigivelsen av risiko før overgangstidspunktet. Den forventede frigivelsen av risiko skal fastsettes med henvisning til frigivelsen av risiko for tilsvarende forsikringskontrakter som foretaket utsteder på overgangstidspunktet.

- C14A Ved anvendelse av B137 kan et foretak velge ikke å endre behandlingen av regnskapsmessige estimater foretatt i tidligere delårsregnskap. I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et slikt foretak fastsette den kontraktsregulerte tjenestemarginen eller tapskomponenten på overgangstidspunktet som om foretaket ikke hadde utarbeidet delårsregnskap før overgangstidspunktet.
- C14B I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak benytte den samme systematiske og rasjonelle metoden som foretaket forventer å benytte etter overgangstidspunktet, ved anvendelse av nr. 28A for å fordele kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som er innbetalt (eller der en forpliktelse er innregnet ved anvendelse av en annen IFRS-standard) før overgangstidspunktet (unntatt beløp knyttet til forsikringskontrakter som opphørte å eksistere før overgangstidspunktet), på
- grupper av forsikringskontrakter som er innregnet på overgangstidspunktet, og
  - grupper av forsikringskontrakter som forventes å bli innregnet etter overgangstidspunktet.
- C14C Kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som er innbetalt før overgangstidspunktet og fordelt på en gruppe av forsikringskontrakter som er innregnet på overgangstidspunktet, justerer den kontraktsregulerte tjenestemarginen for gruppen i den utstrekning forsikringskontrakter som forventes å være i gruppen, er innregnet på det aktuelle tidspunktet (se nr. 28C og B35C). Andre kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som innbetales før overgangstidspunktet, herunder slike som er fordelt på en gruppe av forsikringskontrakter som forventes å bli innregnet etter overgangstidspunktet, innregnes som en eiendel ved anvendelse av nr. 28B.
- C14D Dersom et foretak ikke har rimelige og dokumenterbare opplysninger for å anvende C14B, skal foretaket fastsette følgende beløp til null på overgangstidspunktet:
- Justeringen av den kontraktsregulerte tjenestemarginen for en gruppe av forsikringskontrakter som er innregnet på overgangstidspunktet, og eventuelle eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som gjelder denne gruppen.
  - Eiendelen for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer for grupper av forsikringskontrakter som forventes å bli innregnet etter overgangstidspunktet.
- C15 Dersom anvendelsen av C12–C14D resulterer i en kontraktsregulert tjenestemargin på tidspunktet for førstegangsinnregning, skal et foretak gjøre følgende for å fastsette den kontraktsregulerte tjenestemarginen på overgangstidspunktet:
- Dersom foretaket anvender C13 for å estimere diskonteringsrentene som gjelder ved førstegangsinnregning, benytte disse rentene for å beregne renten på den kontraktsregulerte tjenestemarginen.
  - I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, fastsette beløpet for den kontraktsregulerte tjenestemarginen som er innregnet i resultatet som følge av overføringen av tjenester før overgangstidspunktet, ved å sammenligne de resterende dekningsenhetene på dette tidspunktet med dekningsenhetene i henhold til gruppen av kontrakter før overgangstidspunktet (se B119).
- C16 Dersom anvendelsen av C12–C14D resulterer i en tapskomponent for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden på tidspunktet for førstegangsinnregning, skal et foretak fastsette eventuelle beløp som er fordelt på tapskomponenten før overgangstidspunktet, ved anvendelse av C12–C14D og ved hjelp av et systematisk fordelingsgrunnlag.
- C16A For en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, som gir dekning for en tapsbringende gruppe av forsikringskontrakter, og som ble inngått før eller samtidig med at forsikringskontraktene ble utstedt, skal et foretak fastsette en tapsgjenvinningskomponent for eiendelen for den resterende dekningsperioden på overgangstidspunktet (se nr. 66A–66B). I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak fastsette tapsgjenvinningskomponenten ved å multiplisere
- tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden for de underliggende forsikringskontraktene på transaksjonstidspunktet (se C16 og C20) og
  - den prosentdelen av erstatningskrav fra de underliggende forsikringskontraktene som foretaket forventer å gjenvinne fra gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.

C16B Ved anvendelse av nr. 14–22 kan et foretak på transaksjonstidspunktet i en tapsbringende gruppe av forsikringskontrakter inkludere både tapsbringende forsikringskontrakter som omfattes av en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, og tapsbringende forsikringskontrakter som ikke omfattes av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas. For å anvende C16A i slike tilfeller skal et foretak benytte et systematisk og rasjonelt fordelingsgrunnlag for å fastsette den andelen av tapskomponenten for gruppen av forsikringskontrakter som er knyttet til forsikringskontrakter som er omfattet av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.

C16C Dersom et foretak ikke har rimelige og dokumenterbare opplysninger for å anvende C16A, skal foretaket ikke identifisere en tapsgjenvinningskomponent for gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.

Fastsettelse av den kontraktsregulerte tjenestemarginen eller tapskomponenten for grupper av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse

C17 I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak for kontrakter med elementer av direkte deltakelse fastsette den kontraktsregulerte tjenestemarginen eller tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden på overgangstidspunktet som

- a) den samlede virkelige verdien av de underliggende postene på det tidspunktet minus
- b) kontantstrømmer for oppfyllelse på det tidspunktet pluss eller minus
- c) en justering for
  - i) beløp som foretaket har belastet forsikringstakerne (herunder beløp som er trukket fra de underliggende postene) før det tidspunktet,
  - ii) beløp som er betalt før det tidspunktet, og som ikke ville ha variert med de underliggende postene,
  - iii) endringen i risikojusteringen for ikke-finansiell risiko som følge av frigivelsen av risiko før det tidspunktet. Foretaket skal estimere dette beløpet med henvisning til frigivelsen av risiko for tilsvarende forsikringskontrakter som foretaket utsteder på overgangstidspunktet,
  - iv) kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som er innbetalt (eller der en forpliktelse er innregnet ved anvendelse av en annen IFRS-standard) før overgangstidspunktet, og som er fordelt på gruppen (se C17A),
- d) dersom bokstav a)–c) fører til en kontraktsregulert tjenestemargin – minus beløpet for den kontraktsregulerte tjenestemarginen som gjelder tjenester som er ytt før dette tidspunktet. Summen av bokstav a)–c) er en tilnæringsverdi for den samlede kontraktsregulerte tjenestemarginen for alle tjenester som skal ytes i henhold til gruppen av kontrakter, dvs. før eventuelle beløp som ville ha blitt innregnet i resultatet for tjenester som ytes. Foretaket skal estimere beløpene som ville ha blitt innregnet i resultatet for tjenester som ble ytt, ved å sammenligne de resterende dekningsenhetene på overgangstidspunktet med de dekningsenhetene som ble levert i henhold til gruppen av kontrakter før overgangstidspunktet, eller
- e) dersom bokstav a)–c) resulterer i en tapskomponent – justere tapskomponenten til null og øke forpliktelsen for den resterende dekningsperioden, med unntak for tapskomponenten med samme beløp.

C17A I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et foretak anvende C14B–C14D for å innregne en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer og eventuelle justeringer av den kontraktsregulerte tjenestemarginen for en gruppe av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer (se C17 bokstav c) iv)).

Finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader

C18 For grupper av forsikringskontrakter som, ved anvendelse av C10, omfatter kontrakter utstedt med mer enn ett års mellomrom,

- a) kan et foretak fastsette diskonteringsrentene på tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe som angitt i B72 bokstav b)–e) ii), og diskonteringsrentene på tidspunktet for den inntrufne skaden som angitt i B72 bokstav e) iii), på overgangstidspunktet i stedet for på tidspunktet for førstegangsinnregning eller for den inntrufne skaden,

b) dersom et foretak velger å dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader i beløp som inngår i resultatet, og beløp som inngår i andre inntekter og kostnader, ved anvendelse av nr. 88 bokstav b) eller nr. 89 bokstav b), må foretaket fastsette det kumulative beløpet for finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader innregnet i andre inntekter og kostnader på overgangstidspunktet for å anvende nr. 91 bokstav a) i framtidige perioder. Foretaket kan fastsette det kumulative beløpet enten ved å anvende C19 bokstav b) eller

i) til null, med mindre ii) får anvendelse, og

ii) for forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse der B134 får anvendelse, som lik det kumulative beløpet som er innregnet i andre inntekter og kostnader for de underliggende postene.

C19 For grupper av forsikringskontrakter som ikke omfatter kontrakter utstedt med mer enn ett års mellomrom,

a) dersom et foretak anvender C13 for å estimere diskonteringsrentene som var gjeldende ved førstegangsinnregning (eller senere), skal det også fastsette diskonteringsrentene som er angitt i B72 bokstav b)–e) ved anvendelse av C13, og

b) dersom et foretak velger å dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader i beløp som inngår i resultatet, og beløp som inngår i andre inntekter og kostnader, ved anvendelse av nr. 88 bokstav b) eller nr. 89 bokstav b), må foretaket fastsette det kumulative beløpet for finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader innregnet i andre inntekter og kostnader på overgangstidspunktet for å anvende nr. 91 bokstav a) i framtidige perioder. Foretaket skal fastsette det kumulative beløpet

i) for forsikringskontrakter der et foretak vil anvende metodene med systematisk fordeling angitt i B131 – dersom foretaket anvender C13 for å estimere diskonteringsrentene ved førstegangsinnregning – ved hjelp av diskonteringsrentene som var gjeldende på tidspunktet for førstegangsinnregning, også ved anvendelse av C13,

ii) for forsikringskontrakter der et foretak vil anvende metodene med systematisk fordeling angitt i B13.2 – på det grunnlaget at forutsetningene som gjelder finansiell risiko, og som var gjeldende på tidspunktet for førstegangsinnregning, er de som gjelder på overgangstidspunktet, dvs. til null,

iii) for forsikringskontrakter der et foretak vil anvende metodene med systematisk fordeling angitt i B133 – dersom foretaket anvender C13 for å estimere diskonteringsrentene ved førstegangsinnregning (eller senere) – ved hjelp av diskonteringsrentene som var gjeldende på tidspunktet for inntruffet skade, også ved anvendelse av C13, og

iv) for forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse der B134 får anvendelse – som lik det kumulative beløpet som er innregnet i andre inntekter og kostnader for de underliggende postene.

C19A Ved anvendelse av B137 kan et foretak velge ikke å endre behandlingen av regnskapsmessige estimater foretatt i tidligere delårsregnskap. I den utstrekning det er tillatt i henhold til C8, skal et slikt foretak fastsette beløpene for de finansielle forsikringsinntektene eller -kostnadene på overgangstidspunktet som om det ikke hadde utarbeidet delårsregnskap før overgangstidspunktet.

Metoden med virkelig verdi

C20 For å anvende metoden med virkelig verdi skal et foretak fastsette den kontraktsregulerte tjenestemarginen eller tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden på overgangstidspunktet som differansen mellom den virkelige verdien av en gruppe av forsikringskontrakter på det tidspunktet og kontantstrømmene for oppfyllelse målt på det tidspunktet. Ved fastsettelsen av denne virkelige verdien skal et foretak ikke anvende nr. 47 i IFRS 13 *Måling av virkelig verdi* (om anfordringselementer).

C20A For en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, der nr. 66A–66B får anvendelse (uten at det er nødvendig å oppfylle betingelsen i B119C), skal et foretak fastsette eiendelens tapsgjenvinningskomponent for den resterende dekningsperioden på overgangstidspunktet ved å multiplisere

a) tapskomponenten for forpliktelsen for den resterende dekningsperioden for de underliggende forsikringskontraktene på transaksjonstidspunktet (se C16 og C20) og

- b) den prosentdelen av erstatningskrav fra de underliggende forsikringskontraktene som foretaket forventer å gjenvinne fra gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.
- C20B Ved anvendelse av nr. 14–22 kan et foretak på transaksjonstidspunktet i en tapsbringende gruppe av forsikringskontrakter inkludere både tapsbringende forsikringskontrakter som omfattes av en gruppe av gjenforsikringskontrakter som innehas, og tapsbringende forsikringskontrakter som ikke omfattes av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas. For å anvende C20A i slike tilfeller skal et foretak benytte et systematisk og rasjonelt fordelingsgrunnlag for å fastsette den andelen av tapskomponenten for gruppen av forsikringskontrakter som er knyttet til forsikringskontrakter som er omfattet av gruppen av gjenforsikringskontrakter som innehas.
- C21 Ved anvendelse av metoden med virkelig verdi kan et foretak anvende C22 for å fastsette
- hvordan grupper av forsikringskontrakter skal identifiseres, ved anvendelse av nr. 14–24,
  - hvorvidt en forsikringskontrakt oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt med elementer av direkte deltakelse, ved anvendelse av B101–B109,
  - hvordan skjønnsmessig fastsatte kontantstrømmer for forsikringskontrakter uten elementer av direkte deltakelse skal identifiseres, ved anvendelse av B98–B100,
  - hvorvidt en investeringskontrakt oppfyller definisjonen av en investeringskontrakt med skjønnsmessige deler som omfattes av IFRS 17, ved anvendelse av nr. 71.
- C22 Et foretak kan velge å avgjøre spørsmålene i C21 ved hjelp av
- rimelige og dokumenterbare opplysninger om hva foretaket ville ha fastsatt ut fra kontraktsvilkårene og markedsf forholdene på tidspunktet for inngåelse eller førstegangsinnregning, alt etter hva som er relevant, eller
  - rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige på overgangstidspunktet.
- C22A Ved anvendelse av metoden med virkelig verdi kan et foretak velge å klassifisere som en forpliktelse for inntrufne skader, en forpliktelse for erstatningsoppgjør for inntrufne skader som inntraff før en forsikringskontrakt ble anskaffet i en overføring av forsikringskontrakter som ikke medfører en etablering av en virksomhet eller inngår i en virksomhets-sammenslutning som omfattes av IFRS 3.
- C23 Ved anvendelse av metoden med virkelig verdi er et foretak ikke forpliktet til å anvende nr. 22, og det kan i en gruppe inkludere kontrakter som er utstedt med mer enn ett års mellomrom. Et foretak skal bare dele opp grupper i slike som bare inneholder kontrakter som er utstedt med ett års mellomrom (eller mindre), dersom det har rimelige og dokumenterbare opplysninger for å kunne foreta en slik oppdeling. Uansett om et foretak anvender nr. 22 eller ikke, kan det fastsette diskonteringsrentene på tidspunktet for førstegangsinnregning av en gruppe som angitt i B72 bokstav b)–e) ii), og diskonteringsrentene på tidspunktet for den inntrufne skaden som angitt i B72 bokstav e) iii), på overgangstidspunktet i stedet for på tidspunktet for førstegangsinnregning eller for den inntrufne skaden.
- C24 Ved anvendelse av metoden med virkelig verdi er det, dersom et foretak velger å dele opp finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader mellom resultatet og andre inntekter og kostnader, tillatt å fastsette det kumulative beløpet for finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader innregnet i andre inntekter og kostnader på overgangstidspunktet
- med tilbakevirkende kraft – men bare dersom det har rimelige og dokumenterbare opplysninger for å kunne gjøre dette, eller
  - til null – med mindre bokstav c) får anvendelse, og
  - for forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse der B134 får anvendelse – som lik det kumulative beløpet som er innregnet i andre inntekter og kostnader for de underliggende postene.

Eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer

- C24A Ved anvendelse av metoden med virkelig verdi på en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer (se C5B bokstav b)) skal et foretak på overgangstidspunktet fastsette en eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer til et beløp som er lik kontantstrømmene ved anskaffelse av forsikringer som ville oppstå for foretaket på overgangstidspunktet for retten til
- gjenvunne kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer fra premier for forsikringskontrakter som er utstedt før overgangstidspunktet, men som ikke er innregnet på overgangstidspunktet,
  - framtidige forsikringskontrakter som er fornyelser av forsikringskontrakter innregnet på overgangstidspunktet, og forsikringskontrakter beskrevet i bokstav a), og

- c) andre framtidige forsikringskontrakter enn dem som er nevnt i bokstav b), etter overgangstidspunktet uten igjen å betale kontantstrømmene ved anskaffelse av forsikringer som foretaket allerede har betalt, og som er direkte henførbare til den tilknyttede porteføljen av forsikringskontrakter.

C24B På overgangstidspunktet skal foretaket fra målingen av alle grupper av forsikringskontrakter utelukke beløpet for alle eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer.

Sammenligningsinformasjon

- C25 Uavhengig av henvisningen til årsrapporteringsperioden som kommer umiddelbart før tidspunktet for førstegangs-anvendelse i C2 bokstav b), kan et foretak også presentere justert sammenligningsinformasjon ved anvendelse av IFRS 17 for enhver tidligere periode som er presentert, men dette er ikke påkrevd. Dersom et foretak velger å presentere justert sammenligningsinformasjon for tidligere perioder, skal henvisningen til «begynnelsen av årsrapporteringsperioden som kommer umiddelbart før tidspunktet for førstegangs-anvendelse» i C2 bokstav b) forstås som «begynnelsen av den tidligste justerte sammenligningsperioden som er presentert».
- C26 Et foretak er ikke forpliktet til å framlegge de opplysningene som er angitt i nr. 93–132 for en periode som er presentert før begynnelsen av årsrapporteringsperioden som kommer umiddelbart før tidspunktet for førstegangs-anvendelse.
- C27 Dersom et foretak presenterer ikke-justert sammenligningsinformasjon for tidligere perioder, skal det angi tydelig hvilken informasjon som ikke er justert, opplyse om at den er utarbeidet på et annet grunnlag, og gjøre rede for dette grunnlaget.
- C28 Et foretak trenger ikke å framlegge tidligere upubliserte opplysninger om utviklingen av krav om erstatning som inntraff tidligere enn fem år før slutten av årsrapporteringsperioden der foretaket første gang anvender IFRS 17. Dersom et foretak ikke framlegger slike opplysninger, skal det opplyse om dette.

Ny øremerking av finansielle eiendeler

- C29 På tidspunktet for førstegangs-anvendelse av IFRS 17 gjelder følgende for et foretak som hadde anvendt IFRS 9 på årsrapporteringsperioder før førstegangs-anvendelse av IFRS 17:
- Foretaket kan vurdere på nytt om en finansiell eiendel som oppfyller kriteriene, oppfyller betingelsene i nr. 4.1.2 bokstav a) eller nr. 4.1.2A bokstav a) i IFRS 9. En finansiell eiendel oppfyller kriteriene bare dersom den finansielle eiendelen ikke innehas innenfor rammen av en virksomhet som ikke er knyttet til kontrakter innenfor virkeområdet for IFRS 17. Eksempler på finansielle eiendeler som ikke oppfyller kriteriene for revurderingen, er finansielle eiendeler som innehas innenfor rammen av bankvirksomhet, eller finansielle eiendeler som innehas i fond tilknyttet investeringskontrakter som ligger utenfor virkeområdet for IFRS 17.
  - Foretaket skal tilbakekalle sin tidligere øremerking av en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet dersom betingelsen i nr. 4.1.5 i IFRS 9 ikke lenger oppfylles som følge av anvendelsen av IFRS 17.
  - Foretaket skal øremerke en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet dersom betingelsen i nr. 4.1.5 i IFRS 9 er oppfylt.
  - Foretaket kan øremerke en investering i egenkapitalinstrumenter som målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader ved anvendelse av nr. 5.7.5 i IFRS 9.
  - Foretaket kan tilbakekalle sin tidligere øremerking av en investering i egenkapitalinstrumenter som målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader ved anvendelse av nr. 5.7.5 i IFRS 9.
- C30 Et foretak skal anvende C29 på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for førstegangs-anvendelse av IFRS 17. Et foretak skal anvende disse øremerkingene og klassifiseringene med tilbakevirkende kraft. I den forbindelse skal foretaket anvende de relevante overgangskravene i IFRS 9. Tidspunktet for førstegangs-anvendelse for dette formålet skal anses som datoen for førstegangs-anvendelse av IFRS 17.
- C31 Et foretak som anvender C29, er ikke pålagt å justere tidligere perioder for å gjenspeile slike endringer i øremerkingen eller klassifiseringen. Foretaket kan justere tidligere perioder bare dersom det er mulig uten bruk av senere kunnskap. Dersom et foretak justerer tidligere perioder, må det justerte finansregnskapet gjenspeile alle krav i IFRS 9 for de berørte finansielle eiendelene. Dersom et foretak ikke justerer tidligere perioder, skal det i åpningssaldoen for opptjent egenkapital (eller en annen bestanddel av egenkapitalen, alt etter hva som er relevant) på tidspunktet for førstegangs-anvendelse innregne eventuelle forskjeller mellom
- de finansielle eiendelenes tidligere balanseførte verdi og
  - den balanseførte verdien av disse finansielle eiendelene på tidspunktet for førstegangs-anvendelse.

- C32 Når et foretak anvender C29, skal det i årsrapporteringsperioden for disse finansielle eiendelene for hver enkelt klasse gi følgende opplysninger:
- a) Dersom C29 bokstav a) får anvendelse – dets grunnlag for fastsettelse av finansielle eiendeler som oppfyller kriteriene.
  - b) Dersom noen av C29 bokstav a)–e) får anvendelse:
    - i) Målingskategorien og den balanseførte verdien av de berørte finansielle eiendelene fastsatt umiddelbart før tidspunktet for førstegangsanvendelse av IFRS 17.
    - ii) Den nye målingskategorien og den balanseførte verdien av de berørte finansielle eiendelene fastsatt etter anvendelse av C29.
  - c) Dersom C29 bokstav b) får anvendelse – den balanseførte verdien av finansielle eiendeler i balanseoppstillingen som tidligere var øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet ved anvendelse av nr. 4.1.5 i IFRS 9, men som ikke lenger er øremerket som dette.
- C33 Når et foretak anvender C29, skal det i årsrapporteringsperioden gi kvalitative opplysninger som gjør det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå
- a) hvordan foretaket anvendte C29 på finansielle eiendeler der klassifiseringen er endret ved førstegangsanvendelse av IFRS 17,
  - b) årsakene til en eventuell øremerking eller fjerning av øremerking av finansielle eiendeler som målt til virkelig verdi over resultatet ved anvendelse av nr. 4.1.5 i IFRS 9 og
  - c) hvorfor foretaket kom fram til andre konklusjoner i den nye vurderingen ved anvendelse av nr. 4.1.2 bokstav a) eller 4.1.2A bokstav a) i IFRS 9.

OPPHEVING AV ANDRE IFRS-STANDARDER

- C34 IFRS 17 erstatter IFRS 4 *Forsikringskontrakter*, som endret i 2020.

Vedlegg D

Endringer i andre IFRS-standarder

I dette vedlegget fastsettes endringer i andre standarder som er en følge av at International Accounting Standards Board (IASB) utstedte IFRS 17 Forsikringskontrakter. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 17.

Et foretak kan ikke anvende IFRS 17 før det anvender IFRS 9 Finansielle instrumenter og IFRS 15 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder (se C1). Med mindre noe annet er angitt, presenteres endringene i dette vedlegget følgelig på grunnlag av den teksten i standardene som gjaldt 1. januar 2017, som endret ved IFRS 9 og IFRS 15.

IFRS 1 Førstegangsanvendelse av internasjonale standarder for finansiell rapportering

Nr. 39AE tilføyes.

IKRAFTTREDELSE

...

39AE Ved IFRS 17 *Forsikringskontrakter*, utstedt i mai 2017, ble B1 og D1 endret og overskriften før D4 samt D4 opphevet, og etter B12 ble en overskrift og B13 tilføyd. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 17.

I vedlegg B endres B1. Etter B12 tilføyes en overskrift og B13.

*Vedlegg B***Unntak fra tilbakevirkende anvendelse av andre IFRS-er**

...

B1 Et foretak skal anvende følgende unntak:

- a) ...
- f) innebygde derivater (B9),
- g) lån fra offentlige myndigheter (B10–B12) og
- h) forsikringskontrakter (B13).

...

Forsikringskontrakter

B13 Et foretak skal anvende overgangsbestemmelsene i C1–C24 og C28 i vedlegg C til IFRS 17 på kontrakter som omfattes av IFRS 17. Henvisningene i disse numrene i IFRS 17 til overgangstidspunktet skal forstås som tidspunktet for overgang til IFRS-er.

I vedlegg D endres D1, mens D4 og den tilhørende overskriften oppheves.

*Vedlegg D***Unntak fra andre IFRS-er**

...

D1 Et foretak kan velge å benytte ett eller flere av følgende unntak:

- a) ...
- b) [opphevet]
- c) ...

D4 [Opphevet]

IFRS 3 Virksomhetssammenslutninger

Nr. 17, 20, 21 og 35 endres. Etter nr. 31 tilføyes ny overskrift og nr. 31A. Nr. 64N tilføyes.

Klassifisering eller øremerking av identifiserbare anskaffede eiendeler og overtatte forpliktelser ved en virksomhetssammenslutning

...

17. Denne IFRS-en åpner for to unntak fra prinsippet i nr. 15:

- a) klassifisering av en leiekontrakt der det overtatte foretaket er utleier, som enten en operasjonell leieavtale eller en finansiell leieavtale i samsvar med IFRS 16 *Leieavtaler*,
- b) [opphevet]

Det overtakende foretaket skal klassifisere disse kontraktene på grunnlag av kontraktvilkårene og andre faktorer ved inngåelse av kontrakten (eller, dersom vilkårene i kontrakten er endret på en måte som vil endre dens klassifisering, på tidspunktet for den aktuelle endringen, som kan være overtakelsestidspunktet).

...

Måleprinsipp

...

20. Nr. 24–31A omhandler de typene identifiserbare eiendeler og forpliktelser som omfatter poster som denne IFRS-en gir begrensede unntak for med hensyn til målingsprinsippet.

Unntak fra anvendelse av innregnings- eller målingsprinsippene

21. Denne IFRS-en åpner for begrensede unntak fra sine innregnings- og målingsprinsipper. Nr. 22–31A omhandler både de særskilte postene som det kan gis unntak for, samt arten av disse unntakene. Det overtakende foretaket skal regnskapsføre disse postene ved å anvende kravene i nr. 22–31A, som vil føre til at enkelte poster blir

...

Forsikringskontrakter

- 31A Det overtakende foretaket skal på overtakelsestidspunktet måle en gruppe av kontrakter som er omfattet av IFRS 17 *Forsikringskontrakter*, og som er overtatt ved en virksomhetssammenslutning, og alle eiendeler for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som definert i IFRS 17 som en forpliktelse eller en eiendel i samsvar med nr. 39 og B93–B95F i IFRS 17.

...

Kjøp på gunstige vilkår

...

35. Et kjøp på gunstige vilkår kan for eksempel skje i en virksomhetssammenslutning som er resultat av et tvangssalg der selgeren handler under tvang. Innregnings- eller målingsunntakene for bestemte poster omhandlet i nr. 22–31A kan imidlertid også føre til innregning av en gevinst (eller en endring av beløpet for en innregnet gevinst) ved et kjøp på gunstige vilkår.

...

Ikrafttredelse

...

- 64N Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 17, 20, 21, 35 og B63 endret, og etter nr. 31 ble en overskrift og nr. 31A tilføyd. Ved *Endringer av IFRS 17*, utstedt i juni 2020, ble nr. 31A endret. Et foretak skal anvende endringene av nr. 17 på virksomhetssammenslutninger med et overtakelsestidspunkt etter tidspunktet for førstegangsanvendelse av IFRS 17. Et foretak skal anvende de øvrige endringene når det anvender IFRS 17.

I vedlegg B endres B63.

ANDRE IFRS-ER SOM GIR VEILEDNING OM ETTERFØLGENDE MÅLING OG REGNSKAPSFØRING (ANVENDELSE AV NR. 54)

- B63 Eksempler på andre IFRS-er som gir veiledning om etterfølgende måling og regnskapsføring for anskaffede eiendeler og overtatte eller påløpte forpliktelser i en virksomhetssammenslutning:

- a) ...
- b) [opphevet]
- c) ...

IFRS 5 Anleggsmidler holdt for salg og avvirket virksomhet

Nr. 5 endres. Nr. 44M tilføyes.

VIRKEOMRÅDE

...

5. Målingsbestemmelsene i denne IFRS-en[*footnote utelatt*] kommer ikke til anvendelse på eiendelene nedenfor, som isteden omfattes av de respektive angitte standardene, enten som enkeltstående eiendeler eller som en del av en avhendingsgruppe:

- a) ...
- f) grupper av kontrakter som hører inn under virkeområdet for IFRS 17 *Forsikringskontrakter*.

...

IKRAFTTREDELSE

...

44M Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 5 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 17.

IFRS 7 Finansielle instrumenter — opplysninger

Nr. 3, 8 og 29 endres. Nr. 30 oppheves. Nr. 44DD tilføyes.

VIRKEOMRÅDE

3. Denne IFRS-en skal anvendes av alle foretak på alle typer finansielle instrumenter, med følgende unntak:
- a) ...
  - d) Forsikringskontrakter som definert i IFRS 17 *Forsikringskontrakter* eller investeringskontrakter med skjønsmessige deler som omfattes av IFRS 17. Denne IFRS-en får imidlertid anvendelse på
    - i) derivater som er innebygd i kontrakter som omfattes av IFRS 17, dersom IFRS 9 krever at foretaket regnskapsfører dem separat,
    - ii) investeringskomponenter som er skilt ut fra kontrakter som omfattes av IFRS 17, dersom IFRS 17 krever slik utskillelse, med mindre den utskilte investeringskomponenten er en investeringskontrakt med skjønsmessige deler,
    - iii) en utstedeers rettigheter og plikter som oppstår i henhold til forsikringskontrakter som oppfyller definisjonen av *finansielle garantikontrakter*, dersom utstederen anvender IFRS 9 ved innregning og måling av kontraktene. Utstederen skal imidlertid anvende IFRS 17 dersom utstederen i samsvar med nr. 7 bokstav e) i IFRS 17 velger å anvende IFRS 17 ved innregning og måling av kontraktene,
    - iv) et foretaks rettigheter og plikter som er finansielle instrumenter som oppstår i henhold til kredittkortkontrakter eller tilsvarende kontrakter som gir kreditt- eller betalingsordninger, og som er utstedt av et foretak og oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt, dersom foretaket anvender IFRS 9 på disse rettighetene og forpliktelsene i samsvar med nr. 7 bokstav h) i IFRS 17 og nr. 2.1 bokstav e) iv) i IFRS 9,
    - v) et foretaks rettigheter og plikter som er finansielle instrumenter som oppstår i henhold til forsikringskontrakter, og som er utstedt av et foretak og begrenser erstatningen for forsikrede hendelser til det beløpet som ellers kreves for å innfri forsikringstakerens forpliktelse i henhold til kontrakten, dersom foretaket i samsvar med nr. 8A i IFRS 17 velger å anvende IFRS 9 i stedet for IFRS 17 på slike kontrakter.
  - e) ...

Kategorier av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser

8. Det skal gis opplysninger om den balanseførte verdien av hver av følgende kategorier som angitt i IFRS 9, enten i balanseoppstillingen eller i notene:
- a) finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet, med separat angivelse av i) finansielle eiendeler som ble øremerket som slike ved eller etter førstegangsinnregning i samsvar med nr. 6.7.1 i IFRS 9, ii) finansielle eiendeler som ble målt som slike i samsvar med valgmuligheten i nr. 3.3.5 i IFRS 9, iii) finansielle eiendeler som ble målt som slike i samsvar med valgmuligheten i nr. 33A i IAS 32, og iv) finansielle eiendeler som obligatorisk ble målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med IFRS 9,
  - b) ...

Virkelig verdi

...

29. Opplysninger om virkelig verdi kreves ikke
- a) når den balanseførte verdien er en rimelig tilnærming av virkelig verdi, for eksempel for finansielle instrumenter som kortsiktige kundefordringer og gjeld, eller
  - b) [opphevet]
  - c) [opphevet]
  - d) for leieforpliktelser.

30. [Opphevet]

...

IKRAFTTREDELSE OG OVERGANGSBESTEMMELSER

...

44DD Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 3, 8 og 29 endret og nr. 30 opphevet. *Ved Endringer av IFRS 17*, utstedt i juni 2020, ble nr. 3 ytterligere endret. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 17.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

Nr. 2.1 endres. Nr. 3.3.5 og 7.1.6 tilføyes.

Kapittel 2 Virkeområde

2.1. Denne standarden skal anvendes av alle foretak på alle typer finansielle instrumenter, med følgende unntak:

...

e) **Rettigheter og plikter som oppstår i henhold til en forsikringskontrakt som definert i IFRS 17 *Forsikringskontrakter* eller en investeringskontrakt med skjønsmessige deler som omfattes av IFRS 17. Denne standarden får imidlertid anvendelse på**

i) **derivater som er innebygd i kontrakter som omfattes av IFRS 17, dersom derivatene i seg selv ikke er kontrakter som omfattes av IFRS 17,**

ii) **investeringskomponenter som er skilt ut fra kontrakter som omfattes av IFRS 17, dersom IFRS 17 krever slik utskillelse, med mindre den utskilte investeringskomponenten er en investeringskontrakt med skjønsmessige deler som omfattes av IFRS 17,**

iii) **en utsteders rettigheter og plikter i henhold til forsikringskontrakter som oppfyller definisjonen av en finansiell garantikontrakt. Dersom en utsteder av finansielle garantikontrakter tidligere uttrykkelig har opplyst at den betrakter slike kontrakter som forsikringskontrakter og har regnskapsført dem som forsikringskontrakter, kan utstederen velge om den vil anvende enten denne standarden eller IFRS 17 på slike finansielle garantikontrakter (se B2.5–B2.6). Utstederen kan foreta dette valget kontrakt for kontrakt, men valget som gjøres for hver enkelt kontrakt, kan ikke gjøres om,**

iv) **et foretaks rettigheter og plikter som er finansielle instrumenter som oppstår i henhold til kredittkortkontrakter eller tilsvarende kontrakter som gir kreditt- eller betalingsordninger, og som er utstedt av et foretak og oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt, men som utelukkes fra virkeområdet for IFRS 17 av nr. 7 bokstav h) i IFRS 17. Dersom forsikringsdekningen er et kontraktsvilkår for et slikt finansielt instrument, skal imidlertid foretaket skille ut denne komponenten og anvende IFRS 17 på den (se nr. 7 bokstav h) i IFRS 17).**

v) **et foretaks rettigheter og plikter som er finansielle instrumenter som oppstår i henhold til forsikringskontrakter, og som er utstedt av et foretak og begrenser erstatningen for forsikrede hendelser til det beløpet som ellers kreves for å innfri forsikringstakerens forpliktelse i henhold til kontrakten, dersom foretaket i samsvar med nr. 8A i IFRS 17 velger å anvende IFRS 9 i stedet for IFRS 17 på slike kontrakter.**

f) ...

...

3.3 FRAREGNING AV FINANSIELLE FORPLIKTLER

...

3.3.5. Enkelte foretak driver, enten internt eller eksternt, et investeringsfond som gir investorer ytelser fastsatt på grunnlag av andeler i fondet, og innregner finansielle forpliktelser for de beløpene som skal betales til disse investorene. På samme måte utsteder enkelte foretak grupper av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse, og disse foretakene innehar de underliggende postene. Noen av disse fondene eller underliggende postene inkluderer foretakets finansielle

forpliktelse (for eksempel en utstedt foretaksobligasjon). Til tross for de andre kravene til fraregning av finansielle forpliktelser i denne standarden, kan et foretak velge ikke å fraregne sin finansielle forpliktelse som inngår i et slikt fond, eller som er en underliggende post, når, og bare når, foretaket kjøper tilbake sin finansielle forpliktelse for slike formål. Foretaket kan i stedet velge å fortsette å regnskapsføre dette instrumentet som en finansiell forpliktelse, regnskapsføre det tilbakekjøpte instrumentet som om instrumentet var en finansiell eiendel, og måle det til virkelig verdi over resultatet i samsvar med denne standarden. Dette valget er ugjenkallelig og gjøres for hvert enkelt instrument. I forbindelse med dette valget omfatter forsikringskontrakter også investeringskontrakter med skjønsmessige deler. (Se IFRS 17 for begreper som benyttes i dette nummeret, og som er definert i nevnte standard.)

...

Kapittel 7 Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

7.1 IKRAFTTREDELSE

...

- 7.1.6. Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 2.1, B2.1, B2.4, B2.5 og B4.1.30 endret og nr. 3.3.5 tilføyd. *Ved Endringer av IFRS 17*, utstedt i juni 2020, ble nr. 2.1 ytterligere endret og nr. 7.2.36–7.2.42 tilføyd. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 17.

I vedlegg B endres B2.1, B2.4, B2.5 og B4.1.30.

7.2 OVERGANGSBESTEMMELSER

...

Overgang til IFRS 17 som endret i juni 2020

- 7.2.36. Et foretak skal anvende endringene av IFRS 9 i henhold til IFRS 17 som endret i juni 2020 med tilbakevirkende kraft i samsvar med IAS 8, unntatt som angitt i nr. 7.2.37–7.2.42.
- 7.2.37. Et foretak som første gang anvender IFRS 17 som endret i juni 2020 samtidig som det første gang anvender denne standarden, skal anvende nr. 7.2.1–7.2.28 i stedet for nr. 7.2.38–7.2.42.
- 7.2.38. Et foretak som første gang anvender IFRS 17 som endret i juni 2020 etter at det har begynt å anvende denne standarden, skal anvende nr. 7.2.39–7.2.42. Foretaket skal også anvende de andre overgangskravene i denne standarden som er nødvendige for anvendelsen av disse endringene. For dette formål skal henvisninger til tidspunktet for førstegangsanvendelse forstås som henvisninger til begynnelsen av rapporteringsperioden da et foretak første gang anvender disse endringene (tidspunktet for førstegangsanvendelse av disse endringene).
- 7.2.39. Med hensyn til å øremerke en finansiell forpliktelse som målt til virkelig verdi over resultatet
- a) skal foretaket tilbakekalle sin tidligere øremerking av en finansiell forpliktelse som målt til virkelig verdi over resultatet dersom den øremerkingen tidligere ble gjort i samsvar med betingelsen i nr. 4.2.2 bokstav a), men denne betingelsen ikke lenger oppfylles som følge av anvendelsen av disse endringene, og
  - b) kan foretaket øremerke en finansiell forpliktelse som målt til virkelig verdi over resultatet dersom den øremerkingen tidligere ikke ville ha oppfylt betingelsen i nr. 4.2.2 bokstav a), men nå oppfylles denne betingelsen som følge av anvendelsen av denne standarden.

En slik øremerking og tilbakekalling skal gjøres på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for førstegangsanvendelse av disse endringene. Denne klassifiseringen skal anvendes med tilbakevirkende kraft.

- 7.2.40. Et foretak er ikke pålagt å justere tidligere perioder for å gjenspeile anvendelsen av disse endringene. Foretaket kan justere tidligere perioder bare dersom det er mulig å gjøre det uten bruk av senere kunnskap. Dersom et foretak justerer tidligere perioder, må det justerte finansregnskapet gjenspeile alle krav i denne standarden for de berørte finansielle instrumentene. Dersom et foretak ikke justerer tidligere perioder, skal det innregne en eventuell differanse mellom den

tidligere balanseførte verdien og den balanseførte verdien ved begynnelsen av årsrapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse av disse endringene, i åpningssaldoen for opptjent egenkapital (eller annen bestanddel av egenkapitalen, alt etter hva som er relevant) i årsrapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse av disse endringene.

- 7.2.41. I rapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse av disse endringene, trenger ikke et foretak å presentere de kvantitative opplysningene som kreves i nr. 28 bokstav f) i IAS 8.
- 7.2.42. I rapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse av disse endringene, skal foretaket opplyse om følgende på tidspunktet for førstegangsanvendelse for hver klasse av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som ble berørt av disse endringene:
- Den foregående klassifiseringen, herunder den foregående målingskategorien, når det er relevant, og den balanseførte verdien fastsatt umiddelbart før anvendelsen av disse endringene.
  - Den nye målingskategorien og den balanseførte verdien fastsatt etter anvendelsen av disse endringene.
  - Den balanseførte verdien av eventuelle finansielle forpliktelser i balanseoppstillingen som tidligere var øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet, men som ikke lenger er øremerket som dette.
  - Årsakene til en eventuell øremerking eller fjerning av øremerkingen av finansielle forpliktelser som målt til virkelig verdi over resultatet.

VIRKEOMRÅDE (KAPITTEL 2)

B2.1 Noen kontrakter krever betaling basert på klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler. (De som er basert på klimatiske variabler, omtales noen ganger som «værderivater».) Dersom disse kontraktene ikke hører inn under virkeområdet for IFRS 17 *Forsikringskontrakter*, hører de inn under denne standardens virkeområde.

...

B2.4 Denne standarden kommer til anvendelse på de finansielle eiendelene og de finansielle forpliktelsene til forsikringsgivere, bortsett fra rettigheter og plikter som utelukkes av nr. 2.1 bokstav e) fordi de oppstår i henhold til kontrakter som omfattes av IFRS 17.

B2.5 Finansielle garantikontrakter kan ha forskjellige juridiske former, som for eksempel en garanti, enkelte former for kredittrammer, en kredittmisligholdskontrakt eller en forsikringskontrakt. Den regnskapsmessige behandlingen av slike kontrakter avhenger ikke av deres juridiske form. Følgende er eksempler på korrekt behandling (se nr. 2.1 bokstav e)):

- Selv om en finansiell garantikontrakt oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt i IFRS 17 (se nr. 7 bokstav e) i IFRS 17), skal utstederen anvende denne standarden dersom den risikoen som overføres, er betydelig. Dersom utstederen tidligere uttrykkelig har opplyst at den betrakter slike kontrakter som forsikringskontrakter og har regnskapsført dem som forsikringskontrakter, kan utstederen anvende enten denne standarden eller IFRS 17 på slike finansielle garantikontrakter. ...
- Noen kredittrelaterte garantier krever ikke, som forutsetning for utbetaling, at innehaveren eksponeres for og har pådratt seg et tap som følge av at debitoren har unnlatt å betale på den garanterte eiendelen ved forfall. Et eksempel på dette er en garanti som krever utbetaling som reaksjon på endringer i en angitt kredittverdighet eller kredittindeks. Slike garantier er ikke finansielle garantikontrakter som definert i denne standarden, og heller ikke forsikringskontrakter som definert i IFRS 17. Slike garantier er derivater, og utstederen skal anvende denne standarden på dem.
- ...

Øremerking eliminerer eller reduserer i vesentlig grad et regnskapsmessig misforhold

...

B4.1.30 Eksemplene nedenfor viser når denne betingelsen kan oppfylles. I alle tilfeller kan et foretak bruke denne betingelsen til å øremerke finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet bare dersom prinsippet i nr. 4.1.5 eller 4.2.2 bokstav a) er oppfylt:

- a) Et foretak har kontrakter som omfattes av IFRS 17, der målingen inneholder aktuell informasjon og finansielle eiendeler som foretaket betrakter som tilknyttet, og som ellers ville ha vært målt til enten virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller amortisert kost.
- b) ...

IFRS 15 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder

Nr. 5 endres.

VIRKEOMRÅDE

5. Et foretak skal anvende denne standarden på alle kontrakter med kunder, med unntak av følgende:

- a) ...
- b) kontrakter som hører inn under virkeområdet for IFRS 17 *Forsikringskontrakter*. Et foretak kan imidlertid velge å anvende denne standarden på forsikringskontrakter som har som hovedformål å yte tjenester mot et fast gebyr i samsvar med nr. 8 i IFRS 17,
- c) ...

I vedlegg C tilføyes C1C.

IKRAFTTREDELSE

...

C1C Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 5 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 17.

IAS 1 Presentasjon av finansregnskap

Nr. 7, 54 og 82 endres. Nr. 139R tilføyes.

DEFINISJONER

7. ...

Andre inntekter og kostnader omfatter inntekts- og kostnadsposter (herunder omklassifiseringsjusteringer) som ikke blir innregnet i resultatet slik det kreves eller tillates i andre IFRS-er.

Bestanddelene i andre inntekter og kostnader omfatter

- a) ...
- g) ...
- h) ...
- i) finansielle forsikringsinntekter og -kostnader fra utstedte kontrakter som omfattes av IFRS 17 *Forsikringskontrakter*, innregnes ikke i resultatet når de samlede finansielle forsikringsinntektene eller -kostnadene deles opp slik at resultatet omfatter et beløp som fastsettes ved en systematisk fordeling ved anvendelse av nr. 88 bokstav b) i IFRS 17 eller ved et beløp som eliminerer regnskapsmessige uoverensstemmelser med de finansielle inntektene eller kostnadene som oppstår av de underliggende postene ved anvendelse av nr. 89 bokstav b) i IFRS 17, og
- j) finansielle inntekter og kostnader fra gjenforsikringskontrakter som innehas, innregnes ikke i resultatet når de samlede finansielle gjenforsikringsinntektene eller -kostnadene deles opp slik at resultatet omfatter et beløp som fastsettes ved en systematisk fordeling ved anvendelse av nr. 88 bokstav b) i IFRS 17.

...

Informasjon som skal presenteres i balanseoppstillingen

54. **Balanseoppstillingen skal omfatte poster som presenterer følgende beløp:**

- a) ...
- da) **porteføljer av kontrakter omfattet av IFRS 17 som er eiendeler, oppdelt i henhold til nr. 78 i IFRS 17,**
- e) ...
- ma) **porteføljer av kontrakter omfattet av IFRS 17 som er forpliktelser, oppdelt i henhold til nr. 78 i IFRS 17,**
- n) ...

Opplysninger som skal presenteres i avsnittet for resultatet eller i oppstillingen over resultatet

82. **I tillegg til de opplysningene som kreves av andre IFRS-er, skal avsnittet for resultatet eller oppstillingen over resultatet omfatte opplysninger som presenterer følgende beløp for perioden:**

- a) **Driftsinntekter, med separat presentasjon av**
  - i) **renteinntekter beregnet ved hjelp av effektiv rente-metoden og**
  - ii) **forsikringsinntekter (se IFRS 17),**
- aa) ...
- ab) **kostnader for forsikringstjenester fra utstedte kontrakter omfattet av IFRS 17 (se IFRS 17),**
- ac) **inntekter eller kostnader fra gjenforsikringskontrakter som innehas (se IFRS 17),**
- b) ...
- bb) **finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader fra utstedte kontrakter omfattet av IFRS 17 (se IFRS 17),**
- bc) **finansielle inntekter eller kostnader fra gjenforsikringskontrakter som innehas (se IFRS 17),**
- c) ...

OVERGANGSBESTEMMELSER OG IKRAFTTREDELSE

...

139R Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 7, 54 og 82 endret. *Ved Endringer av IFRS 17*, utstedt i juni 2020, ble nr. 54 ytterligere endret. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 17.

...

IAS 7 Oppstilling over kontantstrømmer

Nr. 14 endres. Nr. 61 tilføyes.

Driftsaktiviteter

...

14. Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter er hovedsakelig avledet av foretakets viktigste inntektsskapende virksomhet. Derfor stammer de vanligvis fra transaksjoner og andre hendelser som inngår i fastsettelsen av resultatet. Eksempler på kontantstrømmer fra driftsaktiviteter er:

- a) ...
- e) [opphevet]
- f) ...

IKRAFTTREDELSE

...

61. Ved IFRS 17 *Forsikringskontrakter*, utstedt i mai 2017, ble nr. 14 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 17.

IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr

Nr. 29A, 29B og 81M tilføyes.

MÅLING ETTER INNREGNING

...

- 29A Enkelte foretak driver, enten internt eller eksternt, et investeringsfond som gir investorer ytelser fastsatt på grunnlag av andeler i fondet. På samme måte utsteder enkelte foretak grupper av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse, og de innehar de underliggende postene. Noen slike fond eller underliggende poster omfatter eierbenyttet eiendom. Foretaket anvender IAS 16 på eierbenyttet eiendom som inngår i et slikt fond eller er underliggende poster. Til tross for nr. 29 kan foretaket velge å måle slike eiendommer ved hjelp av modellen med virkelig verdi i samsvar med IAS 40. I forbindelse med dette valget omfatter forsikringskontrakter også investeringskontrakter med skjønsmessige deler. (Se IFRS 17 *Forsikringskontrakter* for begreper som benyttes i dette nummeret, og som er definert i nevnte standard.)
- 29B Et foretak skal behandle eierbenyttet eiendom som måles ved hjelp av modellen med virkelig verdi for investeringseiendom ved anvendelse av nr. 29A, som en separat klasse av eiendom, anlegg og utstyr.

...

IKRAFTTREDELSE

...

- 81M Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 29A og 29B tilføyd. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 17.

IAS 19 Ytelser til ansatte

Fotnoten til nr. 8 endres. Nr. 178 tilføyes.

En kvalifiserende forsikringspolise er ikke nødvendigvis en forsikringskontrakt som definert i IFRS 17 *Forsikringskontrakter*.

...

OVERGANGSBESTEMMELSER OG IKRAFTTREDELSE

...

178. Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble fotnoten til nr. 8 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 17.

IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet

Nr. 18 endres. Nr. 45F tilføyes.

Unntak fra anvendelse av egenkapitalmetoden

...

18. Når en investering i et tilknyttet foretak eller en felleskontrollert virksomhet innehas av eller innehas indirekte gjennom et foretak som er en risikokapitalorganisasjon, eller et verdipapirfond, et aksjefond og lignende foretak, herunder investeringstilknyttede forsikringsfond, kan foretaket velge å måle denne investeringen til virkelige verdi over resultatet i samsvar med IFRS 9. Et eksempel på et investeringstilknyttet forsikringsfond er et fond som innehas av et foretak

som underliggende poster for en gruppe av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse. I forbindelse med dette valget omfatter forsikringskontrakter også investeringskontrakter med skjønsmessige deler. Foretaket skal ta dette valget separat for hvert enkelt tilknyttede foretak eller hver enkel felleskontrollerte virksomhet ved førstegangsinnregning av det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten. (Se IFRS 17 *Forsikringskontrakter* for begreper som benyttes i dette nummeret, og som er definert i nevnte standard.)

...

IKRAFTTREDELSE OG OVERGANGSBESTEMMELSER

...

45F Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 18 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 17.

IAS 32 *Finansielle instrumenter — presentasjon*

Nr. 4 endres. Nr. 33A og 97T tilføyes.

VIRKEOMRÅDE

4. **Denne standarden skal anvendes av alle foretak på alle typer finansielle instrumenter, med følgende unntak:**
- a) ...
  - d) **Forsikringskontrakter som definert i IFRS 17 *Forsikringskontrakter* eller investeringskontrakter med skjønsmessige deler som omfattes av IFRS 17. Denne standarden får imidlertid anvendelse på**
    - i) **derivater som er innebygd i kontrakter som omfattes av IFRS 17, dersom IFRS 9 krever at foretaket regnskapsfører dem separat,**
    - ii) **investeringskomponenter som er skilt ut fra kontrakter som omfattes av IFRS 17, dersom IFRS 17 krever slik utskillelse, med mindre den utskilte investeringskomponenten er en investeringskontrakt med skjønsmessige deler som omfattes av IFRS 17,**
    - iii) **en utsteders rettigheter og plikter som oppstår i henhold til forsikringskontrakter som oppfyller definisjonen av finansielle garantikontrakter, dersom utstederen anvender IFRS 9 ved innregning og måling av kontraktene. Utstederen skal imidlertid anvende IFRS 17 dersom utstederen i samsvar med nr. 7 bokstav e) i IFRS 17 velger å anvende IFRS 17 ved innregning og måling av kontraktene,**
    - iv) **et foretaks rettigheter og plikter som er finansielle instrumenter som oppstår i henhold til kredittkortkontrakter eller tilsvarende kontrakter som gir kreditt- eller betalingsordninger, og som er utstedt av et foretak og oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt, dersom foretaket anvender IFRS 9 på disse rettighetene og forpliktelsene i samsvar med nr. 7 bokstav h) i IFRS 17 og nr. 2.1 bokstav e) iv) i IFRS 9,**
    - v) **et foretaks rettigheter og plikter som er finansielle instrumenter som oppstår i henhold til forsikringskontrakter, og som er utstedt av et foretak og begrenser erstatningen for forsikrede hendelser til det beløpet som ellers kreves for å innfri forsikringstakerens forpliktelse i henhold til kontrakten, dersom foretaket i samsvar med nr. 8A i IFRS 17 velger å anvende IFRS 9 i stedet for IFRS 17 på slike kontrakter.**
  - e) [opphevet]
  - f) ...

Egne aksjer (se også AG36)

...

33A Enkelte foretak driver, enten internt eller eksternt, et investeringsfond som gir investorer ytelser fastsatt på grunnlag av andeler i fondet, og innregner finansielle forpliktelser for de beløpene som skal betales til disse investorene. På samme måte utsteder enkelte foretak grupper av forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse, og disse foretakene innehar de underliggende postene. Noen slike fond eller underliggende poster omfatter foretakets egne aksjer. Til tross for nr. 33 kan et foretak velge ikke å redusere egenkapitalen ved å trekke fra egne aksjer som er inkludert i et slikt fond eller er en underliggende post, når, og bare når, et foretak kjøper tilbake sitt eget egenkapitalinstrument for slike formål. Foretaket kan i stedet velge å fortsette å regnskapsføre disse egne aksjene som egenkapital, regnskapsføre det tilbakekjøpte instrumentet som om instrumentet var en finansiell eiendel, og måle det til virkelig verdi over resultatet i samsvar med IFRS 9. Dette valget er ugjenkallelig og gjøres for hvert enkelt instrument. I forbindelse med dette valget omfatter forsikringskontrakter også investeringskontrakter med skjønsmessige deler. (Se IFRS 17 for begreper som benyttes i dette nummeret, og som er definert i nevnte standard.)

...

IKRAFTTREDELSE OG OVERGANGSBESTEMMELSER

...

97T Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 4, AG8 og AG36 endret og nr. 33A tilføyd. *Ved Endringer av IFRS 17*, utstedt i juni 2020, ble nr. 4 ytterligere endret. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 17.

Under «Veiledning i anvendelse» endres AG8.

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser

...

AG8 Evnen til å utøve en kontraktsregulert rett eller kravet om å oppfylle en kontraktsregulert plikt kan være absolutt eller betinget av en framtidig hendelse. En finansiell garanti er for eksempel en kontraktsregulert rett for långiveren til å motta kontanter fra garantisten, og en tilsvarende kontraktsregulert plikt for garantisten til å betale långiveren, dersom låntakeren misligholder. Den kontraktsregulerte retten og plikten foreligger på grunn av en tidligere transaksjon eller hendelse (aksept av garantien), selv om långiverens evne til å utøve sin rett og kravet mot garantisten om å levere i henhold til sin plikt begge er betinget av en framtidig misligholdshandling av låntakeren. En betinget rett og plikt oppfyller definisjonen av henholdsvis en finansiell eiendel og en finansiell forpliktelse, selv om slike eiendeler og forpliktelser ikke alltid blir innregnet i finansregnskapet. Noen av disse betingede rettighetene og pliktene kan være kontrakter som omfattes av IFRS 17.

IAS 36 *Verdifall på eiendeler*

Nr. 2 endres. Nr. 140N tilføyes.

VIRKEOMRÅDE

2. **Denne standarden skal anvendes ved regnskapsføring av verdifall for alle eiendeler, unntatt**

a) ...

h) **kontrakter innenfor virkeområdet for IFRS 17 *Forsikringskontrakter* som er eiendeler, og enhver eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som definert i IFRS 17, og**

i) ...

OVERGANGSBESTEMMELSER OG IKRAFTTREDELSE

...

140N Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 2 endret. *Ved Endringer av IFRS 17*, utstedt i juni 2020, ble nr. 2 ytterligere endret. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 17.

IAS 37 Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler

Nr. 5 endres. Nr. 103 tilføyes.

VIRKEOMRÅDE

...

5. Der en annen standard omhandler en særlig type avsetning, betinget forpliktelse eller betinget eiendel, skal et foretak anvende den andre standarden istedenfor denne standarden. Enkelte typer avsetninger er for eksempel omhandlet i standarder om
- a) ...
  - e) forsikringskontrakter og andre kontrakter som hører inn under virkeområdet for IFRS 17 *Forsikringskontrakter*,
  - f) ...

IKRAFTTREDELSE

...

103. Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 5 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 17.

IAS 38 Immaterielle eiendeler

Nr. 3 endres. Nr. 130M tilføyes.

VIRKEOMRÅDE

...

3. Dersom en annen standard fastsetter hvordan en bestemt type immateriell eiendel skal regnskapsføres, skal et foretak anvende den andre standarden istedenfor denne standarden. Denne standarden får for eksempel ikke anvendelse på følgende:
- a) ...
  - g) Kontrakter innenfor virkeområdet for IFRS 17 *Forsikringskontrakter* og enhver eiendel for kontantstrømmer ved anskaffelse av forsikringer som definert i IFRS 17.
  - h) ...

OVERGANGSBESTEMMELSER OG IKRAFTTREDELSE

...

130M Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 3 endret. *Ved Endringer av IFRS 17*, utstedt i juni 2020, ble nr. 3 ytterligere endret. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 17.

IAS 40 Investeringseiendom

Nr. 32B endres. Nr. 85H tilføyes.

Regnskapsprinsipp

...

- 32B Enkelte foretak driver, enten internt eller eksternt, et investeringsfond som gir investorer ytelser fastsatt på grunnlag av andeler i fondet. På samme måte utsteder enkelte foretak forsikringskontrakter med elementer av direkte deltakelse der de underliggende postene omfatter investeringseiendom. Med hensyn til nr. 32A–32B omfatter forsikringskontrakter også investeringskontrakter med skjønnsmessige deler. Nr. 32A tillater ikke at et foretak måler eiendommer som eies av fondet (eller eiendom som er en underliggende post), delvis til anskaffelseskost og delvis til virkelig verdi. (Se IFRS 17 *Forsikringskontrakter* for begreper som benyttes i dette nummeret, og som er definert i nevnte standard.)

...

IKRAFTTREDELSE

...

85H Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 32B endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 17.

SIC-27 *Vurdering av innholdet i transaksjoner som har juridisk form av en leieavtale*

Henvisningene endres.

HENVISNINGER

...

IFRS 17 Forsikringskontrakter

...

Nr. 7 endres.

KONSENSUS

...

7. Andre plikter i en ordning, herunder eventuelle garantier som gis, og plikter som pådras ved avslutning før tiden, skal regnskapsføres i henhold til IAS 37, IFRS 9 eller IFRS 17, avhengig av vilkårene.

Ikrafttredelsestidspunktet endres.

IKRAFTTREDELSE

...

Ved IFRS 17, utstedt i mai 2017, ble nr. 7 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 17.
